

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่
Cognition and Behavior in Personal Financial Planning of People in Hatyai City

โดย
อาจารย์พรทิพย์ จิระจำรง
อาจารย์พเนิน อินทะระ
ดร.กลางใจ แสงวิจิตร
อาจารย์นพวรรณ แมนน์

โครงการวิจัยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
มกราคม 2562

หัวข้อวิจัย	โครงการความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชน ในเขตอำเภอหาดใหญ่
ชื่อผู้วิจัย	อาจารย์พรทิพย์ จิระอำรง อาจารย์พนิน อินทะระ ดร.กลางใจ แสงวิจิตร อาจารย์นพวรรณ แมนน์
คณะ	วิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัย	สงขลานครินทร์
ปีงบประมาณ	2560

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ ศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ และเพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย จำนวน 400 ตัวอย่าง

ผลการศึกษาวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สถานภาพโสด จบการศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพเป็นพนักงานบริษัท มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน และส่วนใหญ่ไม่มีผู้ที่อยู่ในอุปการะ มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนส่วนใหญ่ที่ 40,001 บาทขึ้นไป และมีระดับรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนที่ 10,000 บาทหรือต่ำกว่า โดยกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจในด้านการออม อยู่ในระดับมากที่สุด และมีพฤติกรรมที่กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง คือ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน พฤติกรรมการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย และพฤติกรรมการลงทุน

ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1. ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลแตกต่างกัน พบว่า ผู้ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนทางการเงินแตกต่างกัน ผู้ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านจำนวนผู้ที่อยู่ในอุปการะที่แตกต่างกัน มีความรู้ด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่ายแตกต่างกัน ผู้ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีความรู้ด้านการบริหารหนี้สินแตกต่างกัน ผู้ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุที่แตกต่างกัน มีความรู้ด้านการลงทุนแตกต่างกัน ผู้ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัยแตกต่างกัน ผู้ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความรู้ด้านการวางแผนภาษีแตกต่างกัน ผู้ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนที่

แตกต่างกัน มีความรู้ด้านการวางแผนเกษียณแตกต่างกัน ในขณะที่ผู้ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลทุกด้านที่แตกต่างกัน มีความรู้ด้านการออมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2. ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลแตกต่างกัน พบว่า ผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนทางการเงิน ด้านการออม ด้านการวางแผนภาษี และด้านการวางแผนเกษียณที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมในแต่ละด้านแตกต่างกันด้วย ในขณะที่ผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย ด้านการบริหารหนี้สิน ด้านการลงทุน และด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัยที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้เรื่องการจัดการการเงินส่วนบุคคล ควรเข้ามามีบทบาทในเรื่องการให้ความรู้ในด้านการบริหารหนี้สิน การลงทุน การบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย และด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล ประกอบกับการเข้ามามีบทบาทในการให้คำปรึกษาแก่ผู้ที่ต้องการคำแนะนำ เพื่อให้ประชาชนสามารถนำความรู้และคำแนะนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Research Title	Cognition and Behavior in Personal Financial Planning of People in Hatyai City
Researcher	Pornthip Jirathumrong Panern Intara Klangjai Sangwichitr, DBA Noppawan Mann
Faculty	Management Sciences
University	Prince of Songkla
Year	2017

Abstract

This study aims to understand the cognition and behavior in personal financial planning of people in Hatyai city. This is achieved by measuring the knowledge and understanding of personal financial planning in Hatyai city; and by studying the behavior of personal financial planning in Hatyai city. The researchers used questionnaires to collect data on a sample of 400 participants.

The findings indicated that most of participants were female. The relationship status of the majority of the sample was single. Most respondents held a bachelor degree, and were employed by a company. Moreover, most of the samples had 3-4 family members with no dependents. The average monthly income was over 40,001 baht; and the average monthly expenses were less than 10,000 baht. The highest area of knowledge across the sample related to personal savings. In addition, the moderate level of behavior across the sample related to personal financial planning behavior; revenue and expenses management behavior; and investment behavior.

The first hypothesis, that Hatyai people with different personal factors had different cognition of personal financial planning, was tested. The following factors were observed to influence the cognition of personal financial planning at a significance level of 0.05. For cognition of personal financial planning, the key factor was the level of education. For cognition of revenue and expenses management, the main factor was the number of dependents. For cognition of debt management, the primary factors were gender, level of education, and average monthly income. For cognition of investment, the primary factor was

age. For cognition of risk management and insurance planning, the key factors were age, number of family members, average monthly income, and average monthly expenses. For cognition of retirement planning, the main factors were age, level of education, career, average monthly income, and average monthly expenses. On the contrary, people with different personal factors had the same cognition of personal savings at a significance level of 0.05.

The second hypothesis, that Hatyai people with different cognition had different behavior in personal financial planning, was also tested. The following factors were found to have a significance level of 0.05. People with different cognition of personal financial planning, saving planning, personal tax planning and retirement planning had different behavior in each categories of personal financial planning. In contrast, People with different cognition of revenue and expenses management, debt management, investment and risk management and insurance planning had the same behavior in each categories of personal financial planning at a significance level of 0.05.

This research shows that organizations involved in providing personal financial planning knowledge should play a role in providing knowledge on debt management, investment, risk management, insurance planning, and personal tax planning. In addition, they should assist people who seek counselling, on the understanding that many factors can influence a person's financial knowledge. This advice will allow people to use and apply financial knowledge effectively.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ และเพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ การดำเนินการวิจัยมีอาจสำเร็จลุ่ส่งไปได้หากปราศจากความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพัตรา โมกขกุล ที่กรุณาเป็นที่ปรึกษางานวิจัยและเสียสละเวลาสำหรับให้คำแนะนำ รวมทั้งชี้แนะแนวคิดที่มีคุณค่าในทุกขั้นตอนของการดำเนินการวิจัยโดยเฉพาะแนวทางการเขียนงานวิจัยเพื่อที่สามารถนำงานวิจัยฉบับนี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

ขอขอบคุณกองทุนวิจัย คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่ได้สนับสนุนเงินทุนวิจัยในครั้งนี้ รวมทั้งขอขอบคุณคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ให้การสนับสนุนสถานที่ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ซึ่งมีส่วนให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปอย่างราบรื่น ขอขอบคุณประชาชนเขตอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่เสียสละเวลาเอื้อเฟื้อข้อมูลที่สำคัญต่างๆ ซึ่งมีส่วนช่วยให้การดำเนินการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุ่ส่งด้วยดี

สุดท้ายนี้ คณะผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ข้อค้นพบ องค์ความรู้ใหม่ๆ หรือคุณค่าต่างๆที่เกิดขึ้นจากงานวิจัยนี้ จะถูกนำไปต่อยอดหรือประยุกต์ใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคล และท้ายที่สุดคือมีส่วนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างยั่งยืน

สารบัญ

บทคัดย่อ.....	ค
Abstract.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ซ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ต
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำวิจัย.....	1
1.2. คำถามวิจัย.....	4
1.3. วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย.....	4
1.4. สมมติฐานการวิจัย.....	4
1.5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับและหน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์.....	5
1.6. ขอบเขตงานวิจัย.....	5
1.7. นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.1. ความรู้ ความเข้าใจ.....	7
2.2. ความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล.....	9
2.3. พฤติกรรมการเงินส่วนบุคคล.....	32
2.4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34
2.5. กรอบแนวคิดงานวิจัย.....	38
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	39
3.1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39
3.2. ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง.....	39

สารบัญ (ต่อ)

3.3. การสุ่มตัวอย่าง.....	39
3.4. เครื่องมือวิจัย	39
3.5. ขั้นตอนและวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูล	45
3.6. ขั้นตอนและวิธีการในการวิเคราะห์ข้อมูล	45
3.7. การวิเคราะห์ข้อมูล	46
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
4.1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	47
4.2. ความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่.....	51
4.3. พฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่.....	62
4.4. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน.....	71
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	101
5.1. สรุปผลการวิจัย.....	101
5.2. อภิปรายผลการวิจัย	107
5.3. ข้อเสนอแนะ	119
บรรณานุกรม.....	120
ภาคผนวก.....	128
ภาคผนวก ก. แบบสอบถาม.....	128

สารบัญตาราง

ตารางที่

1	หนี้สินครัวเรือน (สินเชื่อกับสถาบันการเงิน).....	1
2	จำนวนครัวเรือน รายได้ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยและหนี้สิน เฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามภาค พ.ศ. 2550 - 2558	3
3	ตารางแสดงการหักค่าใช้จ่ายของเงินได้พึงประเมินแต่ละประเภท (ปีภาษี2559)	24
4	ตารางแสดงอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับปีภาษี 2556-2559	27
5	ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	47
6	สัดส่วนคะแนนและร้อยละของความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล.....	51
7	ความถี่และร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการวางแผนทางการเงิน	57
8	ความถี่และร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย.....	58
9	ความถี่และร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการบริหารหนี้สิน ...	58
10	ความถี่และร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการออม.....	59
11	ความถี่และร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการลงทุน.....	59
12	ความถี่และร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย	60
13	ความถี่และร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล.....	60
14	ความถี่และร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการวางแผนเกษียณ	61
15	สรุปภาพรวมระดับความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล	61
16	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน.....	62
17	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย	62
18	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการบริหารหนี้สิน.....	63
19	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการออม.....	64
20	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการลงทุน	64

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		
21	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย.....	65
22	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมกรรมการวางแผนภาษีส่วนบุคคล.....	66
23	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมกรรมการวางแผนเกษียณ.....	66
24	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่.....	67
25	วัตถุประสงค์การออม รูปแบบการออม วัตถุประสงค์การลงทุน รูปแบบการลงทุน วัตถุประสงค์ในการทำประกันชีวิต รูปแบบประกันชีวิต รายการการหักค่าลดหย่อนภาษี และรูปแบบการเตรียมตัวเพื่อการเกษียณ.....	67
26	แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างเพศกับความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล...72	
27	แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างอายุกับความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล โดย ANOVA.....	73
28	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล ด้านการลงทุน โดยจำแนกตามอายุ.....	74
29	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย โดยจำแนกตามอายุ 74.....	
30	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล ความรู้ด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล โดยจำแนกตามอายุ.....	75
31	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล ความรู้ด้านการวางแผนการเกษียณ โดยจำแนกตามอายุ.....	75
32	แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างสถานภาพกับความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล โดย ANOVA.....	76
33	ผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างจำนวนสมาชิกในครอบครัวกับความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล โดย ANOVA.....	76
34	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย โดยจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว.....	77

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

35	ผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างจำนวนผู้ที่อยู่ในอุปการะกับความรูู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล โดย ANOVA.....	77
36	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของรูู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล รูู้ด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย โดยจำแนกตามจำนวนผู้ที่อยู่ในอุปการะ.....	78
37	ผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างระดับการศึกษากับความรูู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล.....	78
38	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของรูู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล รูู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลโดยจำแนกตามระดับการศึกษา.....	79
39	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของรูู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล รูู้ด้านการบริหารหนี้สินโดยจำแนกตามระดับการศึกษา.....	80
40	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของรูู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล รูู้ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย โดยจำแนกตามระดับการศึกษา.....	81
41	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของรูู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล รูู้ด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคลโดยจำแนกตามระดับการศึกษา.....	82
42	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของรูู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล รูู้ด้านการวางแผนการเกษียณโดยจำแนกตามระดับการศึกษา.....	83
43	ผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างอาชีพกับรูู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล.....	84
44	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของรูู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล รูู้ด้านการวางแผนการเกษียณโดยจำแนกตามอาชีพ.....	85
45	ผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับรูู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล.....	86
46	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของรูู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล รูู้ด้านการบริหารหนี้สินโดยจำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ย.....	87
47	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของรูู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล รูู้ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย โดยจำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ย.....	88

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

48	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล ความรู้ด้านการวางแผนการเกษียณ โดยจำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ย	90
49	ผลการทดสอบสมมติฐานระดับรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนกับความรู้ความเข้าใจด้านจัดการการเงินส่วนบุคคล.....	91
50	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย โดยจำแนกตามระดับรายจ่ายเฉลี่ย.....	92
51	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล ความรู้ด้านการวางแผนการเกษียณ โดยจำแนกตามระดับรายจ่ายเฉลี่ย.....	93
52	แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนทางการเงินกับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน โดย ANOVA.....	95
53	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคล ด้านการวางแผนทางการเงิน โดยจำแนกตามความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนทางการเงิน ..	96
54	แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารหนี้สินกับพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านหนี้สินโดย ANOVA.....	96
55	แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารหนี้สินกับพฤติกรรมการบริหารหนี้สิน โดย ANOVA	97
56	แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างความรู้ความเข้าใจด้านการออมกับพฤติกรรมการออม โดย ANOVA	97
57	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคล ด้านการออม โดยจำแนกตามความรู้ความเข้าใจด้านการออม.....	97
58	แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างความรู้ความเข้าใจด้านการลงทุนกับพฤติกรรมการลงทุน โดย ANOVA	98
59	แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างความรู้ความเข้าใจการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัยกับพฤติกรรมการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย โดย ANOVA	98
60	แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการวางแผนภาษีส่วนบุคคล โดย ANOVA.....	98

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

61	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคล ด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล โดยจำแนกตามความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล.....	99
62	แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณกับพฤติกรรมการวางแผนเกษียณ โดย ANOVA.....	99
63	แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคล ด้านการวางแผนเกษียณโดยจำแนกตามความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณ	100

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1 ภาระหนี้ครัวเรือนต่อรายได้ของครัวเรือน (Debt Service Ratio: DSR) ปี 2557.....	2
--	---

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำวิจัย

การจัดการการเงินส่วนบุคคลมีบทบาทและความสำคัญที่ทำให้เกิดความมั่นคงทางการเงิน ความมั่นคงในการดำเนินชีวิต นำไปสู่การมีอิสรภาพทางการเงิน และการสร้างความมั่งคั่งของบุคคลในอนาคต ตลอดจนสามารถตอบสนองความต้องการและเป้าหมายเฉพาะของแต่ละบุคคลได้ อย่างไรก็ตามในปัจจุบันบุคคลส่วนใหญ่มละเลย และไม่ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการการเงินเท่าที่ควร เช่น ไม่มีการวางแผนการเงินให้กับชีวิต ไม่เคยทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย มีพฤติกรรมใช้จ่ายแบบตามใจตัวเอง ดังนั้นเมื่อต้องเผชิญกับผลกระทบจากปัญหาเศรษฐกิจชะลอตัว ทำให้รายได้ลดลง ค่าครองชีพสูงขึ้น ส่งผลให้รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ซึ่งเป็นที่มาของการก่อหนี้สิน และในระยะยาวหากบุคคล คร่ำเรื้อรังยังขาดความรู้ ตลอดจนไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการการเงินส่วนบุคคล ก็จะนำไปสู่ปัญหาการเป็นหนี้สินพันตัว (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2550 อ้างถึงใน กรวีร์ นันทชัยพฤกษ์, 2558) ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ ดังจะเห็นปัญหาดังกล่าวได้จากรายงานภาวะสังคมของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เกี่ยวกับสถานการณ์หนี้ครัวเรือนในไตรมาส 2/2559 พบว่าในส่วนของหนี้ครัวเรือน มีการปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนถึงสิ้นไตรมาส 1/2559 มีมูลค่ารวม 11.08 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว 4.7% โดยหนี้ครัวเรือนคิดเป็นสัดส่วนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (Household debt to Gross Domestic Products) 81.1% (ฐานเศรษฐกิจ, 2559) ดังแสดงในตารางที่ 1

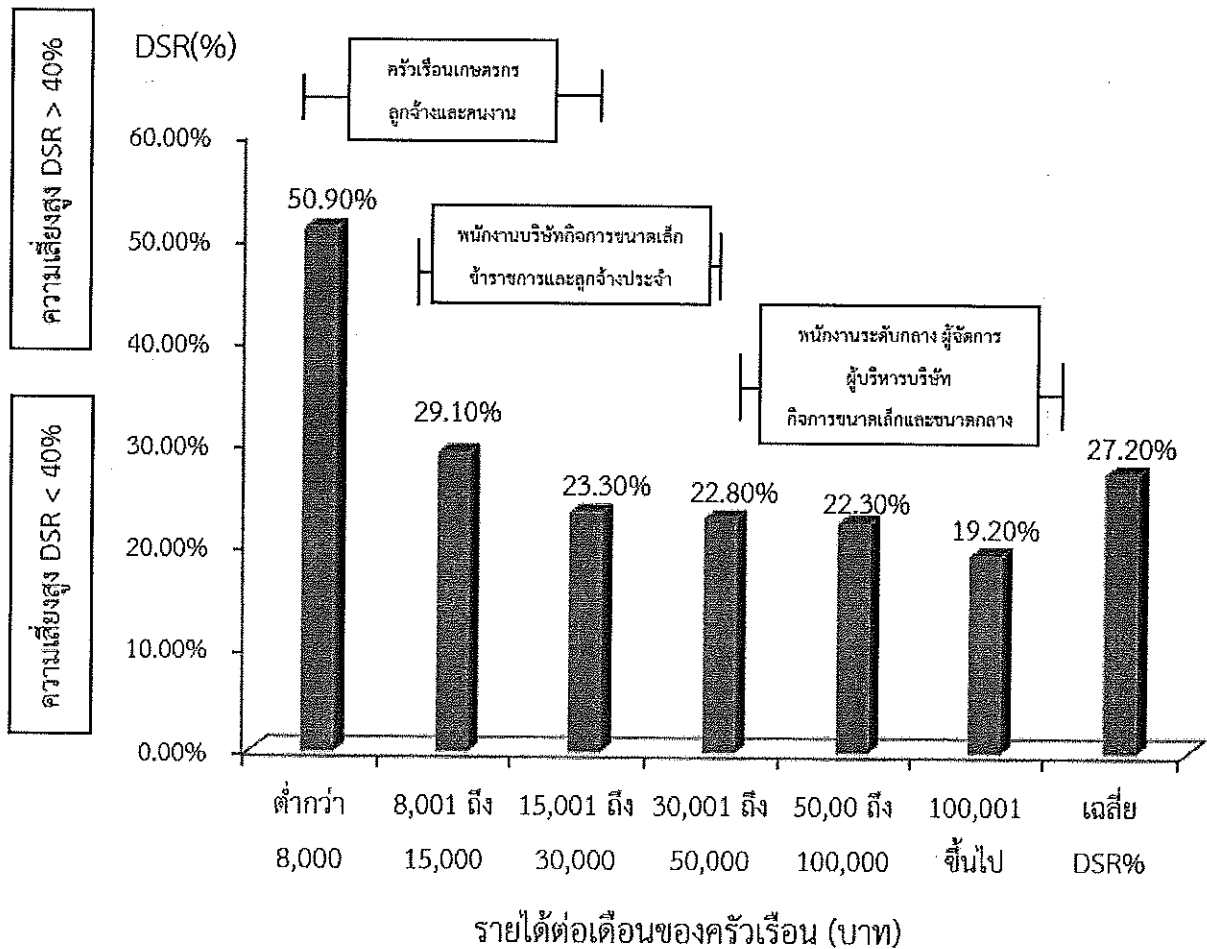
ตารางที่ 1 หนี้สินครัวเรือน (สินเชื่อจากสถาบันการเงิน)

สิ้นระยะเวลา	2555	2556	2557	2558	Q1 2559
หนี้สินครัวเรือน (ล้านล้านบาท)	8.83	9.84	10.49	11.04	11.08
(%YOY)	18.0	11.5	6.6	5.2	4.7
สถาบันรับฝากเงิน	16.9	10.4	6.6	6.1	5.6
สถาบันการเงินอื่น	26.6	19.0	6.4	-0.7	-1.2
สัดส่วนต่อ GDP	71.5	76.3	79.9	81.5	81.1

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) อ้างถึงใน ฐานเศรษฐกิจ, 2559

นอกจากนี้หากพิจารณาหนี้ครัวเรือนต่อรายได้ของครัวเรือน (Debt Service Ratio: DSR) ในปี 2557 พบว่า คนที่มีรายได้ต่ำกว่า 8,000 บาท จะมีหนี้ครัวเรือนต่อรายได้สูงถึง 50.9% ในขณะที่คนที่มีรายได้ตั้งแต่

8,000 – 50,000 บาท จะมีหนี้ครัวเรือนต่อรายได้ประมาณ 20% – 30% ในขณะที่คนที่มีรายได้มากกว่า 100,000 บาท มีหนี้ครัวเรือนต่อรายได้ประมาณ 19.2% เท่านั้น (ประชาชาติธุรกิจออนไลน์, 2558) จากตัวเลขดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า คนมีรายได้ยิ่งน้อยจะมีหนี้ครัวเรือนยิ่งมากเท่านั้น ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ภาระหนี้ครัวเรือนต่อรายได้ของครัวเรือน (Debt Service Ratio: DSR) ปี 2557

ที่มา : ข้อมูลจากศูนย์วิจัยกสิกรไทย อ้างถึงใน ประชาชาติธุรกิจออนไลน์, 2558

จากข้อมูลการสำรวจจำนวนครัวเรือน จำแนกตามภาค พ.ศ. 2549 – 2558 และข้อมูลรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน จำแนกตามภาค พ.ศ. 2541 – 2558 พบว่า ภาคใต้มีจำนวนครัวเรือนน้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับภาคอื่นๆ แต่กลับมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนมากเป็นอันดับ 2 แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของภาคใต้ที่มีต่อระบบเศรษฐกิจในประเทศ และเมื่อพิจารณาพร้อมกับข้อมูลค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน จำแนกตามภาค พ.ศ. 2549 – 2558 และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามภาค พ.ศ. 2541 – 2558 กลับพบว่า แม้ภาคใต้จะมีรายได้มากเป็นอันดับ 2 รองจากภาคกลาง แต่กลับเป็นภาคที่มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนมากที่สุด รวมถึงภาระหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนก็มีมากเช่นกันแสดงดังตารางที่ 2 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมกรรมการจัดการทางการเงินของครัวเรือนในแต่ละภูมิภาค

ตารางที่ 2 จำนวนครัวเรือน รายได้ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยและหนี้สิน เฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามภาค พ.ศ. 2550 - 2558

ภูมิภาค	รายการ	2550	2552	2554	2556	2558
ตอนพิเศษ	จำนวนครัวเรือน (พันครัวเรือน)	2,900	2,960	2,940	2,948	4,661
	รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน (บาท)	35,007	37,732	41,631	43,058	41,002
	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน (บาท)	23,996	27,985	27,566	2,425	30,882
	หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน (บาท)	151,168	199,608	202,157	273,795	171,837
ภาคกลาง	จำนวนครัวเรือน (พันครัวเรือน)	3,559	3,796	3,937	3,985	4,602
	รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน (บาท)	18,932	20,960	20,822	26,114	26,601
	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน (บาท)	15,168	17,106	16,954	19,728	21,055
	หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน (บาท)	112,342	131,902	109,168	145,588	142,056
ภาคเหนือ	จำนวนครัวเรือน (พันครัวเรือน)	3,526	3,864	3,932	3,953	3,809
	รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน (บาท)	13,568	15,727	17,350	19,267	18,952
	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน (บาท)	10,990	12,051	13,668	14,066	15,268
	หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน (บาท)	110,702	119,726	122,454	137,059	145,346
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	จำนวนครัวเรือน (พันครัวเรือน)	5,815	6,360	6,474	6,528	5,528
	รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน (บาท)	12,995	15,358	18,217	19,181	21,094
	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน (บาท)	10,920	12,260	14,375	15,092	17,032
	หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน (บาท)	105,006	118,308	137,663	149,307	160,675
ภาคใต้	จำนวนครัวเรือน (พันครัวเรือน)	2,379	2,599	2,704	2,754	2,725
	รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน (บาท)	19,716	22,926	27,326	27,504	26,286
	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน (บาท)	15,875	17,298	19,686	20,372	21,293
	หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน (บาท)	118,525	127,220	110,723	139,931	163,892

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2558

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่าถ้ายังคงปล่อยให้สถานการณ์เป็นไปในลักษณะนี้จะนำไปสู่ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมได้ ดังนั้น สิ่งที่ต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน คือ การป้องกันไม่ให้ตัวเลขเหล่านี้เติบโตไปมากกว่านี้ ดังเช่นที่ World Bank กล่าวว่าหลายประเทศ รวมถึงประเทศไทยประสบปัญหาเศรษฐกิจชะลอตัวในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ดังนั้นการสร้างเกราะคุ้มกันความเปราะบางทางเศรษฐกิจที่อาจจะเกิดขึ้นจึงเป็นสิ่งที่ทุกประเทศควรทำ (World Bank, 2016) ซึ่งแนวทางหนึ่งที่เป็นไปได้คือการให้ความรู้เพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการจัดการการเงินส่วนบุคคลให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งประกอบด้วย 4 รู้ คือ รู้หา รู้เก็บ รู้ใช้ รู้ขยายดอกผล โดยรู้

หาคือการรู้จักบริหารจัดการกับรายได้ การหารายได้เสริม รู้เก็บคือการรู้จักเก็บออม รู้ใช้คือการรู้จักใช้จ่ายอย่างถูกวิธี และรู้ขยายดอกผลคือการวางแผนการลงทุน การวางแผนประกันภัย การวางแผนภาษี และการวางแผนเพื่อวัยเกษียณ

พื้นที่ในเขตอำเภอหาดใหญ่ จัดว่าเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญมากที่สุดแห่งหนึ่งของภาคใต้ โดยนอกจากจะเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของภาคใต้ เปิดมานานกว่า 50 ปีแล้ว พื้นที่นี้ยังเป็นศูนย์กลางทางด้านเศรษฐกิจ การค้า การบริการ และการคมนาคมขนส่งที่สำคัญของภาคใต้ นอกจากนี้ยังเป็นที่ตั้งของธุรกิจการเงินที่สำคัญๆ หลายแห่ง โดยประชากรในเขตอำเภอหาดใหญ่มีจำนวนมากถึง 390,055 คน (ระบบสถิติทางการทะเบียน, 2559) และมีความหลากหลายในอาชีพรวมถึงระดับการศึกษา ดังนั้น เขตอำเภอหาดใหญ่จึงเป็นพื้นที่ที่น่าสนใจ ผู้วิจัยจึงสนใจในการศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการเป็นต้นแบบ (Model) สร้างความเข้มแข็งด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ ให้กับประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ต่อไป

1.2 คำถามวิจัย

ความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่

1.4 สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการทางการเงินแตกต่างกัน วิเคราะห์ด้วย ANOVA

สมมติฐานข้อที่ 2 ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมจัดการการเงินส่วนบุคคลแตกต่างกัน วิเคราะห์ด้วย ANOVA ทั้งนี้ผู้วิจัยได้จำแนกสมมติฐานรองเป็น 8 ข้อ ดังนี้

สมมติฐานข้อ 2.1 ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนทางการเงินที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมวางแผนทางการเงินแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 2.2 ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่ายที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมบริหารรายได้และค่าใช้จ่ายแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 2.3 ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารหนี้สินที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริหารหนี้สินแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 2.4 ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการออมที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการออมแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 2.5 ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการลงทุนที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 2.6 ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัยที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนการประกันภัยแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 2.7 ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการวางแผนภาษีส่วนบุคคลแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 2.8 ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการวางแผนเกษียณแตกต่างกัน

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับและหน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. เพื่อทราบความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่
2. เพื่อทราบพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่
3. เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการจัดบริการวิชาการด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่เหมาะสมให้กับประชาชนผู้สนใจทั่วไป
4. เพื่อนำผลการศึกษาไปเผยแพร่ให้ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ สามารถนำไปประกอบการจัดการวางแผนการเงินส่วนบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.6 ขอบเขตงานวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ การศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้เฉพาะพื้นที่เขตอำเภอหาดใหญ่ ซึ่งประกอบไปด้วย เทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ เทศบาลเมืองทุ่งตำเสา เทศบาลเมืองคลองแห เทศบาลเมืองควนลัง เทศบาลเมืองคอหงส์ เทศบาลเมืองบ้านพรุ เทศบาลตำบลคูเต่า เทศบาลตำบลน้ำน้อย และเทศบาลตำบลพะตง โดยใช้ข้อมูลจากสำนักสถิติทางการทะเบียน
2. ขอบเขตด้านประชากรที่ศึกษา คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในประชากรในเขตอำเภอหาดใหญ่ ประกอบไปด้วย เทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ เทศบาลเมืองทุ่งตำเสา เทศบาลเมืองคลองแห เทศบาลเมืองควนลัง เทศบาลเมืองคอหงส์ เทศบาลเมืองบ้านพรุ เทศบาลตำบลคูเต่า เทศบาลตำบลน้ำน้อย และเทศบาลตำบลพะตง
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ในงานวิจัยนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนผู้ที่อยู่ในอุปการะ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน

ความรู้ความเข้าใจในการจัดการการเงินส่วนบุคคล และพฤติกรรมจัดการการเงินส่วนบุคคล ของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ ประกอบไปด้วย การวางแผนทางการเงิน การบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย การบริหารหนี้สิน การออม การลงทุน การบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย การวางแผนภาษีส่วนบุคคล และการวางแผนเกษียณเท่านั้น

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาในการศึกษา เดือนมกราคม – เดือนธันวาคม 2560

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการศึกษาและรวบรวมข้อมูล แนวคิด และหลักการต่างๆ ตลอดจนฝึกปฏิบัติ จนกระทั่งสามารถนำสาระสำคัญของข้อมูล แนวคิดและหลักการนั้น ไปประยุกต์ใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาตนเองเพื่อให้เกิดคุณประโยชน์ได้

การจัดการการเงินส่วนบุคคล เป็นกระบวนการที่ทำให้บุคคลสามารถบริหารจัดการ “เงิน” ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การมีอิสรภาพทางการเงิน และทำให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินของแต่ละบุคคล ซึ่งประกอบด้วย 4 หลักการ คือ รู้หา รู้เก็บ รู้ใช้ และรู้ขยายดอกผล โดยต้องเริ่มต้นตั้งแต่ การรู้จักความสำคัญของวางแผนทางการเงิน การบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย การบริหารหนี้สิน การออมและการลงทุน การบริหารความเสี่ยงและการประกันชีวิต การวางแผนภาษี ไปจนถึง การวางแผนเกษียณ

พฤติกรรมจัดการการเงินส่วนบุคคล หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกที่เกิดขึ้นจากความรู้สึก ความคิด เพื่อบรรลุเป้าหมายทางการเงินของแต่ละบุคคล ซึ่งอาจแตกต่างกันเนื่องจากปัจจัยและกระบวนการการตัดสินใจที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความรู้ ความเข้าใจ

ความหมายของความรู้ความเข้าใจ

จำเรียง จันทรประภา (2554) ได้ให้ความหมายของความรู้ไว้ว่า “ความรู้ หมายถึง สารระ ข้อมูล แนวคิด หลักการ ที่บุคคลรวบรวมได้จากประสบการณ์ในวิถีชีวิต ความรู้เป็นผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สังคมและเทคโนโลยี บุคคลเรียนรู้จากประสบการณ์ การศึกษา อบรม การรับถ่ายทอดทางวัฒนธรรม การรับรู้ การคิดและการฝึกปฏิบัติ จนสามารถสรุปสาระความรู้และนำไปใช้ประโยชน์ได้หรือพัฒนาไปสู่ระดับที่สูงขึ้น”

ศาสตราจารย์นายแพทย์ วิจารย์ พานิช (2555) ได้ให้ความหมายของ ความรู้ไว้หลากหลายมิติ ได้แก่ ความรู้คือสิ่งที่นำไปใช้แล้วไม่ได้สูญหายไปไหน มีแต่จะยิ่งเพิ่มพูนและงอกงามมากขึ้น ความรู้คือสารสนเทศที่นำไปสู่การปฏิบัติใช้ ความรู้เกิดขึ้นที่จุดที่ต้องการใช้ความรู้ นั้น ๆ และความรู้เป็นเครื่องมือที่ช่วยกระตุ้นให้เกิดความต้องการ

จักรกริช ใจดี (2542, อ้างถึงใน ชนาทิบ อ่อนหวาน, 2553, น.41) ให้ความหมายของ ความเข้าใจ ว่า ความสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องราวต่างๆได้ทั้งภาษา รหัส สัญลักษณ์ ทั้งรูปธรรมและนามธรรม แบ่งเป็นการแปลความ การตีความ การขยายความ

สุนัน ศลโกสม (2542, อ้างถึงใน ภิรมนวล ภักดีศรีศักดิ์, 2555, น. 22) กล่าวว่า ความเข้าใจเป็นความสามารถในการเก็บรวบรวมความรู้และขยายความรู้ความจำนั้นให้ไกลออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุสมผล ดังนั้นผู้ที่มีความสามารถในด้านนี้ได้ ต้องรู้ความหมายและรายละเอียดของเรื่องราว นั้นมาก่อน พร้อมกับต้องรู้ความเกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างชิ้นส่วน ที่เคยเรียนรู้มาแล้วโดยใช้ภาษาของตนเองได้

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการศึกษาและรวบรวมข้อมูล แนวคิด และหลักการต่างๆ ตลอดจนฝึกปฏิบัติ จนกระทั่งสามารถนำสาระสำคัญของข้อมูล แนวคิดและหลักการนั้น ไปประยุกต์ใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาตนเองเพื่อให้เกิดคุณประโยชน์ได้

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้ในแต่ละบุคคลต่างมีความรู้ความเข้าใจ ในสิ่งต่าง ๆ มากน้อยไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับสภาพความพร้อมในแต่ละสถานการณ์ ซึ่งปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อความรู้ ความเข้าใจที่สำคัญ สรรพวุฒิ พิพัฒพันธ์ (2538, อ้างถึงใน ศยามล สืบเนื่อง, 2557) สรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้ความเข้าใจไว้ 2 ปัจจัย ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย

1. ระดับการศึกษา การศึกษามีอิทธิพลต่อการแสดงออก เพราะจะทำให้บุคคลมีความรู้และมีความเห็นในเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล
2. ความเชื่อ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคล ในการยอมรับต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอาจแตกต่างกันออกไป
3. สถานภาพทางสังคม หมายถึง สิทธิและหน้าที่ที่มีต่อผู้อื่นและสังคม
4. ประสบการณ์ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และส่งผลต่อความคิดเห็น

ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย

1. ครอบครัว หมายถึง การสะสมความรู้โดยทางตรงหรือทางอ้อมจากระเบียบ วิธีปฏิบัติ กฎเกณฑ์ และค่านิยมต่าง ๆ ที่กลุ่มได้กำหนดไว้เป็นระเบียบของความประพฤติ และความสัมพันธ์ของสมาชิกในสังคมนั้น
2. กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง มีอิทธิพลต่อบุคคลอย่างมาก เพราะเมื่อบุคคลอยู่ในกลุ่มหรือสังคมใด ต้องยอมรับ และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มและสังคมนั้น
3. สื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ซึ่งมีอิทธิพลอย่างมากต่อการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงความเห็นของบุคคล

จากแนวคิดดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้ความเข้าใจ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม

ระดับความรู้ความเข้าใจ

ระดับความรู้ความเข้าใจสามารถแบ่งได้ตามแนวคิดของ Anderson and Krathwohl (2001, อ้างถึงใน สิริพร ลาภพานิชกุล, 2558) ได้ปรับปรุงการจำแนกการเรียนรู้ตามทฤษฎี Bloom's Taxonomy โดยแบ่งระดับความรู้ความสามารถทางสติปัญญาไว้ 6 ระดับ ดังนี้

1. จำ (Remembering) หมายถึง ความสามารถในการระลึกได้ แสดงรายการได้ บอกได้ ระบุนิยามได้ การบอกชื่อ บอกตำแหน่ง การให้สัญลักษณ์ การยกตัวอย่าง บอกความสัมพันธ์ การจัดกลุ่ม อธิบายได้รูปภาพ เรียงลำดับ จับคู่ บันทึกข้อมูล
2. เข้าใจ (Understanding) หมายถึง ความสามารถในการแปลความหมายยกตัวอย่าง สรุปอ้างอิง การเรียบเรียงใหม่ การจำแนกหมวดหมู่ สังเกต ทำเค้าโครงเรื่อง ให้คำจำกัดความ แปลความหมาย ประมาณค่า
3. ประยุกต์ใช้ (Applying) หมายถึงความสามารถในการนำไปใช้ ประยุกต์ใช้ แก้ไขปัญหา ลงมือทำ แปลความหมาย ใช้ภาพประกอบ การคำนวณ เรียงลำดับ การแก้ปัญหา ประยุกต์ใช้ คาดคะเน

4. วิเคราะห์ (Analyzing) หมายถึง ความสามารถในการเปรียบเทียบ อธิบายลักษณะ การจัดการ ทดลอง แยกกลุ่ม คำนวณ วิพากษ์วิจารณ์ ลำดับเรื่อง ทำแผนผัง การหาความสัมพันธ์
5. ประเมินค่า (Evaluating) หมายถึง ความสามารถในการตรวจสอบ วิจาร์ณ ตัดสิน ให้คะแนน ประเมินค่า เปรียบเทียบผล ตีค่า สรุป แนะนำ สืบค้น ตัดสินใจ คัดเลือก
6. คิดสร้างสรรค์ (Creating) หมายถึง ความสามารถในการออกแบบ วางแผน ผลิตประดิษฐ์ พยากรณ์ ทำนาย สร้างสูตร จินตนาการ ติดตั้ง

การวัดระดับความรู้ความเข้าใจ สามารถทำได้โดยการสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ การทำโครงการ ทดสอบ การทำรายงาน (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2557) ทั้งนี้การสอบสามารถทำได้ทั้งการทำแบบทดสอบแบบปรนัย และ/หรือแบบอัตนัย ขึ้นอยู่กับผลการเรียนรู้ที่ต้องการทดสอบ วิธีการวัดระดับความรู้ความเข้าใจ ที่นิยมปฏิบัติกัน โดยทั่วไป คือการใช้แบบทดสอบชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice Tests) ซึ่งสามารถวัดความรู้ความเข้าใจได้ในหลายมิติ

2.2 ความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล

การวางแผนทางการเงิน

ความหมายของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

คนส่วนใหญ่มองว่าการเงิน เป็นเรื่องยาก เป็นเรื่องเกี่ยวกับตัวเลข เงินเพื่อ ค่าของเงิน ดัชนีราคา หลักทรัพย์ แต่จริงๆ แล้วการเงิน คือ ทักษะของชีวิตอย่างหนึ่ง ที่มนุษย์จะต้องเรียนรู้เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตใน สังคมได้อย่างปกติสุข ซึ่งบางคนมองว่าการเงินเป็นเรื่องง่าย แค่มีเงินให้พอใช้ไม่เดือดร้อนก็เพียงพอแล้ว แต่จริง ๆ แล้ว ประเด็นสำคัญไม่ได้อยู่แค่นั้น แต่อยู่ที่เราต้องเรียนการเงินให้รอบด้าน (กฤษฎา เสกตระกูล, 2555)

รัชนีกร วงศ์จันทร์ (2555) กล่าวว่า “การเรียนรู้การจัดการการเงินส่วนบุคคล หรือการวางแผน การเงินส่วนบุคคลมีความสำคัญมากที่จะช่วยให้บุคคลมีความฉลาดทางการเงินอันประกอบด้วยทักษะสำคัญทาง การเงิน คือ การรู้จักหาเงิน (How to Earn) การรู้จักออมเงิน (How to Save) การรู้จักใช้เงิน (How to Spend) และการรู้จักทำให้เงินงอกเงย (How to Invest) ทั้งนี้ การขาดทักษะข้อใดข้อหนึ่งย่อมทำให้สมดุลทางการเงิน สูญเสียไปและในที่สุดก็จะกลายเป็นปัญหาทางการเงินที่คอยบั่นทอนความสุขในชีวิตไปไม่รู้จบ”

การจัดการการเงินส่วนบุคคลได้ถูกนิยามไว้หลายความหมาย ดังนี้

The Certified Financial Planner Board of Standards (CFP Board) ของประเทศ สหรัฐอเมริกา ได้ให้นิยามการจัดการการเงินส่วนบุคคล หรือ การวางแผนการเงินส่วนบุคคล (personal financial planning) ว่า “เป็นการทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินชีวิต (life goals) ของบุคคล โดยผ่าน การบริหาร และการวางแผนการเงินซึ่งถูกออกแบบมาของแต่ละบุคคล และเกี่ยวข้องตั้งแต่ การรวบรวมข้อมูลทางการเงินของ

บุคคล กำหนดวัตถุประสงค์ ตรวจสอบฐานะการเงินในปัจจุบัน กำหนดกลยุทธ์และแผนการเงิน เพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ในอนาคต”

Louis Cheng (2009) ได้ให้นิยามว่า “เป็นกระบวนการประเมินความต้องการของบุคคล โดย ครอบคลุมถึงเรื่อง การวางแผนการบริโภค การวางแผนภาษี การวางแผนประกันภัย การวางแผนการลงทุน การ วางแผนเกษียณอายุ และการวางแผนมรดก โดยอาศัย 6 ขั้นตอนในการบรรลุเป้าหมายทางการเงินของบุคคล ซึ่ง 6 ขั้นตอน คือ การกำหนดเป้าหมาย การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การจัดทำแผนการเงิน การปฏิบัติตาม แผนการเงิน และการทบทวนและตรวจสอบแผนการเงิน”

สุขใจ น้ำพุต (2545) ได้ให้นิยามว่า “การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเป็นการจัดระเบียบการเงิน ของบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพด้วยการรู้จักหาเงินเข้ามาและใช้จ่ายออกไปอย่างถูกต้องก่อนให้เกิดผลดีจนบรรลุ เป้าหมายที่วางไว้”

ความสำคัญของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

การวางแผนทางการเงินถือเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญกับทุกช่วงอายุของชีวิต เนื่องจากการมี แผนทางการเงินที่ดีจะทำให้บุคคลมีความมั่นคงในชีวิต และมีความสามารถตอบสนองความต้องการและเป้าหมาย ชีวิตของบุคคลได้ (ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน สถาบันกองทุนเพื่อพัฒนาตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย, 2553) ทั้งนี้การวางแผนการเงินส่วนบุคคลนั้นนอกจากจะทำให้เกิดความสมดุลและก่อนให้เกิด ความมั่งคั่งในชีวิตตั้งแต่วัยทำงานจนถึงวัยเกษียณแล้ว ยังสามารถทำให้บุคคลใช้เงินเป็นเครื่องมือในการสร้าง ความสุขให้กับตนเองและครอบครัวอีกด้วย

การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

การวางแผนการเงินส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพจะต้องเป็นการวางแผนการเงินที่เหมาะสมกับแต่ ละบุคคล (รัชนิกร วงศ์จันทร์, 2555) ซึ่งแต่ละบุคคลจำเป็นต้องมีทักษะในการวางแผนทางการเงินที่สำคัญเพื่อ สร้างความสุขทางการเงิน โดยยึดหลัก “4 รู้...สู่ความมั่งคั่ง” (ภฤติยา สุทธิชื่น และอลิศรา ฮั่ววานิช) ซึ่ง ประกอบด้วย

1. การรู้หา (How to earn) คือ การหาเงินเพิ่มและหารายได้เสริม
2. การรู้เก็บ (How to save) คือ การเก็บออมเงินก่อนใช้จ่าย
3. การรู้ใช้ (How to spend) คือ การรู้จักใช้เงินอย่างฉลาด เพื่อสร้างโอกาสในการเพิ่มเงินออม ให้กับตนเอง
4. การรู้ขยายดอกผล (How to invest) คือ การเลือกลงทุนให้ถูกต้องตามความต้องการของ ตนเอง รู้จักศึกษาผลิตภัณฑ์ทางการเงิน และรู้จักจังหวะในการลงทุน

จากนิยามข้างต้น พอสรุปได้ว่าการ “การจัดการการเงินส่วนบุคคล” เป็นกระบวนการที่ทำให้ บุคคลสามารถบริหารจัดการ “เงิน” ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การมีอิสรภาพทางการเงิน และทำให้บรรลุ

เป้าหมายทางการเงินของแต่ละบุคคล ซึ่งประกอบด้วย 4 หลักการ คือ รู้หา รู้เก็บ รู้ใช้ และรู้ขยายดอกผล โดยต้องเริ่มต้นตั้งแต่ การรู้จักความสำคัญของวางแผนทางการเงิน การบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย การบริหารหนี้สิน การออมและการลงทุน การบริหารความเสี่ยงและการประกันชีวิต การวางแผนภาษี ไปจนถึง การวางแผนเกษียณ ทั้งนี้มีรายละเอียดในการทบทวนแต่ละเรื่องโดยสังเขปดังนี้

การบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย

มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ด้วยการหารายได้เพื่อจุนเจือให้ตัวเองและครอบครัวนั้นอยู่อย่างมีความสุข ผ่านการบริโภคในรูปแบบต่างๆ ตามความต้องการของแต่ละบุคคล มีนักวิชาการที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง รายได้และการบริโภคจนกลายเป็นทฤษฎีทางการเงินที่สำคัญ ได้แก่ ทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้สมบูรณ์ (Absolute Income Theory of Consumption) ของ John Maynard Keynes ซึ่งได้อธิบายว่า ระดับรายได้สมบูรณ์ ณ เวลานั้นเป็นตัวกำหนดปริมาณการบริโภคของบุคคลในทิศทางเดียวกัน โดยบุคคลจะนำรายได้หลังหักภาษีแล้วไปใช้จ่ายเพื่อการบริโภค เพราะนั่นคือรายได้ที่พวกเขาสามารถใช้จ่ายได้จริง และถ้ามีเงินเหลือจากการบริโภคอย่างเพียงพอแล้วจะถูกนำไปสะสมในรูปของการออม หากบุคคลมีรายได้มากขึ้น สัดส่วนการบริโภคหรือใช้จ่ายของบุคคลจะเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่น้อยกว่ารายได้ที่เพิ่มขึ้น ในทางกลับกันถ้าบุคคลมีรายได้น้อยลง สัดส่วนการบริโภคกลับไม่ได้ลดลงตามไปด้วยเพราะยังคงมีความจำเป็นในการใช้จ่ายสำหรับการบริโภคขั้นพื้นฐานอยู่ ("Absolute Income Hypothesis.", 2008)

จากทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้สมบูรณ์ของ John Maynard Keynes สามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$C = g(Y_d) \quad \text{สมการที่ 1}$$

โดยที่ C คือ ระดับการใช้จ่ายของบุคคลเพื่อการบริโภค และ

Y_d คือ รายได้ที่สามารถใช้จ่ายได้จริง

และเมื่อเพิ่มสองตัวแปรจากสมการข้างต้น จะได้เป็น สมการการบริโภค ดังนี้

$$C = a + b(Y_d) \quad ; a > 0, 0 < b < 1 \quad \text{สมการที่ 2}$$

โดยที่ a คือ ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค ถึงแม้ไม่มีรายได้ แต่ต้องใช้จ่ายเพื่อความอยู่รอด

b คือ ค่าความโน้มเอียงในการบริโภคหน่วยสุดท้าย หรือ MPC (Marginal Propensity to Consume) ซึ่งทำให้ทราบถึงผลของการเปลี่ยนแปลงระดับรายได้ที่กระทบต่อพฤติกรรมการใช้จ่ายของบุคคลเพื่อการบริโภคว่ามีมากน้อยเพียงใด

ทั้งนี้ สมการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของปริมาณรายได้ การใช้จ่าย และการออม สามารถเขียนได้ดังสมการต่อไปนี้

$$Y_d = C + S \quad \text{สมการที่ 3}$$

หรือ $S = -C_a + (1-b)Y_d$ สมการที่ 4

โดยที่ S คือ ปริมาณการออม

$-C_a$ คือ ปริมาณการออมของบุคคลเมื่อรายได้ของบุคคลเพื่อการบริโภคเท่ากับศูนย์

1-b คือ ค่าความโน้มเอียงในการออมหน่วยสุดท้าย หรือ MPS (Marginal Propensity to Save) ซึ่งทำให้ทราบถึงผลของการเปลี่ยนแปลงระดับรายได้ที่กระทบต่อพฤติกรรมการออมว่ามีมากน้อยเพียงใด

อย่างไรก็ตาม Friedman (1957) มีแนวคิดที่แตกต่างไปจากทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้สัมบูรณ์ เขาอธิบายทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้ถาวร (Permanent Income Theory of Consumption) ของเขาว่ารายได้ของบุคคลต่างๆ ถูกแบ่งออกเป็นรายได้ถาวรและรายได้ชั่วคราว รายได้แต่ละส่วนจะถูกนำไปใช้จ่ายสำหรับการบริโภคแบบถาวรและบริโภคแบบชั่วคราว ซึ่งลักษณะการบริโภคมีความสอดคล้องกับลักษณะของรายได้ที่ได้รับ ในขณะที่ทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้สัมบูรณ์นั้นบุคคลจะนำรายได้ชั่วคราวไปสะสมรวมเป็นเงินออมร่วมกับเงินส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายของรายได้ถาวรของแต่ละคน

ทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้ถาวรมีลักษณะคล้ายคลึงกับสมมติฐานวัฏจักรชีวิตที่ Franco Modigliani, Albert Ando และ Richard Brumberg ได้ศึกษาค้นคว้าในปี ค.ศ. 1954 ว่าการตัดสินใจบริโภคหรือใช้จ่ายใช้สอยของบุคคลขึ้นอยู่กับรายได้ที่จะได้รับไปตลอดช่วงอายุ โดยคำนึงถึงรายได้ในอดีตด้วย แต่ทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้ถาวรจะคำนึงเพียงรายได้ในปัจจุบันที่จะได้รับไปจนถึงรายได้ในอนาคต

นอกจากนี้ยังมีสมมติฐานที่ต่อยอดจากแนวคิด John Maynard Keynes ซึ่งถูกคิดค้นโดย James S. Duesenberry คือทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้เปรียบเทียบ ซึ่งได้อธิบายว่าบุคคลมีมักจะเปรียบเทียบรายได้ตัวเองกับผู้อื่นและพยายามรักษาให้ระดับรายได้ของตัวเองนั้นใกล้เคียงกับมาตรฐานค่าครองชีพของคนอื่นในสังคม โดยรูปแบบการบริโภคในอดีตมีผลต่อการใช้จ่ายในปัจจุบันด้วย เพราะความเคยชิน และถึงแม้ว่าบุคคลจะมีรายได้น้อยลงไปจากเดิม แต่พฤติกรรมการใช้จ่ายยังคงใกล้เคียงกับปริมาณเดิมหรือลดลงเพียงเล็กน้อยเท่านั้น (Kosicki, 1987)

จากแนวคิดและทฤษฎีข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าการบริหารรายได้ของบุคคลนั้นมีความสัมพันธ์กับการบริหารค่าใช้จ่ายและการออม เมื่อรายได้ของเขาเปลี่ยนแปลงไป พฤติกรรมการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคจะเปลี่ยนไป โดยพฤติกรรมการบริโภคในอดีตจะส่งผลต่อการตัดสินใจบริโภคในปัจจุบัน ตลอดจนช่วงวัยที่ต่างกันอาจมีความต้องการทางการเงินที่ต่างกัน และระดับรายได้ที่ต่างกันส่งผลให้มีการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคต่างกันด้วย

การบริหารหนี้สิน

การเป็นหนี้อาจนำปัญหาต่างๆ มาสู่ผู้ก่อหนี้หากไม่สามารถบริหารจัดการภาระหนี้ภายในระยะเวลาที่กำหนดได้เพราะการเป็นหนี้เป็นการนำเงินในอนาคตมาใช้ก่อนในปัจจุบัน และผู้ก่อหนี้จะมีภาระผูกพันที่ต้องชำระคืนหนี้สินให้กับผู้ให้กู้หรือเจ้าหนี้ในอนาคตตามกำหนดระยะเวลาที่ได้ตกลงกันไว้ (รัชนิกร วงศ์จันทร์, 2555)

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2559) อธิบายว่าหนี้สินเป็นจำนวนเงินที่บุคคลหรือกิจการเป็นหนี้บุคคลภายนอกและมีพันธะที่ต้องชดใช้ อาจอยู่ในรูปของเงินสดหรือสิ่งค่ามีค่าอื่น ๆ นอกจากนี้เว็บไซต์ Money Hub และเว็บไซต์สื่อการเรียนการสอนวิชาบัญชีเบื้องต้นของโรงเรียนปทุมวิไล ต่างให้คำนิยามที่คล้ายคลึงกันว่า

หนี้สินคือภาระผูกพันในปัจจุบันของกิจการที่เป็นผลของเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งต้องจ่ายชำระคืนแก่บุคคลภายนอกในอนาคต โดยการชำระคืนนั้นจะส่งผลให้กิจการสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ (MoneyHub, 2558; วรรณภา เอี่ยมสมบัติ, 2559)

จากความหมายข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า หนี้สินคือภาระผูกพันในปัจจุบันซึ่งเป็นผลของการกระทำในอดีตที่ผู้ก่อหนี้จะต้องชำระคืนให้กับผู้ให้กู้ภายในระยะเวลาที่ตกลงกัน โดยสามารถแบ่งตามระยะเวลาการชำระหนี้ได้ 2 ประเภท คือ หนี้สินหมุนเวียน (หนี้สินระยะสั้น) คือหนี้สินที่ต้องชำระคืนภายใน 1 ปี ได้แก่ เงินกู้ยืมระยะสั้น ภาษี ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย เป็นต้น และหนี้สินไม่หมุนเวียน (หนี้สินระยะยาว) คือหนี้สินที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระคืนภายใน 1 ปี ได้แก่ หนี้สินตามสัญญาเช่า (ชรินทร์ ศรีวิฑูรย์, 2559) ในขณะที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและธนาคารแห่งประเทศไทยแบ่งหนี้สินเป็น 2 ประเภท คือ หนี้ในระบบ และหนี้นอกระบบ โดยหนี้ในระบบนั้นเกิดในระบบเศรษฐกิจ อาจเป็นในรูปของการกู้ยืมผ่านธนาคารซึ่งทำถูกต้องตามกฎหมาย เช่น บัตรเครดิต การซื้อสินค้าเงินผ่อน การนำสินทรัพย์ไปจำนำ และการขอสินเชื่อผ่านสถาบันการเงินต่างๆ ซึ่งหนี้สินแต่ละรูปแบบจะแตกต่างกันในเรื่องขนาดวงเงินสินเชื่อ ดอกเบี้ย และระยะเวลาการชำระคืน ในขณะที่หนี้นอกระบบเป็นหนี้ที่ไม่ผ่านระบบสถาบันการเงิน ทำให้การกู้ยืมหนี้สินประเภทนี้ทำได้ง่ายและสะดวกกว่า กฎเกณฑ์การกู้ยืมต่างๆ ก็ขึ้นอยู่กับความพอใจของผู้ให้สินเชื่อเป็นสำคัญ เช่น การเล่นเกม การกู้เงินนอกระบบ เป็นต้น (รัชนิกร วงศ์จันทร์, 2555) นอกจากนี้หนี้สินอาจแบ่งเป็นหนี้ดีและหนี้ไม่ดี โดยหนี้ดีเป็นหนี้ที่สร้างรายได้ เช่น การกู้เงินเพื่อการศึกษา การกู้เงินเพื่อซื้อที่อยู่อาศัย หรือการกู้เงินซื้อรถไว้ใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างรายได้ผ่านการประกอบอาชีพ ส่วนหนี้ไม่ดีเกิดจากการบริโภคอย่างไม่มีเหตุผลอันสมควรและเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (พลิชฐ์ โชติวัฒนะกุล, 2557)

นอกจากนี้หนี้สินอาจแบ่งเป็นหนี้ดีและหนี้ไม่ดี โดยหนี้ดีเป็นหนี้ที่สร้างรายได้ เช่น การกู้เงินเพื่อการศึกษา การกู้เงินเพื่อซื้อที่อยู่อาศัย หรือการกู้เงินซื้อรถไว้ใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างรายได้ผ่านการประกอบอาชีพ ส่วนหนี้ไม่ดีเกิดจากการบริโภคอย่างไม่มีเหตุผลอันสมควรและเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (พลิชฐ์ โชติวัฒนะกุล, 2557) โดยที่อิทธิพลของการโฆษณานั้นมีผลต่อการก่อหนี้สินที่เพิ่มขึ้นด้วย ทั้งๆที่รายได้ที่แท้จริงอาจไม่ได้เพิ่มขึ้นมากเท่าใด (สุพรรณิ ไชยอำพร และสนธิ สมัครการ, 2534)

การออมและการลงทุน

ความหมายของการออม

ทิมกัลยูทส์ ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย (2557) ให้นิยามว่า “การออม เป็นการแบ่งรายได้ส่วนหนึ่งเก็บสะสมไว้สำหรับวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น เพื่อไว้ใช้ในอนาคต เพื่อเวลาฉุกเฉิน เพื่อใช้ในสิ่งที่อยากได้หรืออยากทำ การออมส่วนใหญ่มักอยู่ในรูปแบบที่มีความเสี่ยงต่อการสูญเสียเงินต้นต่ำ และได้รับผลตอบแทนไม่สูงนักเมื่อเทียบกับการลงทุน เช่น การฝากออมทรัพย์ การฝากประจำ การซื้อสลากออมทรัพย์”

จันทร์เพ็ญ บุญฉาย (2552) กล่าวว่า “การออม คือ การสะสมทีละเล็กละน้อยให้เพิ่มพูนขึ้นเมื่อเวลาผ่านไป ซึ่งการออมส่วนใหญ่มักอยู่ในรูปของเงินฝากกับธนาคารหรือบริษัทเงินทุน โดยได้รับดอกเบี้ยเป็นผลตอบแทน”

อนิศา เซ็นนันท์ (2547) ให้นิยามว่า “การออม คือ การเสียสละเงินในวันนี้ซึ่งสามารถนำไปใช้จ่ายได้ แต่เก็บไว้ใช้ในอนาคตด้วยการฝากเงินทำให้ได้รับผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ย ซึ่งจะมากหรือน้อยแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับประเภทของบัญชีเงินที่ฝาก”

จากนิยามข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การออมคือส่วนต่างระหว่างรายได้และค่าใช้จ่ายซึ่งสามารถใช้จ่ายได้ในวันนี้ แต่ผู้มีเงินออมนำเงินส่วนดังกล่าวไปเก็บไว้ในรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฝากเงินกับสถาบันการเงิน โดยคาดหวังผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ย

รูปแบบการออม

การออมเงินในครัวเรือนมี 2 รูปแบบ (ดวงใจ เขมวิรัตน์ และคณะ , 2555) ดังนี้

1. การออมแบบเก่า เป็นการเก็บเงินไว้ที่บ้านในครัวเรือนของตน ซึ่งไม่เป็นผลดีต่อระบบเศรษฐกิจ เพราะทำให้ปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจหายไป ทำให้ขาดแคลนเงินทุน นอกจากนี้ยังเสี่ยงต่อการสูญหายหรือถูกจี้ปล้น และไม่ได้รับผลประโยชน์ตอบแทนกลับคืนมา
2. การออมแบบใหม่ เป็นการนำเงินไปฝากไว้ที่สถาบันการเงิน ซึ่งจะมีความปลอดภัยมากขึ้น นอกจากนี้ยังได้รับผลประโยชน์กลับคืนมาในรูปเงินดอกเบี้ย การออมเงินแบบนี้จะก่อให้เกิดผลดีต่อเศรษฐกิจ เพราะเป็นการช่วยระดมเงินทุนสำหรับธุรกิจ ช่วยก่อให้เกิดการลงทุนและการผลิตส่งผลให้มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น

ประเภทการออม

การออมแบ่งออกเป็น 3 ประเภท (มณฑานี ดันตีสุข, 2549) ดังนี้

1. เงินออมเพื่อความมั่นคง เป็นการออมเพื่อใช้จ่ายกรณีฉุกเฉิน รองรับเหตุการณ์ที่ไม่คาดว่าจะเกิดขึ้น
2. เงินออมเพื่อการเกษียณ เป็นการสะสมเงินเพื่อใช้จ่ายยามเกษียณ
3. เงินออมเพื่อการลงทุน เป็นการสะสมเงินเพื่อนำเงินไปลงทุนทำธุรกิจ หรือลงทุนในหลักทรัพย์ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ได้รับผลตอบแทนที่เพิ่มมากกว่าดอกเบี้ยเงินฝากที่ได้รับจากการออมเงินในธนาคาร

วัตถุประสงค์การออม

การออมมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันไปตามผู้ออมแต่ละราย ซึ่งวัตถุประสงค์การออมเรียงตามลำดับได้ดังนี้ คือ การเก็บไว้ใช้จ่ายยามชราหรือเกษียณอายุ การเก็บไว้ใช้จ่ายยามป่วยหรือฉุกเฉิน การออมเพื่อบริหารรายรับรายจ่ายตามฤดูกาล การออมเพื่อการศึกษา การออมเพื่อจัดหาเครื่องอำนวยความสะดวกและยานพาหนะ

การออมเพื่อการมีบ้านเป็นของตัวเอง การออมเพื่อชอู้หรือค้ำประกันเงินกู้ และการออมเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ เช่น เป็นเงินมรดกและการท่องเที่ยว (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2556)

ความหมายของการลงทุน

การลงทุนเป็นกระบวนการที่ผู้ลงทุนนำเงินที่ชะลอจากการใช้จ่ายในวันนี้ไปลงทุนในช่องทางต่างๆ โดยมุ่งหวังเพื่อได้รับกระแสเงินสดจากการลงทุนและคุ้มค้ำกับต้นทุนค่าเสียโอกาสที่ไม่ได้ใช้จ่ายเงินในวันนี้ และต้องชดเชยอำนาจซื้อที่สูญเสียนื่องจากภาวะเงินเฟ้อ และชดเชยความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการลงทุน (ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน สถาบันกองทุนเพื่อพัฒนาตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2553)

จิรัตน์ สังข์แก้ว (2544) กล่าวว่า “การลงทุน หมายถึง การกั้นเงินไว้จำนวนหนึ่งในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อก่อให้เกิดกระแสเงินสดรับในอนาคตซึ่งจะชดเชยให้แก่ผู้กั้นเงิน โดยกระแสเงินสดรับนี้ ควรคุ้มกับอัตราเงินเฟ้อ และคุ้มกับความไม่แน่นอนที่จะเกิดแก่กระแสเงินสดรับในอนาคต”

รวี ลงกานี (2550) ได้ให้ความหมายโดยทั่วไปของการลงทุนว่า “คือการนำเงินที่เหลือจากการใช้จ่ายหรือที่เกินจากความต้องการปกติไปใช้เพื่อก่อให้เกิดผลตอบแทนในอนาคตที่คาดว่าจะได้รับมากขึ้น”

จากนิยามดังกล่าวข้างต้น การลงทุน จึงเป็นกระบวนการที่ผู้ลงทุนชะลอการใช้จ่ายเงินในวันนี้เพื่อไปลงทุนในทางเลือกต่างๆ โดยคาดหวังกระแสเงินสดที่ได้รับเพิ่มขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ ความเสี่ยงและผลตอบแทนจะถูกนำมาพิจารณาประกอบการตัดสินใจลงทุน

ทางเลือกการลงทุน

การที่ผู้ลงทุนชะลอการใช้จ่ายเงินในวันนี้ และลงทุนในทางเลือกต่างๆ โดยมุ่งหวังกระแสเงินสดในอนาคต ทางเลือกในการลงทุนสามารถแบ่งได้เป็น 2 ทางเลือกใหญ่ (วิชณีกร วงศ์จันทร์, 2553) คือ

1. การลงทุนทางตรง คือการลงทุนทำธุรกิจต่างๆ ด้วยตนเองตามความชอบความถนัดของตนเอง
2. การลงทุนทางอ้อม คือการนำเงินไปลงทุนในสินทรัพย์ที่สามารถสร้างรายได้หรือผลตอบแทนให้ผู้ลงทุนได้ โดยไม่ต้องทำธุรกิจนั้นๆ ด้วยตนเอง สินทรัพย์เพื่อการลงทุน ได้แก่ สินทรัพย์ทางการเงินและสินทรัพย์ที่แท้จริง เช่น ทองคำ วัตถุโบราณ ศิลปวัตถุ อสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น

เป้าหมายในการลงทุน

นารฎิยา ยนเปี่ยม (2538) ได้อธิบายจุดมุ่งหมายของนักลงทุนคือผลตอบแทนสูงสุด ซึ่งมีลักษณะของผลตอบแทนจำแนกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ผลตอบแทนในรูปของรายได้ประจำ (Fixed Income) เป็นผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนจะได้รับเป็นระยะๆ อย่างสม่ำเสมอตลอดระยะเวลาการลงทุน เช่น ดอกเบี้ยหุ้นกู้ เงินปันผลของหุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิ

2. ผลตอบแทนในรูปของกำไรจากการขายหลักทรัพย์ (Capital Gain) เป็นผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนได้รับจากการซื้อหลักทรัพย์ในราคาต่ำและขายได้ในราคาที่สูงขึ้น

3. ผลตอบแทนในรูปอื่นๆ (Other Incentives) เป็นผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนแต่ละรายต้องการที่แตกต่างกันตามเหตุผลและสิ่งจูงใจ เช่น การลงทุนเพื่อหวังผลประโยชน์ทางภาษี รวมทั้งการลงทุนในหุ้นสามัญเพื่ออำนาจในการควบคุมการบริหารของกิจการ เป็นต้น

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุน

ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายของการลงทุน (เพชรี ชุมทรัพย์, 2544) มีดังต่อไปนี้

1. อายุของผู้ลงทุน (The Age of the Investor) ผู้ลงทุนที่มีอายุน้อยมักจะกล้าเสี่ยงและสนใจลงทุนในหลักทรัพย์ที่ก่อให้เกิดความมกอกเงยแก่เงินลงทุน แต่ผู้ลงทุนที่มีอายุเพิ่มมากขึ้น อาจสนใจลงทุนในหลักทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ประจำหรือก่อให้เกิดรายได้ที่แน่นอน

2. การมีครอบครัวและความรับผิดชอบที่มีต่อครอบครัว (Marital Status and Family Responsibilities) ผู้ลงทุนที่มีครอบครัวแล้วต้องรับผิดชอบต่อความเป็นอยู่ของครอบครัวต้องให้การศึกษาแก่บุตร ทำให้เขาเกิดความจำเป็นที่จะต้องลงทุนในหลักทรัพย์ที่มั่นคงและให้รายได้แน่นอน ส่วนคนโสดไม่มีภาระผูกพันย่อมลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงได้

3. สุขภาพของผู้ลงทุน (The Health of the Investor) ผู้ลงทุนที่มีสุขภาพไม่สมบูรณ์ย่อมต้องการรายได้ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน (Current Income) มากกว่าหวังผลประโยชน์ที่จะเกิดในอนาคต

4. นิสัยส่วนตัวของผู้ลงทุน (Personal Habit) ผู้ลงทุนที่มีนิสัยตระหนี่ จะเน้นการลงทุนในหลักทรัพย์ของธุรกิจที่มีการขยายตัวในอนาคต ในทางตรงกันข้ามผู้ลงทุนที่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย จะต้องการรายได้ที่แน่นอนเพื่อมาจุนเจือรายจ่ายที่เกิดขึ้น ผู้ลงทุนกลุ่มนี้จึงนิยมลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อให้เกิดรายได้ในปัจจุบัน (Current Income)

5. ความสมัครใจในการลงทุน (Willingness to Accept Risk of Investment) ผู้ลงทุนบางท่านอาจต้องการลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยง เช่น ความเสี่ยงในธุรกิจ ความเสี่ยงในตลาด ความเสี่ยงในอัตราดอกเบี้ย และความเสี่ยงในอำนาจซื้อ เป็นต้น ผู้ลงทุนในลักษณะนี้ได้เตรียมตัวเตรียมใจที่จะเผชิญกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตแล้ว

6. ความจำเป็นของผู้ลงทุน (Investor's Needs) ความจำเป็นของผู้ลงทุนอาจแตกต่างกัน บางท่านอาจมีความจำเป็นทางด้านการเงิน นักลงทุนบางคนอาจมีความจำเป็นในแง่ของความรู้สึกละเอียดใจ อย่างไรก็ตามสิ่งสำคัญที่เร่งเร้าให้เกิดการลงทุนก็คือตัวกำไร ซึ่งอาจเก็บสะสมไว้เพื่อใช้ในยามชราเพื่อการศึกษาหรือเพื่อปรับฐานะการครองชีพของตนเองให้ดีขึ้น

ความเสี่ยงจากการลงทุน

ความเสี่ยง (Risk) หรือ ความไม่แน่นอน (Uncertainty) คือ โอกาสที่อัตราผลตอบแทนที่ได้รับจริง (Actual Return) แตกต่างจากอัตราผลตอบแทนที่นักลงทุนคาดหวังไว้ (Expected Return) โดยมีสาเหตุจากหลายๆ ประการ (จิรัจน์ สังข์แก้ว, 2548) ทั้งนี้ ความเสี่ยงสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ความเสี่ยงที่เป็นระบบ และความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบ

ความเสี่ยงที่เป็นระบบ (Systematic Risk) คือ การเปลี่ยนแปลงของผลตอบแทนจากการลงทุน โดยเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอกซึ่งไม่สามารถควบคุมได้และมีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ในตลาดทั้งหมด ซึ่งเมื่อเกิดขึ้นแล้วจะทำให้ราคาหลักทรัพย์โดยทั่วไป เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันได้แก่

- ความเสี่ยงเกี่ยวกับตลาด (Market risk) คือ ความเสี่ยงอันเกิดจากการสูญเสียในเงินลงทุน ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงราคาหุ้นและสินทรัพย์ต่างๆ ในตลาด
- ความเสี่ยงในอัตราดอกเบี้ย (Interest rate risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในผลตอบแทน อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราดอกเบี้ยทั่วไปในตลาด
- ความเสี่ยงในอำนาจซื้อหรือภาวะเงินเฟ้อ (Purchasing power risk or Inflation Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากระดับราคาสินค้าโดยทั่วไปสูงขึ้น ซึ่งมีผลทำให้มูลค่าของเงินลดลง จึงทำให้อำนาจการซื้อลดต่ำลงไปด้วย

ความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบ (Unsystematic Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นเฉพาะกิจการหนึ่ง หรืออุตสาหกรรมใดอุตสาหกรรมหนึ่ง เมื่อเกิดเหตุการณ์นี้แล้วจะมีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ของธุรกิจนั้น โดยไม่มีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์อื่นในตลาด ได้แก่

- ความเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risk) หมายถึง โอกาสที่ผู้ลงทุนจะเสียรายได้และเงินลงทุน หากบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ไม่มีเงินชำระหนี้ อาจทำให้บริษัทถึงกับล้มละลาย
- ความเสี่ยงทางการบริหาร (Management Risk) เป็นความเสี่ยงอันเกิดจากการบริหารงานของผู้บริหาร เช่น ความผิดพลาดของผู้บริหาร และการธุรกิจของผู้บริหาร
- ความเสี่ยงทางอุตสาหกรรม (Industry Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากแรงผลักดันบางอย่าง ที่ทำให้ผลตอบแทนของธุรกิจทุกแห่งในอุตสาหกรรมประเภทเดียวกันหรือบางอุตสาหกรรมถูกกระทบกระเทือน

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่าการออมเป็นการสะสมเงินส่วนหนึ่งจากรายได้เพื่อนำไปเก็บไว้ในรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฝากเงินไว้กับสถาบันการเงิน โดยมุ่งหวังผลตอบแทนจากการออม ซึ่งโดยส่วนใหญ่อยู่ในรูปของดอกเบี้ยจากเงินฝาก อย่างไรก็ตาม อัตราผลตอบแทนดังกล่าวอาจจะน้อยเกินไป ซึ่งอาจจะส่งผลต่อการไม่บรรลุเป้าหมายทางการเงินได้ ดังนั้น การลงทุนจึงเป็นวิธีเพิ่มค่าของเงินออมที่มีอยู่ด้วยช่องทางต่างๆ โดยยอมแลกกับความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น การลงทุนจึงแตกต่างกับการออมในเรื่องของการคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้น โดยไม่หวังเพียงการรักษาเงินให้คงอยู่เพียงอย่างเดียว

การบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย

การบริหารความเสี่ยงและการประกันภัย

คงปฏิเสธไม่ได้ว่าในการดำเนินชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคลอาจมีโอกาสเผชิญกับความเสียหายใน เรื่องต่างๆ ตลอดเวลา ซึ่งอาจนำมาซึ่งความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สิน ดังนั้นวิธีการจัดการกับความเสี่ยงภัยอัน อาจส่งผลกระทบต่อความสูญเสียทางการเงินของบุคคล คือ การทำประกันภัยส่วนบุคคล ซึ่งจะช่วยบรรเทา หรือ ลดความสูญเสียให้น้อยลงไปได้

ความหมายของความเสี่ยง และการประกันภัย

สุขใจ น้ำพุต (2545) ได้ให้ความหมายของความเสี่ยงไว้ว่า คือ “โอกาสที่จะเกิดความสูญเสีย อย่างใดอย่างหนึ่งอันจะนำความเสียหายมาสู่บุคคลนั้นได้”

รัชนิกร วงศ์จันทร์ (2555) กล่าวว่า “ความเสี่ยงภัย หมายถึง โอกาสหรือความไม่แน่นอนของ เหตุการณ์ที่สร้างความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตอันจะนำมาซึ่งความสูญเสียชีวิต หรือทรัพย์สิน และจะส่งผล กระทบต่อเนื่องไปยังสถานะทางการเงินและสภาวะทางจิตใจของบุคคลผู้ประสบความเสี่ยงภัย”

รัชนิกร วงศ์จันทร์ (2555) ได้ให้ความหมายของ “การประกันภัย คือ การเฉลี่ยความเสียหายที่ เกิดขึ้นกับบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลอื่น โดยมีผู้รับประกันภัยทำหน้าที่คนกลางคอยเฉลี่ยความเสียหายให้ วิธีการคือให้ ผู้ที่เต็มใจจะเข้าร่วมโครงการการประกันภัยจ่ายเบี้ยประกันภัยให้กับผู้รับประกันภัย ผู้รับประกันภัยก็จะทำหน้าที่ รวบรวมไว้เป็นเงินกองกลาง ซึ่งเมื่อมีบุคคลในโครงการคนใดได้รับความเสียหายตามเหตุการณ์ที่เอาประกันไว้ ผู้รับ ประกันภัยก็จะนำเงินกองกลางนั้นไปชดเชยให้ตามจำนวนที่ได้ตกลงกันไว้”

วัตถุประสงค์ของการวางแผนประกันภัยส่วนบุคคล

วัตถุประสงค์ของการวางแผนประกันภัยส่วนบุคคล (รัชนิกร วงศ์จันทร์, 2555) มีดังนี้

1. เพื่อเป็นการลดความสูญเสียรายได้ เนื่องจากการเสียชีวิต การเจ็บป่วย อุบัติเหตุ หรือการว่างงานของหัวหน้าครอบครัว
2. เพื่อเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากการเจ็บป่วย บาดเจ็บ ทุพพลภาพ ของตนเอง หรือคู่ครอง รวมทั้งเพื่อบรรเทาการสูญเสียทรัพย์สินส่วนบุคคลอันเนื่องจากอัคคีภัย การลักทรัพย์ หรือจากภัยพิบัติอื่นๆ เช่น น้ำท่วม แผ่นดินไหว เป็นต้น
3. เพื่อเป็นการลดการสูญเสียรายได้ เงินออม ทรัพย์สินจากการละเมิดและต้องรับผิดชอบบุคคลอื่น

ความสำคัญของการวางแผนประกันภัย

ความสำคัญของการวางแผนประกันภัย (รัชนิกร วงศ์จันทร์, 2555) มีดังนี้

- 1.เป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับความไม่แน่นอนหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับชีวิตและทรัพย์สินของบุคคล
- 2.การประกันภัยสามารถรักษาสถานภาพทางการเงินให้คงเดิม แม้เกิดความสูญเสียเนื่องจากได้รับเงินชดเชยค่าเสียหายและดำเนินชีวิตได้ตามเป้าหมายเดิม
- 3.เป็นการสร้างสวัสดิการหรือเตรียมเงินสำรองไว้ใช้จ่ายในยามเจ็บป่วย ยามเกษียณ หรือเป็นมรดก ตลอดจนช่วยลดปัญหาให้กับครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

ประเภทของการประกันภัย

ประเภทของการประกันภัยสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท (รัชนิกร วงศ์จันทร์, 2555) ดังนี้

1. การประกันภัยบุคคล เป็นการประกันภัยเกี่ยวกับภัยที่ก่อให้เกิดความเสียหายเกี่ยวกับบุคคลหรือที่เกิดกับบุคคล ได้แก่ การประกันชีวิต การประกันสุขภาพ และการประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคล
2. การประกันภัยทรัพย์สิน หรือ วินาศภัย เป็นการประกันภัยที่บริษัทผู้รับประกันภัยทำสัญญายินยอมที่จะชดเชยค่าสินไหมทดแทน หรือชดเชยเงินจำนวนหนึ่งให้กับผู้เอาประกันภัยในกรณีที่เกิดความเสียหายเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เอาประกัน ได้แก่ การประกันอัคคีภัย การประกันภัยรถยนต์ การประกันภัยทางทะเลและขนส่ง และการประกันภัยเบ็ดเตล็ด

ในงานวิจัยขั้นนี้ศึกษาเกี่ยวกับการทำประกันภัยที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคล จึงจะขอกกล่าวถึงเพียงแค่การประกันชีวิตและการประกันสุขภาพเท่านั้น

การประกันชีวิต

การประกันชีวิต หมายถึง การที่ผู้รับประกันภัยตกลงชดเชยเงินจำนวนหนึ่งให้แก่ผู้รับผลประโยชน์หรือทายาท เมื่อผู้เอาประกันภัยเสียชีวิตลงหรืออาจจะจ่ายเงินให้แก่ผู้เอาประกันภัยเอง ในกรณีที่ผู้เอาประกันภัยมีอายุยืนยาวจนถึงเวลาที่ตกลงไว้ในสัญญา โดยผู้เอาประกันภัยยินยอมจ่ายเบี้ยประกันภัยให้แก่ผู้รับประกัน ซึ่งรูปแบบของการประกันชีวิตสำหรับบุคคลทั่วไปสามารถแบ่งได้เป็น 4 รูปแบบ (ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน สถาบันกองทุนเพื่อพัฒนาตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2553) มีรายละเอียดดังนี้

1. แบบชั่วระยะเวลา (Term Insurance) เป็นประกันชีวิตที่มีระยะเวลาสัญญาทั้งระยะสั้นระยะยาว เน้นความคุ้มครองเพียงอย่างเดียว ไม่มีการออมทรัพย์ โดยบริษัทจะจ่ายเงินคืนให้แก่ผู้รับผลประโยชน์เมื่อผู้เอาประกันเสียชีวิตภายในระยะเวลาที่เอาประกันภัย แต่ถ้ามีชีวิตอยู่จนครบสัญญาก็จะไม่ได้เงินเอาประกันภัย เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการความคุ้มครองการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร หรือคุ้มครองภาระหนี้สิน

2. แบบตลอดชีพ (Whole Life Insurance) เป็นประกันชีวิตที่มีระยะเวลาสัญญายาวตลอดชีวิตของผู้เอาประกัน โดยถ้าผู้เอาประกันภัยเสียชีวิตเมื่อใด บริษัทจะจ่ายเงินเอาประกันภัยให้ผู้รับประโยชน์ ทั้งนี้ตามตารางอัตราณณะตั้งสมมติฐานว่าบุคคลจะมีชีวิตอยู่ไม่เกิน 100 ปี ดังนั้นบริษัทอาจจะกำหนดจ่ายเงินเอาประกันภัยให้เมื่อผู้เอาประกันภัยอายุ 90 ปี หรือ 99 ปี โดยสมมติว่าเสียชีวิตก็ได้ โดยส่วนใหญ่เหมาะสำหรับผู้ที่เป็นเสาหลักของครอบครัว ต้องการจุนเจือบุคคลในอุปการะเมื่อผู้เอาประกันเสียชีวิต หรือต้องการตั้งกองมรดกให้แก่บุตรหลาน

3. แบบสะสมทรัพย์ (Endowment Insurance) เป็นประกันชีวิตที่มีระยะเวลาสัญญาปานกลางให้ความคุ้มครองชีวิตและมีส่วนของการสะสมทรัพย์ด้วย โดยผู้เอาประกันจะจ่ายเงินคืนให้ผู้รับผลประโยชน์เมื่อผู้เอาประกันภัยเสียชีวิต หรือจ่ายจำนวนเงินเอาประกันให้กับผู้เอาประกันเมื่ออยู่ในระหว่างสัญญาหรือครบกำหนดสัญญา เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการออมเงินระยะยาว หรือตั้งกองทุนการศึกษาบุตร

4. แบบมีเงินได้ประจำ (Annuity Insurance) เป็นการประกันชีวิตที่บริษัทประกันจะจ่ายเงินจำนวนหนึ่งเท่ากันอย่างสม่ำเสมอให้แก่ผู้เอาประกันภัยเป็นรายปีหรือรายเดือน นับแต่ผู้เอาประกันภัยเกษียณอายุหรือมีอายุครบ 55 ปี หรือ 60 ปี จนกว่าผู้เอาประกันจะเสียชีวิต เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการมีรายได้ไว้ใช้จ่ายเมื่อเกษียณอายุตลอดชีพ

การพิจารณาเลือกซื้อประกันชีวิต

ในการเลือกซื้อประกันชีวิต ผู้เอาประกันควรเปรียบเทียบกรมธรรม์จากหลายๆบริษัท เพื่อใช้เป็นข้อมูลเลือกซื้อกรมธรรม์ที่เหมาะสมกับความต้องการและความสามารถในการจ่ายเบี้ยประกันภัยของผู้เอาประกันมากที่สุด โดยประเด็นที่ควรคำนึงถึงมี (ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน สถาบันกองทุนเพื่อพัฒนาตลาดทุนตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2553) ดังนี้

1. คำนึงถึงความสามารถในการจ่ายเบี้ยประกันภัย
2. คำนึงถึงเงื่อนไขความคุ้มครอง จำนวนเบี้ยประกันภัย สิทธิประโยชน์ต่างๆ ควรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เอาประกันภัยมากที่สุด
3. คำนึงถึงความมั่นคงและความน่าเชื่อถือทางการเงินของบริษัทประกันชีวิต
4. คำนึงถึงการให้บริการของบริษัทประกันชีวิต และตัวแทนประกันชีวิต

โดยถ้าเป็นบุคคลโสด การชำระเบี้ยประกันชีวิตไม่ควรเกิน 15-20% ของรายได้ต่อปี และถ้าเป็นบุคคลที่มีครอบครัวแล้ว การชำระเบี้ยประกันชีวิตไม่ควรเกิน 10-15% ของรายได้ต่อปี เพื่อไม่ให้เป็นการะทางด้านการเงิน

การประกันสุขภาพ

การประกันสุขภาพ หมายถึง การที่ผู้รับประกันภัยสัญญาว่าจะชดใช้เงินจำนวนหนึ่งให้แก่ผู้เอาประกันภัย เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ไม่ว่าค่ารักษาพยาบาลนั้นจะเกิดขึ้นจากการเจ็บป่วยจากโรคภัย หรือการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุ ซึ่งรูปแบบของการประกันสุขภาพแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบ (รัชนิกร วงศ์จันทร์, 2555) ดังนี้

ประกันสุขภาพที่เลือกซื้อจากบริษัทประกันชีวิต มี 2 ประเภท ดังนี้

การประกันอุบัติเหตุและสุขภาพหมู่ เป็นการประกันสุขภาพประเภทหนึ่งที่นายจ้างหรือองค์กรทำให้ลูกจ้าง โดยที่ลูกจ้างอาจจะต้องเสียค่าเบี้ยประกันภัยเอง หรือนายจ้างจ่ายให้ การประกันภัยเป็นกลุ่มจะมีอัตราค่าเบี้ยประกันภัยต่ำกว่าการประกันสุขภาพรายบุคคล

การประกันอุบัติเหตุและสุขภาพรายบุคคล สำหรับบุคคลที่ต้องการทำประกันภัยสามารถเลือกซื้อประกันภัยประเภทนี้ได้จากบริษัทประกันชีวิต โดยผู้ทำประกันสุขภาพจะต้องถือประกันชีวิตเป็นกรมธรรม์หลัก และเลือกซื้อประกันสุขภาพเป็นอนุสัญญาเพิ่มเติมจากประกันชีวิต

ประกันสุขภาพที่ได้รับจากประกันสังคม

ประกันสังคม คือ การสร้างหลักประกันในการดำรงชีวิตในกลุ่มของสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการเพื่อรับผิดชอบในการเฉลี่ยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการเจ็บป่วย ทูพลาภาพ ตาย คลอดบุตร สงเคราะห์บุตร ขราภาพ และว่างงาน เพื่อให้ได้รับการรักษาพยาบาลและมีรายได้อย่างต่อเนื่อง ระบบนี้เป็นโครงการประกันสุขภาพแบบบังคับที่จัดโดยภาครัฐที่คุ้มครองลูกจ้างในสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 1 คน ขึ้นไปโดยมีสำนักงานประกันสังคมเป็นผู้บริการกองทุนและทำหน้าที่ในการซื้อบริการสุขภาพให้แก่ผู้ประกันตนในระบบเหมาจ่ายต่อหัว

สรุปการวางแผนทำประกันภัยเป็นวิธีการจัดการกับความเสี่ยงภัยวิธีหนึ่งที่มีประสิทธิภาพ เป็นการโอนความเสี่ยงภัยไปให้กับบริษัทประกันภัยเพื่อบรรเทาความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับชีวิตและทรัพย์สิน ช่วยบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายครอบครัว รวมไปถึงช่วยปกป้องความมั่งคั่งของบุคคล ให้สามารถไปสู่เป้าหมายทางการเงินที่วางไว้ได้ ทั้งนี้ประกันภัยมีหลายรูปแบบ วัตถุประสงค์ในการป้องกันความเสี่ยงภัยก็แตกต่างกัน ดังนั้นบุคคลต้องรู้จักเลือกรูปแบบประกันภัยที่เหมาะสมกับความต้องการของตนเอง ความคุ้มครองที่พอเพียง และความสามารถในการชำระเบี้ยประกันนั้นได้

การวางแผนภาษีส่วนบุคคล

การเสียภาษีจึงถือเป็นหน้าที่ของผู้มีรายได้ทุกคน อย่างไรก็ตาม ภาษีอากรถือเป็นต้นทุนชนิดหนึ่งในการดำรงชีวิต เนื่องจากการจัดเก็บภาษีอากรแต่ละประเภทจะมีผลกระทบต่อบุคคล เช่นทำให้รายได้หลังภาษีที่บุคคลจะนำไปใช้จ่ายได้จริงลดลง จะทำให้ต้นทุนการใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตประจำวันของบุคคลสูงขึ้น รวมถึงการทำให้ค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมต่าง ๆ สูงขึ้นได้ การวางแผนภาษีอากร (Tax Planning) ช่วยให้ผู้เสียภาษีได้อย่าง

ถูกต้องครบถ้วนและทำให้เสียภาษีน้อยลงซึ่งเป็นผลดีต่อการบริหารการเงินของคุณ เพราะจำนวนเงินที่จ่ายภาษีน้อยลงหรือภาษีที่ประหยัดได้จากการวางแผนภาษีนั้นจะทำให้คุณมีเงินคงเหลือมากขึ้น ซึ่งสามารถนำไปลงทุนต่อหรือหาผลประโยชน์ด้านอื่น ๆ ได้

ความหมาย และความสำคัญของการวางแผนภาษีส่วนบุคคล

รัชนีกร วงศ์จันทร์ (2555) กล่าวไว้ว่า “การวางแผนภาษี (Tax Planning) คือ การจัดการทางการเงินเพื่อให้มีภาระเสียภาษีน้อยที่สุดโดยอาศัยเงื่อนไขหรือวิธีการต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ตลอดจนการเตรียมการเพื่อเสียภาษีให้ถูกต้องและครบถ้วน เพื่อจะได้ไม่ต้องเสียค่าปรับในภายหลัง”

ความสำคัญของการวางแผนภาษี คือ การทำให้บุคคลเสียภาษีน้อยที่สุดโดยถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งจะเป็นการบรรเทาภาระภาษีเพื่อให้ได้รับรายได้หลังการหักภาษีมากที่สุด การวางแผนภาษีที่ดีจะช่วยลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินชีวิต หรือต้นทุนการดำเนินธุรกิจ อีกทั้งทำให้ภาระภาษีประจำปีน้อยลง เป็นการเพิ่มกระแสเงินสดคงเหลือให้บุคคล หรือเพิ่มกำไรสุทธิในการดำเนินธุรกิจมากขึ้น ทำให้บุคคลสามารถนำเงินไปใช้ในการพัฒนาธุรกิจ หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งตัวเอง ครอบครัว และสังคมให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นภาษีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการเงินของคุณมากที่สุด เพราะภาษีเงินได้จะถูกจัดเก็บจากรายได้ของคุณไปให้กับภาครัฐ จึงมีผลทำให้รายได้คงเหลือที่คุณจะนำไปเก็บออม ใช้จ่าย หรือลงทุนมีน้อยลง ดังนั้นการวางแผนภาษีเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ตัวบุคคลและมีความถูกต้องตามกฎหมาย จึงต้องคำนึงถึงปัจจัยหลายด้าน รวมทั้งมีความเข้าใจถึงองค์ประกอบ และภาพรวมของการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพื่อจะได้เข้าใจถึงกระบวนการตามที่กฎหมายกำหนดกำหนด ดังนั้น ผู้เสียภาษีจำเป็นต้องศึกษารายละเอียดการหักค่าใช้จ่ายรวมทั้งค่าลดหย่อนให้ละเอียดถี่ถ้วนเพื่อที่จะสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนภาษีได้ (รัชนีกร วงศ์จันทร์, 2555, หน้า 261)

ดังนั้น ในการวางแผนภาษีส่วนบุคคลให้มีประสิทธิภาพ ผู้เสียภาษีจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการคำนวณภาษีอย่างถูกต้อง และศึกษารายละเอียดการหักค่าใช้จ่ายรวมทั้งค่าลดหย่อน ตามที่กฎหมายอนุญาตให้ละเอียดถี่ถ้วน เพื่อที่จะสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนภาษีได้

ขั้นตอนการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้ถูกต้องตามกฎหมาย จะต้องมีความเข้าใจถึงองค์ประกอบในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอันประกอบด้วย ประเภทของเงินได้พึงประเมิน การหักค่าใช้จ่าย การหักลดหย่อนและเงินได้ที่ได้รับการยกเว้น อัตราภาษี และวิธีการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (รัชนีกร วงศ์จันทร์, 2555) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประเภทของเงินได้พึงประเมิน ประเภทของเงินได้ตามประมวลรัษฎากร มีทั้งสิ้น 8 ประเภทดังนี้

ประเภทที่ 1 เงินได้เนื่องจากการจ้างแรงงาน

เงินได้เนื่องจากการจ้างแรงงานเป็นประโยชน์ที่ลูกจ้างได้รับจากนายจ้างซึ่งเกิดจากการจ้างแรงงานเป็นหลัก และลูกจ้างได้รับผลประโยชน์ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ถือเป็นเงินได้ประเภทนี้ทั้งสิ้น เช่น เบี้ยประกันชีวิตที่นายจ้างจ่ายแทนลูกจ้าง ค่าเล่าเรียนบุตรที่นายจ้างจ่ายแทนให้ เงินที่นายจ้างจ่ายให้เนื่องจากความขยัน หรือทำงานสม่ำเสมอตลอดปี เป็นต้น

ประเภทที่ 2 เงินได้จากหน้าที่ หรือตำแหน่งงานที่ทำ หรือจากการรับทำงานให้

เงินได้จากหน้าที่หรือตำแหน่งงานที่ทำ หรือจากการรับทำงานให้ โดยผู้ว่าจ้างมุ่งที่ความสำเร็จหรือผลของงานเป็นสาระสำคัญ เช่น ค่าที่ปรึกษา ค่านายหน้า ค่าเบี้ยประชุมในฐานะกรรมการบริษัท ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเงินที่ผู้ว่าจ้างได้จ่ายไปแสดงถึงความต้องการในผลงานที่ได้คือ ค่าปรึกษาหรือคำแนะนำต่างๆ และผลของการประชุมเป็นสำคัญ โดยไม่คำนึงว่าจะเป็นการรับทำประจำหรือเพียงชั่วคราว

ประเภทที่ 3 เงินได้จากค่าแห่งกิตติคุณ ค่าแห่งลิขสิทธิ์ หรือเงินรายปี

เงินที่ได้รับจากทรัพย์สินทางปัญญา เช่น ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า สิทธิอย่างอื่น นอกเหนือจากลิขสิทธิ์ และเงินรายปีต่าง ๆ ที่ได้จากพันธบัตร ข้อสัญญา คือคำพิพากษาของศาล

ประเภทที่ 4 เงินได้ประเภทดอกเบี๋ย เงินปันผล เงินได้เกินกว่าเงินทุน (Capital gain)

เงินได้ที่เกิดจากการลงทุน เช่น ดอกเบี๋ยเงินฝาก เงินปันผล กำไรจากการขายหลักทรัพย์

ประเภทที่ 5 เงินได้หรือประโยชน์จากการให้เช่าทรัพย์สิน

เงินได้หรือประโยชน์ที่เกิดจากการให้เช่าทรัพย์สิน เช่น ค่าเช่า ค่าชดเชย จากการผิดสัญญาเช่าซื้อและสัญญาซื้อขายเงินผ่อน หากได้รับจากการให้เช่าทรัพย์สิน หรือ ผิดสัญญาแล้ว ถือเป็นเงินได้ประเภทนี้ทั้งสิ้น เช่น เงินกินเปล่า เงินแบะเจี๋ยะ เงินค่าจอง เงินช่วยปลูกค่าก่อสร้าง การยกกรรมสิทธิ์ในอาคารให้แก่ผู้เช่า เป็นต้น

ประเภทที่ 6 เงินได้จากวิชาชีพอิสระ

เงินได้จากวิชาชีพอิสระในปัจจุบันมีเพียง 6 วิชาชีพอิสระที่พระราชกฤษฎีกากำหนดไว้ เช่น วิชากฎหมาย การประกอบโรคศิลป์ วิศวกรรม สถาปัตยกรรม การบัญชี และประณีตศิลปกรรม วิชาชีพอิสระเป็นวิชาชีพที่ไม่มีนายจ้าง แต่ถ้าวิชาชีพทั้ง 6 วิชาชีพดังกล่าวรับค่าจ้างเป็นเงินเดือนทุกเดือนจากนายจ้างจะถือเป็นเงินได้ประเภทที่ 1

ประเภทที่ 7 เงินได้จากการรับเหมาที่ผู้รับเหมาต้องจัดหาสัมภาระ

เงินได้จากการรับเหมาโดยผู้รับเหมาเป็นผู้จัดหาสัมภาระในการทำงานด้วยตนเอง เช่น การรับเหมาก่อสร้างบ้าน ที่ผู้รับเหมาต้องจัดหาสัมภาระในการก่อสร้างบ้านด้วยตนเอง แต่ถ้าผู้รับเหมาไม่ได้จัดหาสัมภาระในการทำงานมาเองจะถือเป็นเงินได้ประเภทที่ 2 คือรับจ้างทำงานให้

ประเภทที่ 8 เงินได้จากธุรกิจอื่น ๆ

เงินได้ที่ได้จากการประกอบธุรกิจ เช่น การค้าขาย การเกษตร การอุตสาหกรรม การขนส่ง หรือการขายอสังหาริมทรัพย์ และรวมถึงเงินได้อื่น ๆ ที่ไม่อยู่ในเงินได้ประเภทที่ 1 – 7 เช่น เงินรายได้การให้บริการต่าง ๆ จากการแข่งขัน ชิงโชค รวมถึงเงินได้จากการกระทำผิดกฎหมายด้วย

การหักค่าใช้จ่าย

การหักค่าใช้จ่ายเป็นตัวช่วยแรกที่จะทำให้ฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่ำลง โดยถือว่าค่าใช้จ่ายเป็นต้นทุนเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินได้พึงประเมิน ทั้งนี้ เงินได้พึงประเมินแต่ละประเภทหักค่าใช้จ่ายได้ไม่เท่ากัน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ตารางแสดงการหักค่าใช้จ่ายของเงินได้พึงประเมินแต่ละประเภท (ปีภาษี 2559)

ประเภทของเงินได้	จำนวนค่าใช้จ่ายที่สามารถนำมาหักออกจากเงินได้พึงประเมิน
ประเภทที่ 1	หักค่าใช้จ่ายได้ร้อยละ 40 แต่ไม่เกิน 60,000 บาท
ประเภทที่ 2	หักค่าใช้จ่ายได้ร้อยละ 40 แต่ไม่เกิน 60,000 บาท
ประเภทที่ 1 + 2 รวมกัน	หักค่าใช้จ่ายได้ครั้งเดียวร้อยละ 40 แต่ไม่เกิน 60,000 บาท
ประเภทที่ 3	เฉพาะค่าแห่งลิขสิทธิ์หักค่าใช้จ่ายได้ร้อยละ 40 แต่ไม่เกิน 60,000 บาท
ประเภทที่ 4	หักค่าใช้จ่ายไม่ได้ (ถือว่าเงินได้พึงประเมินที่ได้มาไม่มีต้นทุน) แต่ให้สิทธิ์เลือกเสียโดยวิธีหักภาษี ณ ที่จ่าย และถือเป็นการเสียภาษีสุดท้าย (Final Tax) โดยไม่ต้องนำไปรวมคำนวณกับเงินได้อื่นเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตอนสิ้นปี
ประเภทที่ 5	ผู้มีเงินได้เลือกหักตามความจำเป็นและสมควร หรือหักแบบเหมาในอัตราที่กำหนดร้อยละ 10-30
ประเภทที่ 6	มีเงินได้เลือกหักตามความจำเป็นและสมควร หรือหักแบบเหมาในกรณีประกอบโรคศิลป์ให้หักได้ร้อยละ 60 ส่วนกรณีวิชาชีพอิสระนั้นให้หักได้ร้อยละ 30
ประเภทที่ 7	มีเงินได้เลือกหักตามความจำเป็นและสมควร หรือหักแบบเหมาได้ร้อยละ 70
ประเภทที่ 8	มีเงินได้เลือกหักตามความจำเป็นและสมควร หรือหักแบบเหมาในอัตราที่กำหนดร้อยละ 40-85

ที่มา : รัชนีกร วงศ์จันทร์, 2555

หมายเหตุ ในการหักค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นและสมควรของเงินได้ประเภทที่ 1 ถึงประเภทที่ 8 จะต้อง มีหลักฐานพิสูจน์ให้เจ้าพนักงานประเมินได้ว่าจ่ายไปจริงและมีค่าใช้จ่ายมากกว่าอัตราเหมาจ่ายที่กำหนดไว้

การหักค่าลดหย่อน และเงินได้ที่ได้รับการยกเว้น

การหักค่าลดหย่อนเป็นตัวช่วยลำดับที่สอง ที่จะทำให้ฐานภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา น้อยลง เพราะเป็นจำนวนเงินที่กฎหมายกำหนดให้นำมาหักออกจากเงินได้พึงประเมินหลังจากที่ได้หักค่าใช้จ่ายตาม ที่กฎหมายกำหนดออกไปแล้ว เพื่อบรรเทาภาระภาษีให้แก่ผู้มีเงินได้และเพื่อเหตุผลอื่น ๆ เช่น การเพิ่มค่าลดหย่อน ในกรณีที่บุคคลมีการออมและการลงทุนเพิ่มขึ้น หรือกรณีสนับสนุนให้มีการทำประกันชีวิตก็จะมี การอนุญาตให้นำ เบี้ยประกันไปลดหย่อนภาษีได้มากขึ้น ซึ่งการให้ลดหย่อนด้วยเหตุผลต่าง ๆ นั้นจะขึ้นกับนโยบายของรัฐบาลใน ขณะนั้น

ค่าลดหย่อนจะมีความแตกต่างกับค่าใช้จ่ายตรงที่ ค่าลดหย่อนเป็นตัวบรรเทาภาระภาษีที่ไม่ได้ เกี่ยวข้องกับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับ และสามารถเลือกค่าลดหย่อนประเภทต่าง ๆ ที่กฎหมายกำหนดให้นำมาลด ฐานเงินได้พึงประเมินได้ตามความเหมาะสมของแต่ละบุคคล ส่วนค่าใช้จ่ายเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเงินได้พึง ประเมินเพราะเป็นต้นทุนที่จ่ายไปเพื่อให้ได้เงินกลับมา และการนำค่าใช้จ่ายมาหักนั้นมีเพดานขั้นต่ำที่กำหนดไว้ สำหรับค่าลดหย่อนตามกฎหมาย และเงินได้พึงประเมินที่ได้รับการยกเว้นที่สำคัญๆ ในปีภาษี 2559 กรณีผู้มีเงิน ได้เป็นบุคคลธรรมดา มีรายละเอียด (กรมสรรพากร, 2560) ดังนี้

1. ค่าลดหย่อนส่วนตัวของผู้มีเงินได้ 30,000 บาท
2. ค่าลดหย่อนของคู่สมรสของผู้มีเงินได้ 30,000 บาท
3. ค่าลดหย่อนบุตรชอบด้วยกฎหมายและบุตรบุญธรรมของผู้มีเงินได้สูงสุดไม่เกินจำนวน 3 คน (รวมทั้งบุตรชอบด้วยกฎหมายของสามีหรือภรรยาของผู้มีเงินได้ด้วย) คนละ 15,000 บาท
4. ค่าลดหย่อนเพื่อการศึกษาบุตร คนละ 2,000 บาท
5. ค่าลดหย่อนอุปการะเลี้ยงดูบิดามารดาของผู้มีเงินได้ รวมทั้งบิดามารดาของคู่สมรส หรือค่า ลดหย่อนลูกกตัญญู คนละ 30,000 บาท (บิดามารดาต้องมีอายุ 60 ปีขึ้นไป และมีเงินได้ไม่ เกิน 30,000 บาท
6. ค่าลดหย่อนสำหรับการอุปการะเลี้ยงดูคนพิการหรือคนทุพพลภาพ คนละ 60,000 บาท
7. ค่าลดหย่อนจากเบี้ยประกันสุขภาพบิดามารดาของผู้มีเงินได้ และคู่สมรส สามารถหัก ลดหย่อนได้ตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บาท
8. ค่าลดหย่อนเบี้ยประกันชีวิตของผู้มีเงินได้ สามารถหักลดหย่อนตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่ เกิน 10,000 บาท ส่วนที่เกิน 10,000 บาท แต่ไม่เกิน 90,000 บาท เป็นเงินที่ได้รับยกเว้น ภาษี ทำให้เท่ากับว่าหักได้รวมกันไม่เกิน 100,000 บาทต่อปี

9. ค่าลดหย่อนเบี้ยประกันชีวิตแบบบำนาญได้ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินร้อยละ 15 ของเงินได้ และสูงสุดไม่เกิน 200,000 บาท แต่เมื่อรวมกับเงินจ่ายสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (กสพ.) เงินค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) เงินสะสมเข้ากองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) กองทุนสงเคราะห์ครูโรงเรียนเอกชน (กสอ.) แล้วไม่เกิน 500,000 บาท
10. ค่าลดหย่อนเงินสะสมที่จ่ายเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (กสพ.) ได้ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่เมื่อรวมกับเบี้ยประกันชีวิตแบบบำนาญ เงินค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) เงินสะสมเข้ากองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) กองทุนสงเคราะห์ครูโรงเรียนเอกชน (กสอ.) แล้วไม่เกิน 500,000 บาท
11. ค่าลดหย่อนเงินสะสมที่จ่ายเข้ากองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) สามารถหักลดหย่อนได้ตามที่จ่ายจริง แต่เมื่อรวมกับเงินจ่ายสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (กสพ.) เงินค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) กองทุนสงเคราะห์ครูโรงเรียนเอกชน (กสอ.) เบี้ยประกันชีวิตแบบบำนาญ แล้วไม่เกิน 500,000 บาท
12. ค่าลดหย่อนดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อซื้อ เช่าซื้อ หรือสร้างอาคารอยู่อาศัยของผู้มีเงินได้ ตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 10,000 บาท ส่วนที่เกิน 10,000 บาท แต่ไม่เกิน 90,000 บาท เป็นเงินที่ได้รับยกเว้นภาษี ทำให้เท่ากับว่าหักได้รวมกันไม่เกิน 100,000 บาทต่อปี
13. ค่าลดหย่อนเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมของผู้เงินได้ สามารถหักลดหย่อนตามจำนวนที่จ่ายจริง ไม่เกิน 9,000 บาทต่อปี
14. เงินได้เท่าที่จ่ายเป็นค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund : RMF) สามารถหักได้ตามจ่ายจริงแต่ไม่เกินร้อยละ 15 ของเงินได้พึงประเมิน แต่เมื่อรวมกับเงินจ่ายสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (กสพ.) กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) เบี้ยประกันชีวิตแบบบำนาญ เงินสะสมที่จ่ายเข้ากองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) กองทุนสงเคราะห์ครูโรงเรียนเอกชน (กสอ.) แล้วไม่เกิน 500,000 บาท
15. เงินได้เท่าที่ได้จ่ายเป็นค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (Long Term Equity Fund : LTF) สามารถหักได้ไม่เกินร้อยละ 15 ของเงินได้พึงประเมิน แต่ไม่เกิน 500,000 บาท
16. เงินบริจาคเพื่อสนับสนุนการศึกษาให้หักลดหย่อนได้ เท่าของจำนวนเงินที่ได้จ่ายไปจริง แต่ไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้คงเหลือหลังหักค่าใช้จ่ายและค่าใช้จ่าย (กรณีปกติ) แล้ว ส่วนในกรณีเป็นเงินบริจาคให้แก่การกุศลสาธารณะให้หักค่าลดหย่อนได้เท่าจำนวนเงินที่จ่ายจริงแต่

ไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้คงเหลือหลังหักค่าใช้จ่าย ค่าลดหย่อน (กรณีปกติ) และเงินบริจาคเพื่อสนับสนุนการศึกษาแล้ว

อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

สำหรับประเทศไทยจะคิดอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแบบขั้นบันได (กรณีคิดวิธีที่ 1) โดยอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นร้อยละของฐานภาษีเงินได้สุทธิ ตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ตารางแสดงอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับปีภาษี 2556 - 2559

เงินได้สุทธิ	ช่วงเงินได้สุทธิแต่ละชั้น	อัตราภาษีย่อยละ	ภาษีแต่ละชั้นเงินได้สุทธิ	ภาษีสะสมสูงสุดของชั้น
0 - 150,000	150,000	ได้รับยกเว้น	-	-
150,001 - 300,000	150,000	5	7,500	7,500
300,001 - 500,000	200,000	10	20,000	27,500
500,001 - 750,000	250,000	15	37,500	65,000
750,001 - 1,000,000	250,000	20	50,000	115,000
1,000,001 - 2,000,000	1,000,000	25	250,000	365,000
2,000,001 - 4,000,000	2,000,000	30	600,000	965,000
4,000,001 ขึ้นไป	-	35	-	-

ที่มา : ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เรื่อง บัญชีอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เริ่มใช้ปีภาษี 2559 โดย กรมสรรพากร

การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามี 2 วิธี ดังนี้

วิธีที่ 1 :

เงินได้พึงประเมิน	XX
หัก ค่าใช้จ่าย	(XX)
หัก ค่าลดหย่อน	(XX)
เงินได้พึงประเมินหลังหักค่าลดหย่อน	XX
หัก ค่าลดหย่อนเงินบริจาค	(XX)
เงินได้สุทธิ	XX
คูณ อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ตามตารางที่ XX)	XX *
จำนวนภาษีเงินได้จากคำนวณตามวิธีที่ 1	<u>XX</u>

วิธีที่ 2 :

เงินได้พึงประเมิน (เฉพาะประเภทที่ 2 ถึง ประเภทที่ 8)	XX
คุณ อัตรากาซีเงินได้	0.5%
จำนวนกาซีเงินได้จากการคำนวณตามวิธีที่ 2	XX

หมายเหตุ ในการคำนวณกาซีวิธีที่ 2 ใช้เฉพาะเงินได้ประเภทที่ 2-8 ที่มีจำนวนรวมกันตั้งแต่ 60,000 บาท ขึ้นไป แต่ไม่รวมถึงเงินได้ประเภทที่ 1

คำนวณกาซีตามขั้นตอน โดยกรณีที่ผู้มีเงินได้มีเพียงเงินได้ประเภทที่ 1 เพียงประเภทเดียว ให้คำนวณเฉพาะวิธีที่ 1 ในกรณีที่ผู้มีเงินได้ มีเงินได้ประเภทที่ 2 - 8 รวมอยู่ด้วย ให้คำนวณทั้ง 2 วิธี และนำจำนวนกาซีเงินได้ฯ ที่คำนวณได้จากทั้ง 2 วิธี มาเปรียบเทียบกัน และให้เลือกเสียกาซีตามจำนวนที่สูงกว่า ในกรณีกาซีเงินได้ฯ ที่คำนวณตามวิธีที่ 2 แต่มีจำนวนไม่เกิน 5,000 บาท ด้รับยกเว้นไม่ต้องเสียกาซี แต่ให้เสียกาซีที่คำนวณตามวิธีที่ 1

กลยุทธ์ในการวางแผนกาซีเงินได้บุคคลธรรมดา

กลยุทธ์ในการวางแผนกาซีเงินได้บุคคลธรรมดา คือ การวางแผนที่ทำให้ฐานเงินได้สุทธิ หรือฐานกาซีนั้นมีจำนวนต่ำที่สุด ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้หลักของความถูกต้องตามกฎหมาย และถูกสตางค์ คือ การทำให้เสียกาซีน้อยลง ซึ่งมีผลทำให้เงินได้คงเหลือหลังหักกาซีสูงขึ้น ซึ่งแบ่งกลยุทธ์ออกได้เป็น 4 กลยุทธ์ (รัชนีกร วงศ์จันทร์, 2555) ดังนี้

1. กลยุทธ์ “ลดยอดเงินได้พึงประเมิน” ให้ต่ำลง สามารถทำได้หลายวิธี ได้แก่

1.1 การกระจายหน่วยกาซีและกระจายเงินได้เป็นการวางแผนกาซีโดยกระจายเงินได้ไปยังผู้เสียกาซีหลาย ๆ หน่วย เพื่อให้เงินได้ในแต่ละหน่วยน้อยลง จะทำให้เสียกาซีน้อยลง วิธีที่ใช้กัน คือ การกระจายเงินได้ไปยังหน่วยกาซีที่มีรายได้น้อยหรือไม่มีเลย นอกเหนือจากนี้อาจจะใช้วิธีการกระจายหน่วยกาซีโดยการจัดตั้งหน่วยกาซีขึ้นใหม่

1.2 การกำหนดเวลาในการรับเงินได้พึงประเมินเป็นการวางแผนกาซีโดยลดฐานเงินได้ลงเพื่อเสียกาซีในอัตราต่ำ โดยการบริหารเวลาในการนับเงินได้ คือ ถ้าหากปีใดมีรายได้ค่อนข้างสูงและสามารถต่อรองให้คู่ค้าหรือนายจ้างผู้จ่ายเงินเลื่อนการจ่ายออกไป เพื่อให้รายได้ไปเป็นของปีถัดไปซึ่งคาดการณ์ว่าฐานของรายได้จะต่ำกว่า ทำให้ไม่ต้องแบกรับฐานกาซีที่สูงเกินไปในปีใดปีหนึ่งก็จะช่วยลดภาระกาซีลงได้

1.3 การบริหารเงินได้จากแหล่งนอกประเทศเป็นการวางแผนกาซีสำหรับเงินได้จากแหล่งนอกประเทศ และนำเข้ามาในประเทศ โดยถ้าอยู่ในเมืองไทยไม่ถึง 180 วัน สามารถนำเงินได้นั้นเข้ามาในประเทศไทยเมื่อใดก็ได้ หรือถ้าอยู่ในเมืองไทยเกิน 180 วันให้นำเงินได้นั้นเข้ามาในประเทศไทยในปีกาซีถัดไป

1.4 การใช้ประโยชน์จากเงินได้ที่ได้รับการยกเว้นภาษีตามกฎหมายเงินได้บางประเภทได้รับการยกเว้นภาษี หากบุคคลมีรายได้จากเงินได้ที่ได้รับการยกเว้นภาษีก็จะต้องนำเงินได้ดังกล่าวมารวมเพื่อเสียภาษีเงินได้ฯ เป็นการลดฐานเงินได้ลง ทำให้เสียภาษีในอัตราที่น้อยลง เช่น การเลือกลงทุนในหลักทรัพย์หรือออมเงินประเภทที่ได้รับการยกเว้นภาษีจากรัฐบาล ผลตอบแทนที่ได้รับไม่ต้องนำมารวมคำนวณภาษี ได้แก่ ดอกเบี้ยสลากออมสิน ดอกเบี้ยเงินฝาก เป็นต้น

2. กลยุทธ์ “เพิ่มค่าใช้จ่าย” ให้สูงขึ้น สามารถทำได้หลายวิธี ดังนี้

2.1 การแปลงเงินได้ประเภทที่ 1 จากการจ้างแรงงาน เป็นเงินได้ประเภทที่ 6 จากวิชาชีพอิสระ ก็จะสามารถหักค่าใช้จ่ายเป็นการเหมาในอัตราที่กำหนด หรือหักตามความจำเป็นและสมควรโดยไม่มีเพดานสูงสุด

2.2 วางแผนในการเลือกรูปแบบองค์กรธุรกิจ

3. กลยุทธ์ “เพิ่มค่าลดหย่อน” ให้สูงขึ้น สามารถทำได้หลายวิธีดังนี้

ค่าลดหย่อนถือเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะสามารถนำมาลดฐานเงินได้ ดังนั้น ผู้เสียภาษีควรศึกษาว่ามีค่าลดหย่อนประเภทใดที่สามารถนำมาประหยัดภาษีได้บ้างและเลือกประเภทค่าลดหย่อนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของตนเอง เช่น

- ค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (PVD) กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF)
- ค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF)
- ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม เพื่อซื้อ เช่าซื้อ หรือสร้างอาคารที่อยู่อาศัย
- ค่าเบี้ยประกันชีวิตเฉพาะภรรยาที่มีอายุเกิน 10 ปีขึ้นไป
- เงินบริจาค กรณีเงินบริจาคเพื่อสนับสนุนการศึกษา มีสิทธิหักลดหย่อนได้ 2 เท่า ของจำนวนเงินที่ได้จ่ายไปจริง

4. กลยุทธ์ “เลือกเสียภาษีในอัตราต่ำ”

เนื่องจากกฎหมายกำหนดให้เงินได้หลายประเภทที่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้แล้ว ให้สิทธิผู้เสียภาษีที่จะเลือกเอาเงินดังกล่าวมารวมคำนวณในการยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีตอนสิ้นปี หรือจะเลือกถูกหัก ณ ที่จ่าย แล้วไม่ต้องนำมารวมคำนวณภาษีตอนสิ้นปีถือเป็นการเสียภาษีสุดท้าย (Final Tax) ก็ได้ ดังนั้น ผู้มีเงินได้ที่ต้องเสียภาษีอัตราก้าวหน้าในอัตราสูง ๆ จึงอาจกำหนดประเภทเงินได้ที่ได้รับ โดยการเลือกเสียภาษีในอัตราต่ำกว่าได้ เช่น ดอกเบี้ยเงินฝากประจำ ดอกเบี้ยหุ้นกู้ ซึ่งเสียภาษีหัก ณ ที่จ่ายร้อยละ 15 หรือเงินปันผล เสียภาษีหัก ณ ที่จ่ายร้อยละ 10 เป็นต้น

จากกลยุทธ์ในการวางแผนภาษีข้างต้น จะเห็นได้ว่ามีหลากหลายกลยุทธ์ แต่ละกลยุทธ์ย่อมมีข้อดี ข้อเสีย หรือข้อจำกัดที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้น ผู้เสียภาษีจึงมีหน้าที่ศึกษารายละเอียดทั้งในข้อกฎหมาย

เงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการใช้กลยุทธ์วางแผนภาษีให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของผู้เสียภาษีเอง ทั้งนี้ต้องไม่ลืมหัวใจสำคัญในการวางแผนภาษี คือ ถูกต้องตามกฎหมายและไม่มีเจตนาที่จะหนีภาษี

สรุปการวางแผนภาษีเป็นวิธีการจัดการการเงินส่วนบุคคลอย่างหนึ่งที่จะช่วยลดจำนวนเงินที่เสียภาษีให้น้อยลง ส่งผลให้บุคคลมีเงินคงเหลือมากขึ้นสามารถนำไปลงทุนต่อ เพื่อให้เกิดผลประโยชน์เพิ่มเติม สร้างความมั่งคั่งให้แก่บุคคลเพิ่มขึ้นได้ ทั้งนี้ผู้เสียภาษีต้องคอยติดตามการเปลี่ยนแปลงในกฎ ระเบียบ และเงื่อนไขต่าง ๆ ตามประมวลรัษฎากรที่ภาครัฐได้ประกาศออกมาในแต่ละปี ไม่ว่าจะเป็นการหักค่าใช้จ่าย การให้สิทธิพิเศษในการลดหย่อนภาษี เพื่อจะได้ใช้สิทธิประโยชน์นั้นๆ อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ผู้มีเงินได้ควรศึกษากลยุทธ์ในการวางแผนภาษีในรูปแบบต่าง ๆ และเลือกใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เสียภาษีแต่ละคน

การวางแผนเกษียณ

นิยามของผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุ หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุเกิน 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย (พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546, 2546)

ผู้สูงอายุ คือ บุคคลที่มีอายุอยู่ในช่วงปลายของชีวิต มีช่วงอายุอยู่ตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ผู้สูงอายุเป็นผู้ที่ได้มีการสั่งสมวิชาความรู้ต่าง ๆ มากมายตลอดชีวิต เมื่ออายุมากขึ้นสภาพร่างกายจิตใจ ตลอดจนการดำรงอยู่ในสังคมของผู้สูงอายุ จะมีการเปลี่ยนแปลงไปจากวัยอื่น เนื่องจากมีความเสื่อมของการทำงานระบบต่าง ๆ ทั่วร่างกาย (ผู้สูงอายุ, 2560)

ผู้สูงอายุคือผู้ที่มีอายุ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป และเป็นเกณฑ์ที่ใช้สำหรับประเทศไทยมาเป็นเวลานาน รวมทั้งเป็นอายุที่เริ่มต้นที่จะได้รับสวัสดิการ และผลประโยชน์ต่างๆ จากทางราชการด้วย (รศรินทร์ เกรย์, อุมภรณ์ ภัทรวานิชย์, เฉลิมพล แจ่มจันทร์, เรวดี สุวรรณพเก้า, 2556)

จากนิยามดังกล่าวข้างต้น ผู้สูงอายุ หมายถึงบุคคลที่มีอายุเกิน 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านสภาพจิตใจและสภาพร่างกาย ส่งผลให้การดำรงอยู่ในสังคมของบุคคลในวัยนี้ เปลี่ยนแปลงไปจากวัยอื่นๆ

นิยามของการเกษียณ

การเกษียณอายุ (Retirement) หมายถึงการที่บุคคลถอนตัวออกจากงานประจำที่ทำอยู่ เมื่อมีอายุครบในระหว่าง 50 – 60 ปี โดยช่วยที่จะเกษียณนั้นขึ้นอยู่กับอาชีพและระเบียบข้อบังคับของแต่ละหน่วยงาน สำหรับผู้ที่รับราชการตามระเบียบข้าราชการพลเรือน กำหนดให้ข้าราชการเกษียณอายุเพื่อรับบำเหน็จและบำนาญเมื่อมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ การเกษียณอายุ หมายถึงการสิ้นสุดลงของรายได้ประจำที่เคยได้รับจากการทำงาน ในขณะที่รายจ่ายยังคงดำเนินต่อไป และมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น อันเป็นผลมาจากค่ารักษาพยาบาลในการดูแลสุขภาพ สภาพที่ทรุดโทรมเมื่อเกษียณอายุ (สุขใจ น้ำผุด, 2545)

ธีระ ชัยยานนท์ (2542) กล่าวว่าไว้ว่า การเกษียณอายุ เป็นกระบวนการทางสังคมในการประกอบอาชีพ ที่กำหนดให้บุคคลที่ได้รับการจ้างงานต้องออกจากงานเมื่อถึงอายุที่กำหนดไว้ การเกษียณอายุของข้าราชการไทย หมายถึง การที่ข้าราชการต้องออกจากราชการเมื่อมีอายุครบกำหนดตามที่กฎหมายประกาศไว้

การเกษียณอายุการทำงาน หมายถึงการที่ต้องหยุดทำงานที่เคยทำอยู่เป็นประจำ เพราะเหตุอายุครบกำหนด ที่หน่วยงานนั้นกำหนดไว้ หรือหยุดทำงานนั้น ๆ เพราะร่างกายไม่เหมาะสม เช่น ราชการไทยกำหนดเกษียณเมื่ออายุครบ 60 ปี (บรรลุ ศิริพานิช, 2550)

จากนิยามดังกล่าวข้างต้น การเกษียณอายุ หมายถึง การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งสิ้นสุดในการได้รับรายได้ประจำ อันเนื่องมาจากการที่ต้องออกจากงานประจำที่ทำอยู่ ซึ่งอาจจะเป็นผลมาจากอายุครบตามที่หน่วยงานกำหนด หรือความไม่สมบูรณ์ของร่างกายซึ่งเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

ความหมายของการวางแผนเกษียณ

การวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ หมายถึง กระบวนการในการวางแผนการดำเนินชีวิตในช่วงหลังเกษียณอายุหลังจากหยุดการทำงาน ภายใต้มาตรฐานการครองชีพที่ต้องการและเป็นไปได้ ซึ่งต้องอาศัยการคาดการณ์อายุที่คาดว่าจะเกษียณและแหล่งที่มาของรายได้หลังเกษียณอายุ เพื่อกำหนดกลยุทธ์และแนวทางที่จะทำให้แผนการดำเนินชีวิตในช่วงหลังเกษียณอายุนั้นบรรลุผลตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ (ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน สถาบันกองทุนเพื่อพัฒนาตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2553) โดยการวางแผนเกษียณมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญดังนี้

1. เพื่อรักษามาตรฐานความเป็นอยู่ของชีวิตในช่วงหลังเกษียณให้เหมือนกับช่วงก่อนเกษียณ
2. การวางแผนด้านการเงินและการประมาณการล่วงหน้าที่ดี จะทำให้ทราบว่าหลังเกษียณมีรายได้สำหรับใช้จ่ายเพียงพอหรือมากน้อยเพียงใด
3. การมีรายได้ที่เพียงพอเพื่อใช้จ่ายในวัยเกษียณ จำเป็นต้องมีการลดหรือควบคุมค่าใช้จ่ายตั้งแต่เนิ่นๆ กล่าวคือ ต้องมีการวางแผนโดยตรวจสอบสภาพทางการเงินในปัจจุบัน และทำงบประมาณการใช้จ่ายทั้งหมดหลังวัยเกษียณ
4. การวางแผนด้านการเงิน เช่น การมีวินัยในการใช้จ่ายเงิน การออม รวมทั้งการรู้จักเลือกลงทุน เพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่เหมาะสม จะทำให้การดำรงชีวิตในวัยเกษียณเป็นไปอย่างมีคุณภาพ ไม่เป็นภาระของลูกหลาน
5. การมีรายได้ในวัยเกษียณอายุที่พอเพียงในการดำรงชีวิต ส่งผลให้ผู้สูงอายุอยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรีและมีคุณค่า นอกจากการมีรายได้เพียงพอในการเลี้ยงดูตนเองแล้ว อาจสามารถแบ่งปันรายได้ที่เหลือบางส่วนเพื่อดูแลบุคคลที่อยู่ในอุปการะได้อย่างต่อเนื่องอีกด้วย (ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน สถาบันกองทุนเพื่อพัฒนาตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2553)

กระบวนการวางแผนการเงินเพื่อวัยเกษียณ

ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2553) แบ่งกระบวนการจัดทำแผนการเงินเพื่อวัยเกษียณสำหรับนักวางแผนทางการเงิน เพื่อให้บริการแก่ลูกค้า ออกเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า เพื่อลูกค้าจะได้เปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นเพื่อนำไปสู่การวางแผนการเงินเพื่อวัยเกษียณต่อไป

2. การรวบรวมข้อมูลสำหรับการวางแผนเกษียณ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป เช่น ข้อมูลครอบครัว อาชีพ สถานภาพ รวมทั้งข้อมูลสมมติฐานต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น เป้าหมายทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ เป้าหมายในการดำเนินชีวิตหลังวัยเกษียณ และข้อมูลเชิงปริมาณเช่น อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนที่ต้องการ อัตราเงินเฟ้อ เป็นต้น

3. การจัดทำประมาณการทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ เป็นการคำนวณหาเงินที่ต้องการใช้ยามเกษียณอายุที่จะนำไปเป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ สำหรับการดำเนินชีวิตในช่วงหลังเกษียณอายุ เพื่อให้ทราบว่าบุคคลจะมีเงินสำหรับการใช้จ่ายเพียงพอตามเป้าหมายที่คำนวณไว้ได้หรือไม่

4. การสรุปผลวิเคราะห์ทางการเงินเพื่อวัยเกษียณ โดยแผนการเงินดังกล่าวต้องแสดงถึงจำนวนเงินที่ต้องการเมื่อเกษียณอายุ รวมถึงจำนวนเงินเพื่อวัยเกษียณส่วนที่ขาดอยู่พร้อมทั้งแผนการออมเงินเพื่อวัยเกษียณเพิ่มเติม

5. การดำเนินการตามแผนการเงินเพื่อวัยเกษียณ เป็นขั้นตอนของการนำแผนการเงินไปปฏิบัติ โดยปัจจัยความสำเร็จของแผนการเงินเพื่อการเกษียณคือ ความมีวินัยในการปฏิบัติตามแผน ความสม่ำเสมอ และเคร่งครัด

6. การติดตามทบทวนแผนการเงินเพื่อวัยเกษียณอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากอาจมีหลายปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของแผนการเงินเพื่อการเกษียณ เช่น การเปลี่ยนงาน การตกงาน การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของรายได้ และการเจ็บป่วยที่รุนแรง

ดังนั้นหากบุคคลมีการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณไว้ล่วงหน้า จะทำให้การดำรงชีพหลังวัยเกษียณนั้นมีมาตรฐานความเป็นอยู่เหมือนกับช่วงก่อนเกษียณ และไม่เป็นการชะงักงันของลูกหลานในอนาคต

2.3 พฤติกรรมการเงินส่วนบุคคล

ความหมายของพฤติกรรม

ณรงค์ บัวบาน (2556) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำที่แสดงออกจากความรู้สึก ความคิด ความต้องการของจิตใจที่ทำเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้า ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม

กรวินทร์ กระจ่างวิทย์ (2558) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง การแสดงออกที่มีผลมาจากทัศนคติของบุคคล หากทัศนคติของบุคคลมีความแตกต่างกัน ก็จะทำให้พฤติกรรมมีความแตกต่างกันด้วย

พรทิพย์ รุ่งนุ้ม (2550) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำที่มีความซับซ้อนที่จะแสดงออกมาทั้งจากสีหน้าและการกระทำ ทั้งนี้การกระทำดังกล่าวจะมีสาเหตุมาจากประสาทสัมผัสทั้ง 5

Cronbach (1963 อ้างถึงใน ภาณุวัฒน์ กองราช, 2554) กล่าวว่า พฤติกรรม คือ การกระทำของมนุษย์มีองค์ประกอบ 7 ประการ ได้แก่

1. ความมุ่งหมาย (Goal) หมายถึง ความต้องการหรือความตั้งใจที่ทำให้เกิดกิจกรรมขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการที่ตนเองกำหนดเป้าประสงค์ไว้ ทั้งนี้ การบรรลุเป้าหมายจะขึ้นอยู่กับระยะเวลาด้วย
2. ความพร้อม (Readiness) หมายถึง พฤติกรรมต่าง ๆ จะแสดงออกมาแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับระดับวุฒิภาวะหรือความสามารถของบุคคลแต่ละคน
3. สถานการณ์ (Situation) หมายถึง เหตุการณ์ที่แตกต่างกันจะทำให้บุคคลเลือกทำกิจกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการที่แตกต่างกันตามไปด้วย
4. การแปลความหมาย (Interpretation) หมายถึง บุคคลจะมีการคิดพิจารณาก่อนที่จะมีการตัดสินใจเลือกวิธีการแสดงพฤติกรรมให้บรรลุตามความต้องการที่ตนเองกำหนดไว้
5. การตอบสนอง (Response) หมายถึง การแสดงพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง
6. ผลที่ได้รับ (Consequence) หมายถึง ผลจากการแสดงพฤติกรรม ซึ่งอาจจะเป็นไปตามที่คาดไว้หรือไม่ก็ได้
7. ปฏิกริยาต่อความผิดหวัง (Reaction to Threat) หมายถึง ในกรณีที่ผลของการกระทำไม่เป็นไปตามที่คาดไว้นั้น บุคคลก็จะย้อนกลับไปแปลความหมายของสถานการณ์และมีการแสดงพฤติกรรมที่แตกต่างไปจากเดิมได้

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกที่เกิดขึ้นจากความรู้สึก ความคิด เพื่อตอบสนองความต้องการที่บุคคลกำหนดไว้ การกระทำหรือการแสดงออกนั้น จะมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความวุฒิภาวะ ความสามารถ สถานการณ์ การตัดสินใจ และผลของการกระทำด้วย

กระบวนการตัดสินใจ

การตัดสินใจจัดเป็นกระบวนการสำคัญของมนุษย์ ซึ่งจะทำอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลข่าวสาร ซึ่งได้รับมาจากโครงสร้างองค์กร พฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคล ตลอดจนกลุ่มคนในองค์กร (Gibson, Ivancevich, Donnelly, และ Konopaske, 2012) ทั้งนี้มนุษย์ทุกคนมีกรอบแนวคิดที่มีความแตกต่างกัน มีสาเหตุมาจากปัจจัยส่วนบุคคล ประสบการณ์ การเรียนรู้ ตลอดจนปัจจัยทางด้านจิตวิทยาต่าง ๆ ซึ่งกระบวนการการตัดสินใจนั้นมีแนวทางมาจากการผสมผสานของการประยุกต์ใช้หลักการทางจิตวิทยาและวิธีการทางการตลาด โดยกระบวนการการตัดสินใจนั้นเริ่มต้นจากการที่มีสิ่งเร้ามากระตุ้นระบบสัมผัสทั้ง 5 แล้วส่งคำสั่งมายังสมอง สมองมีกระบวนการ

คิดและส่งคำสั่งมาสู่การตอบสนองซึ่งเกิดการแสดงออกที่แตกต่างกัน ทั้งนี้นักวิทยาศาสตร์และนักจิตวิทยา จึงได้สรุปว่า การตอบสนองหรือการตัดสินใจนั้นมีความสัมพันธ์กับสิ่งเร้าที่เข้ามากระทบนั่นเอง (โสภณ ต่านศิริกุล, 2545) ดังนั้น การตัดสินใจจึงมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้วย

พฤติกรรมทางการเงินส่วนบุคคล

พฤติกรรมทางการเงิน หมายถึง การแสดงออกหรือการตัดสินใจทางการเงิน เพื่อตอบสนองสิ่งเร้าหรือปัจจัยต่าง ๆ โดยนำหลักหลักจิตวิทยาประยุกต์ใช้ ทั้งนี้ พฤติกรรมทางการเงินของคนไทย มีประเด็นที่น่าสนใจ (สฤณี อาชวานันทกุล, 2556) ดังนี้

1. คนไทยมีภาระทางการเงินก้อนใหญ่ที่คล้ายกัน โดยเฉพาะเหตุฉุกเฉินทางสุขภาพ ภาระการสร้างบ้าน รวมถึงการจัดงานมงคล
2. คนไทยทุกคนใช้บริการทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ เมื่อมีการก่อหนี้ ธนาคารส่วนมากมีการชำระหนี้แบบลดต้นลดดอก ซึ่งจะมีการกำหนดยอดชำระค่อนข้างสูง ซึ่งจัดเป็นปัญหาภาระหนี้สินสูง
3. คนไทยส่วนมากมีความรู้เรื่องการเงินส่วนบุคคล ในมุมมองของการทำบัญชีรายรับรายจ่ายในครัวเรือน แต่ไม่ทำบัญชีส่วนบุคคลเนื่องจากทำให้รู้สึกเครียด

จากข้อมูลข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคล หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกที่เกิดขึ้นจากความรู้สึก ความคิด เพื่อบรรลุเป้าหมายทางการเงินของแต่ละบุคคล ซึ่งอาจแตกต่างกันเนื่องจากปัจจัยและกระบวนการการตัดสินใจที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ในการจัดการทางการเงิน

สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ และปรรณ เก้าเอี้ยน (2558) ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดชุมพร ซึ่งพบว่า ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีสถานภาพสมรส มีสมรรถนะทางการเงินต่อการจัดการการเงินส่วนบุคคลในด้านความรู้ด้านการจัดการการเงินอยู่ในระดับมาก ในขณะที่ พัฒน์ ทองพึ้ง (2555) ที่ทำการศึกษาเรื่องการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณอายุ: กรณีศึกษาเฉพาะครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ มีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน คิดเป็นอัตราร้อยละ 79 โดยที่กลุ่มอายุ 46-55 ปี มีความรู้เรื่องการวางแผนการเงินมากที่สุด คืออัตราร้อยละ 73.3 ในขณะที่กลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี มีความรู้ในเรื่องนี้น้อยที่สุดเพียง อัตราร้อยละ 53.0 สำหรับระดับการศึกษา พบว่าผู้ที่มีความรู้เรื่องการวางแผนทางการเงินมากที่สุดเรียงลำดับจากสูงสุด คือ ปริญญาโท ปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี โดยมีความรู้คิดเป็นอัตราร้อยละ 78.9 ทั้งนี้สถานภาพการสมรส และขนาดครอบครัว ที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินที่ต่างกัน นอกจากนี้ สนทยา เขมวีรัตน์ และคณะ (2555) ทำการศึกษาเรื่อง ความรู้และทัศนคติของ

นักศึกษา เกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคล: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขต กรุงเทพมหานคร พบว่า ความแตกต่างของเพศ และรายได้ต่อเดือน ส่งผลต่อระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยหากพิจารณาระดับความรู้เป็นรายด้าน ตามปัจจัยรายได้ พบว่าด้านการออม มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่การหารายได้ การใช้จ่าย และการลงทุน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สายสมร สังข์เมฆ (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต พบว่า เพศและระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ วิไล ตระกูลมัยผล (2541) ศึกษาความรู้และเจตคติของผู้เสียภาษีต่อการเสียภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดา และเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้ พบว่า อายุและระดับการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลต่อความรู้เกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่แตกต่างกันด้วย อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานของ สนทยา เขมวิรัตน์ และคณะ (2555) ที่ทำการศึกษาเรื่อง ความรู้และทัศนคติของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคล : กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาที่มี เพศ ระดับชั้นปี รายได้ต่อเดือน และอาชีพของผู้ปกครองที่ต่างกัน ส่งผลต่อระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาด้วย

สมมติฐานข้อที่ 1 ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการทางการเงินแตกต่างกัน

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการทางการเงิน

การศึกษาของ Arman Davtyan (2010) พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีของ UCLA มีความต้องการที่จะเรียนรู้เรื่องเกี่ยวกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคล โดยเฉพาะด้านการลงทุน การใช้บัตรเครดิต และสินเชื่อส่วนบุคคล นอกจากนี้ยังสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับเรื่องพฤติกรรมทางการเงิน ได้แก่ การจัดการหนี้สินและการบริหารรายจ่าย เนื่องจากนักศึกษามีความเชื่อว่าหากมีความรู้ทางการเงินส่วนบุคคลแล้วจะทำให้ให้นักศึกษามีพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินที่ดีขึ้น ในขณะที่การศึกษาของ ศิริวรรณ ว่องวีรวิทย์ และบุญพริ้ง ศิริกิจจาจร (2553) พบว่า การเรียนวิชาการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ ไม่ได้มีผลต่อพฤติกรรมของนักศึกษา ทั้งนี้ จันทรเพ็ญ บุญฉาย (2552) พบว่า ความรู้และความเข้าใจต่อการวางแผนทางการเงินและการมีวินัยทางการเงินจะทำให้การปฏิบัติตามแผนทางการเงินเป็นไปได้อย่างประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพานี ไสพร (2548) ที่ศึกษาเรื่อง การวางแผนทางการเงินเพื่อที่อยู่อาศัยของบุคลากรสาย ง ผู้พักอาศัยในหอพักจุฬานิวาสของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษีส่วนบุคคลพบว่า มีงานวิจัยของ พิจิตรา อินคาคกร (2551) ศึกษาเรื่องมูลเหตุของการไม่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กรณีศึกษาผู้

เสียภาษีที่อยู่ในเขตท้องที่ความรับผิดชอบของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ กรุงเทพมหานคร 10 ที่พบว่า การขาดจิตสำนึกเป็นสาเหตุหนึ่งที่สำคัญซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงภาษีของผู้มีเงินได้ ทั้งนี้การขาดความรู้ความเข้าใจในกฎหมายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและกระบวนการที่ยุ่ยากซับซ้อนของกระบวนการการจัดเก็บภาษี ก็ส่งผลต่อจิตสำนึกและทัศนคติของผู้มีเงินได้ ซึ่งทำให้ผู้มีเงินได้มีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงภาษีในที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ พนิตนาถ เย็นทรัพย์ (2551) ที่ทำการศึกษาเรื่องความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้มีเงินเดือน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้และทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง และความรู้กับทัศนคติไม่มีความสัมพันธ์กัน แม้ว่าความรู้และทัศนคติจะอยู่ในระดับปานกลางแต่ในรายละเอียดพบว่ากลุ่มตัวอย่างยังขาดความรู้ความเข้าใจและมีทัศนคติเชิงลบ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนัส มนูญกุลกิจ (2552) เรื่องประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร ที่พบว่า ผู้มีเงินได้ที่มีทัศนคติเชิงลบและมีพฤติกรรมหลบเลี่ยงภาษีขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษี และไม่ทราบถึงสิทธิประโยชน์และผลตอบแทนของการเสียภาษี จึงส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี รวมถึงยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวิภาดา สุขสวัสดิ์ (2558) ที่พบว่าความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้านการแสดงรายได้ ค่าใช้จ่าย ค่าลดหย่อนและการคำนวณภาษี มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และสอดคล้องกับงานวิจัยของเอมอร พลวัฒน์กุล และคณะ (2550) ที่ศึกษาเรื่องสาเหตุของการไม่ยื่นแบบและชำระภาษีผ่านอินเทอร์เน็ต : กรณีศึกษาจังหวัดภูเก็ต พบว่าสาเหตุของการไม่ยื่นแบบและชำระภาษีผ่านอินเทอร์เน็ต เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบผ่านอินเทอร์เน็ต ขาดความรู้ความเข้าใจในกฎหมายประมวลรัษฎากร

สมมติฐานข้อที่ 2 ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลแตกต่างกัน

พฤติกรรมเกี่ยวกับการจัดการทางการเงิน

การเปรียบเทียบความรู้และพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจและสาขาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีอัตราการออมต่ำ มีพฤติกรรมการใช้จ่ายโดยพิจารณาจากความจำเป็นเป็นหลัก มีอัตราการก่อหนี้ต่ำ และมีความสนใจหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องภาษีและการลงทุน (ชาติรี จารุเดชาพันธ์, 2557) ซึ่งสอดคล้องกับงานของ สุพานี โสพร (2548) พบว่า ร้อยละ 59 ของกลุ่มประชากรมีการวางแผนทางการเงินเพื่อที่อยู่อาศัย โดยมีการตั้งงบประมาณเพื่อที่อยู่อาศัยซึ่งร้อยละ 97.0 ใช้วิธีการกู้เงินการจัดการเพื่อที่อยู่อาศัย นอกจากนี้ยังพบว่าอุปสรรคในการวางแผนทางการเงิน คือ ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันที่สูงขึ้น รองลงมาคือรายได้ไม่เพียงพอ สำหรับผู้วางแผนเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยทั้งหมดมีการออมกับสหกรณ์ออมทรัพย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อเป็นรายจ่ายในอนาคตของครอบครัวเป็นหลัก ส่วนใหญ่จะมีการวางแผนด้านการออมและการกู้เพื่อที่อยู่อาศัยมีเพียงส่วนน้อยที่วางแผนด้านการลงทุน ทั้งนี้เนื่องมาจากไม่มีเงินเหลือพอและไม่มีความรู้ในการลงทุน ซึ่ง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวรรณ ว่องวีรวิทย์ และบุญตริก ศิริกิจจาจร (2553) ที่พบว่า การลงทุนจะเป็น สิ่งสุดท้ายที่บุคคลให้ความสำคัญ เนื่องจากไม่มีเงินเหลือเพียงพอต่อการลงทุนนั่นเอง ในขณะที่การออมเงินจะเป็น สิ่งแรกที่บุคคลให้ความสนใจและมีการปฏิบัติอย่างมีวินัย ในขณะเดียวกัน งานวิจัยของจันทร์เพ็ญ บุญฉาย (2552) ก็แสดงให้เห็นว่า การออมเป็นสิ่งสำคัญรองลงมาจากการบริหารรายจ่าย ซึ่งรายจ่ายหลักของบุคคลคือ รายจ่าย ค่าอาหารและเครื่องดื่ม รองลงมาเป็นค่าพาหนะและค่าเดินทาง กลุ่มตัวอย่างมีการออมในรูปแบบของการฝากเงิน แบบออมทรัพย์เนื่องจากการออมระยะสั้นและเป็นค่าใช้จ่ายในการทดแทนคุณในที่สุด

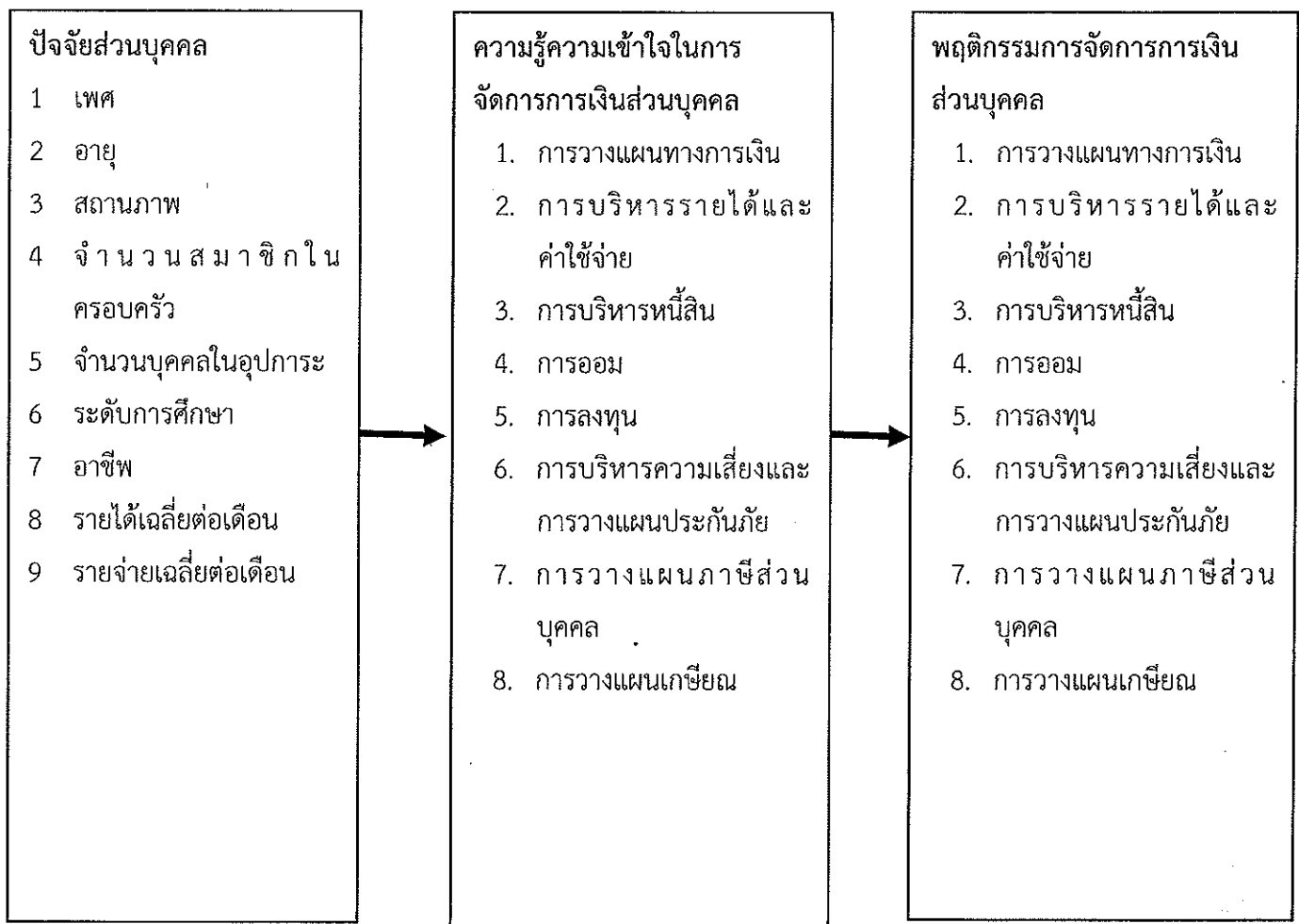
จากข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (2554) ระบุว่าปัญหาหนี้สินในระดับครัวเรือนในประเทศไทยมีแนวโน้มที่สูงขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งปัญหานี้ทำให้มาตรฐาน การครองชีพของครัวเรือนลดลง เศรษฐกิจของประเทศก็ได้รับผลกระทบในเชิงลบ และยังมีผลกระทบเรื่องของ ความเครียด ตลอดจนปัญหาการฆ่าตัวตายตามมาด้วย ดังนั้นรัฐบาลไทยหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ ความสำคัญกับการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนการเงินเพื่อให้ประชาชนมีวินัยทางการเงิน โดยอาจ ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต สอนให้ลดการสร้างภาระหนี้สินที่ไม่จำเป็นลง สอนให้รู้จัก การทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายส่วนบุคคล สอนให้ระมัดระวังไม่ให้ก่อหนี้ในระบบ เนื่องจากการเป็นหนี้ในระบบ เป็นภาระที่ค่อนข้างหนักเมื่อพิจารณาถึงอัตราดอกเบี้ยที่สูงที่จะต้องจ่ายคืนให้กับผู้ให้กู้ และสอนให้ระมัดระวังการก่อหนี้ ในระบบด้วย เช่น หนี้อัตโนมัติ ซึ่งประชาชนหลายคนที่ถือบัตรเครดิตอาจมีนิสัยฟุ่มเฟือยและไม่รู้จักประมาณตน โดยไม่รู้ตัว ทั้งนี้งานวิจัยของ วิรุฬ คุณสมบัติ (2542) ยังได้เปิดเผยข้อมูลว่าผู้ถือบัตรเครดิตมีพฤติกรรมการใช้จ่าย เพื่อการบริโภคผ่านบัตรเครดิตโดยไม่สนใจหรือคำนึงถึงภาระหนี้สินที่จะตามมาในอนาคต

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงและการประกันชีวิตพบว่า มี งานวิจัย ของอมรรัตน์ วงศ์จันทร์ (2554) เรื่อง พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ ที่พบว่า การออมในรูปแบบของตัวเงินรองมาจากการฝากธนาคาร คือ เงินสะสมเข้ากองทุน กบข. และซื้อกรมธรรม์ ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรรมณ อินทवास (2556) เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการ ออมของครูประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 พบว่า ครูส่วนใหญ่ออมกับกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการครูมากที่สุด เพราะเป็นหลักประกันแก่ตนเองและครอบครัว และเก็บไว้ใช้ในยามชรา รวมถึงมีการออมในรูปแบบของการ ประกันชีวิตเพราะให้ความคุ้มครองชีวิตและได้ผลตอบแทนแน่นอน ซึ่งจากการศึกษาวิจัยต่างๆ พบว่า ข้าราชการครูนิยมออมโดยลงทุนกับกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการเป็นหลัก นอกจากนี้งานวิจัยของพงศธร สุทธิพงษ์ (2552) ที่ศึกษาเรื่อง ทักษะคนที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกซื้อประกันชีวิตของผู้บริโภค ยังพบว่าปัจจัยที่ ผู้ทำประกันชีวิตให้คะแนนความสำคัญกับตัวแทนประกันชีวิตมากที่สุด ประกอบไปด้วย มีความน่าเชื่อถือ สามารถ เป็นที่ปรึกษาทางการเงินให้กับลูกค้าได้ และมีความรู้เรื่องประกันชีวิตเป็นอย่างดี

การวางแผนทางการเงินมีองค์ประกอบหลายอย่างซึ่งการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุถือ เป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งซึ่งถือเป็นเป้าหมายของนักวางแผนทางการเงิน ฐานิตย์ เอื้อเพื่อ (2551) ศึกษาเรื่อง การวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุสำหรับข้าราชการสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า

ข้าราชการสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีมีการวางแผนในเรื่องแหล่งที่มาของรายได้เมื่อเกษียณอายุ 60 ปี โดยการเลือกรับเงินบำนาญ เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงของชีวิต ให้สามารถมีเงินใช้จ่ายทุกเดือน มีสิทธิได้รับสวัสดิการด้านต่างๆ ใกล้เคียงกับก่อนระยะเวลาการเกษียณ นอกจากนี้ งานวิจัยของ อิศวรรตน์ อติชาตินันท์ และแพรวพรรณ มังคลา (2554) ซึ่งทำการศึกษาเรื่องการเตรียมตัวเกษียณอายุราชการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารการศึกษาก็มีการเตรียมตัว รายได้และการใช้จ่าย ด้านที่อยู่อาศัย ด้านงานอดิเรก และด้านการมีส่วนร่วมในสังคมสำหรับวัยเกษียณด้วยเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ วีระชาติ กิเลนทอง และคณะ (2555) ให้ความสนใจกับการเตรียมความพร้อมสำหรับการวางแผนการเงินเพื่อวัยเกษียณของกลุ่มแรงงานในระบบ ช่วงอายุ 40 – 60 ปี พบข้อผิดพลาดในการวางแผนเพื่อวัยเกษียณ ไม่ว่าจะเป็นด้านความล่าช้าในการวางแผนเกษียณ และความประมาทในการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณในด้านต่าง ๆ เช่น มีความมั่นใจเกินไปในการวางแผน การขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนการเงิน การประมาณค่าใช้จ่ายน้อยกว่าความเป็นจริง ตลอดจนการวางแผนการออมเงินที่น้อยเกินไปอีกด้วย

2.5 กรอบแนวคิดงานวิจัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เก็บข้อมูลโดยการสำรวจด้วยแบบสอบถามจากประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมายของการศึกษา คือ ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ ประกอบไปด้วย เทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ เทศบาลเมืองทุ่งตำเสา เทศบาลเมืองคลองแห เทศบาลเมืองควนลัง เทศบาลเมืองคอหงส์ เทศบาลเมืองบ้านพรุ เทศบาลตำบลคูเต่า เทศบาลตำบลน้ำน้อย และเทศบาลตำบลพะตง ซึ่งมีจำนวนมากถึง 390,055 คน (ระบบสถิติทางการทะเบียน, 2559)

3.2 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยครั้งนี้ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของทาร์โร ยามาเน่ (กัลยา วาณิชบัญชา, 2552) โดยให้ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับร้อยละ 5 จึงได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ตัวอย่าง และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 การสุ่มตัวอย่าง

โครงการวิจัยนี้ใช้การสุ่มตัวอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามขนาดกลุ่มตัวอย่าง

3.4 เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งคณะผู้วิจัยได้จัดทำเพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ แบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

แบบสอบถามส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ ค่าใช้จ่าย หนี้สิน และจำนวนบุคคลในอุปการะ ซึ่งคำถามเป็นคำถามปลายปิด (Closed-Ended Question) มีลักษณะเป็นคำถามแบบหลายตัวเลือก (Determinant-choice Question) โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียงข้อเดียว ได้แก่

1. เพศ เป็นการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)
2. อายุ เป็นการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale)
3. สถานภาพ เป็นการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)
4. จำนวนสมาชิกในครอบครัวรวมตัวท่านด้วย เป็นการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale)

5. จำนวนผู้ที่อยู่ในอุปการะโดยไม่รวมตัวท่าน เป็นการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale)
6. ระดับการศึกษาสูงสุด เป็นการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale)
7. อาชีพ เป็นการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)
8. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale)
9. รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน เป็นการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale)

แบบสอบถามส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจในการจัดการการเงินส่วนบุคคล ประกอบด้วย การวางแผนทางการเงิน การบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย การบริหารหนี้สิน การออมและการลงทุน การบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย การวางแผนภาษีส่วนบุคคล และการวางแผนเกษียณ ซึ่งคำถามทั้งหมดเป็นคำถามปลายปิด (Closed-Ended Question) มีลักษณะเป็นคำถามแบบ 2 ตัวเลือก (Simple-Dichotomy Question) จำนวน 46 ข้อ ซึ่งจะมีการเก็บข้อมูลโดยการนับคะแนนข้อที่ถูกต้อง โดยข้อที่ตอบว่าถูก คือ 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 14, 15, 17, 19, 20, 21, 23, 24, 28, 30, 31, 32, 34, 38, 39, 40, 45, 46 และ ข้อที่ตอบว่าผิด คือ 4, 9, 12, 13, 16, 18, 25, 26, 27, 29, 35, 36, 37, 41, 42, 43, 44 ทั้งนี้คำตอบจะมีการลำดับข้อมูลเป็นการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale) โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียงข้อเดียว ได้แก่

1. การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายส่วนบุคคลเป็นเครื่องมือในการวางแผนการเงินส่วนบุคคล
2. คนเราควรตั้งเป้าหมายทางการเงินทั้งในระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว
3. ความจำเป็นขั้นพื้นฐานในการวางแผนทางการเงินคือการบริหารรายรับ รายจ่าย หนี้สินเพื่อให้มีเงินเพียงพอต่อการใช้จ่าย
4. ปัจจัยที่มีผลกระทบในด้านลบต่อการวางแผนทางการเงินในระยะยาวคืออัตราเงินเฟ้อที่สูงขึ้นและอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้น
5. การวางแผนทางการเงินเป็นกิจกรรมที่สำคัญสำหรับทุกช่วงอายุของชีวิต
6. การบริหารเงินสดที่ดี ควรมีเงินสำรองไว้ใช้ยามฉุกเฉินประมาณ 3 – 6 เท่าของค่าใช้จ่ายรายเดือน
7. เมื่อมีรายได้เข้ามา ควรกันเงินออมไว้ก่อน ที่เหลือค่อยนำมาใช้จ่าย
8. ที่มาของรายได้ของบุคคลอาจมาจากการทำงานและจากทรัพย์สินที่มี
9. ดอกเบี้ยและเงินปันผล ไม่นับเป็นรายได้ของบุคคล
10. เมื่อบุคคลมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ควรหาอาชีพเสริมแทนการก่อหนี้
11. ค่าเช่าบ้าน ค่าน้ำ ค่าไฟ จัดเป็นค่าใช้จ่ายประจำ
12. นิสัยการใช้เงินล่วงหน้า เป็นเทคนิคการบริหารการใช้จ่ายเงินอย่างชาญฉลาด
13. การผ่อนรถยนต์กับบริษัทไฟแนนซ์ ผู้ผ่อนจะถูกคิดดอกเบี้ยแบบลดต้นลดดอก
14. การผ่อนสินค้าที่จำเป็น เปรียบเหมือนการออมรูปแบบหนึ่งที่ได้นำสินค้ามาใช้งานก่อน
15. แผนการใช้จ่ายควรมีการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ
16. หนี้บ้าน หนี้รถ และหนี้เพื่อการศึกษา จัดเป็น “หนี้ดี” ทั้งสิ้น

17. บุคคลควรสร้างเครดิตส่วนตัวให้เป็นที่ยอมรับจากเจ้าหนี้
18. บุคคลควรมีหนี้บัตรเครดิตไม่เกิน 50% ของรายได้ต่อเดือน
19. ถ้าท่านมีเงิน ท่านควรเลือกไปปิดหนี้บ้านก่อนหนี้รถ
20. การเล่นเกมจัดเป็นหนี้นอกระบบ
21. รายได้ - เงินออม = รายจ่าย หมายความว่า เมื่อมีรายได้เข้ามา เราควรออมก่อนที่จะนำส่วนที่เหลือไปใช้จ่าย
22. การออม ควรเริ่มต้นเมื่อมีรายได้จากการทำงาน
23. นาย A เลือกฝากเงินกับธนาคารออมสินแม้ว่าจะได้ผลตอบแทนน้อย แสดงว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของนาย A คือ ความมั่นคงของสถาบันการเงิน
24. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นเครื่องมือการออมที่ภาครัฐจัดทำขึ้นเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองแรงงานในภาคเอกชน
25. นาย A มีเงินออม มูลค่า 150,000 บาท และคาดว่าจะใช้เงินจำนวนดังกล่าว สำหรับการศึกษาระดับปริญญาโทในปีหน้า แหล่งเก็บเงินที่ปลอดภัยและสอดคล้องกับแผนการนำเงินดังกล่าวไปใช้ของนาย A คือ นำเงินดังกล่าวไปลงทุนในหุ้นสามัญที่มีปัจจัยพื้นฐานดี
26. ตัวอย่างของแหล่งสำรองเงินซึ่งเหมาะสมสำหรับสำรองไว้เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน คือ การสำรองไว้ในอสังหาริมทรัพย์
27. การซื้อหุ้นธนาคารกรุงเทพมีความเสี่ยงสูงกว่าการซื้ออสังหาริมทรัพย์เพื่อเก็งกำไร
28. การลงทุนทำเพื่อเพิ่มรายได้ แต่การออมทำเพื่อความมั่นคงในชีวิต
29. การซื้อประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ไม่สามารถนำไปลดหย่อนภาษีได้
30. ปัจจัยที่สำคัญที่ต้องพิจารณาในการลงทุนคือ อัตราผลตอบแทน เท่านั้น
31. การถือครองสินทรัพย์ หลากหลายประเภท เช่น ทองคำ หุ้นสามัญ พันธบัตรรัฐบาล ช่วยลดความเสี่ยงได้
32. การประกันภัย จะมีคนกลางคอยทำหน้าที่เฉลี่ยความเสียหายจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลอื่น
33. ประกันชีวิตแบบบำนาญ คือ ประกันภัยที่บริษัทประกันจะจ่ายเงินให้ผู้ทำประกันตลอดอายุการทำงาน และหยุดจ่ายเงินให้เมื่อเกษียณอายุ
34. ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการออมเงินระยะยาว
35. การเลือกซื้อประกันชีวิตควรคำนึงถึงความคุ้มครองที่ได้รับมากกว่าความสามารถในการจ่ายเบี้ยประกัน
36. ประกันสุขภาพไม่ได้คุ้มครองความเสี่ยงจากอุบัติเหตุ
37. การจ่ายภาษีทำให้บุคคลมีค่าใช้จ่ายสูงขึ้น บุคคลจึงควรเลี่ยงการเสียภาษีเมื่อจำเป็น
38. การวางแผนภาษีเป็นการจัดการด้านการเงินเพื่อให้เสียภาษีน้อยที่สุดอย่างถูกกฎหมาย
39. เงินรางวัลจากการถูกลอตเตอรี่แบ่งรัฐบาลได้รับการยกเว้นภาษี
40. เงินได้จากเงินเดือน โบนัส หักค่าใช้จ่ายได้ 40% แต่ไม่เกิน 60,000 บาท (ปีภาษี 2559)

41. จำนวนเงินได้สุทธิที่ได้รับยกเว้น ไม่ต้องชำระภาษีคือ 180,000 บาทแรก
42. อัตราเงินเฟ้อ มีผลต่อการวางแผนเพื่อการเกษียณ
43. ผู้ที่มีฐานะทางการเงินดี ไม่จำเป็นต้องวางแผนเพื่อการเกษียณ
44. อาชีพข้าราชการ ไม่จำเป็นต้องวางแผนเพื่อการเกษียณ
45. หากมีการออมและลงทุนตั้งแต่อายุน้อย จะทำให้ปริมาณเงิน ณ วันเกษียณมีจำนวนมากกว่ากรณีการเริ่มออมเมื่ออายุเยอะ
46. กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ หรือ RMF เป็นการลงทุนประเภทที่เหมาะสมสำหรับการวางแผนเพื่อการเกษียณอายุ

การแปลความหมายมีเกณฑ์ในการพิจารณาแบ่งระดับความรู้ ออกเป็น 5 ระดับ (มุกดา ไควหกุล, 2559) ดังนี้

ร้อยละ 80.1 - 100	หมายถึง	ระดับความรู้ทางการเงินมากที่สุด
ร้อยละ 60.1 - 80.0	หมายถึง	ระดับความรู้ทางการเงินมาก
ร้อยละ 40.1 - 60.0	หมายถึง	ระดับความรู้ทางการเงินปานกลาง
ร้อยละ 20.1 - 40.0	หมายถึง	ระดับความรู้ทางการเงินน้อย
ร้อยละ 0 - 20.0	หมายถึง	ระดับความรู้ทางการเงินน้อยที่สุด

แบบสอบถามส่วนที่ 3 พฤติกรรมในการจัดการการเงินส่วนบุคคล ประกอบด้วย การวางแผนทางการเงิน การบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย การบริหารหนี้สิน การออมและการลงทุน การบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย การวางแผนภาษีส่วนบุคคล และการวางแผนเกษียณ ซึ่งคำถามเป็นคำถามปลายปิด (Closed-Ended Question) จำนวน 36 ข้อ โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) โดยใช้การวัดระดับการปฏิบัติ ซึ่งมี 6 ตัวเลือก โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียงข้อเดียว (ชาตรี จารุเดชาพันธ์, 2557) ดังต่อไปนี้

5	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติมาก
3	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติน้อย
1	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด
0	หมายถึง	ไม่เคยปฏิบัติ

ซึ่งมีคำถามดังต่อไปนี้

1. ท่านมีการทำบัญชีรายรับรายจ่ายอย่างสม่ำเสมอ
2. ท่านกำหนดตามเป้าหมายทางการเงินของตนเองอย่างสม่ำเสมอ
3. ท่านมีการวางแผนทางการเงินเพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนด
4. ท่านปฏิบัติตามแผนทางการเงินที่ท่านกำหนด

5. ท่านทราบว่ามีทรัพย์สินและหนี้สินอยู่เท่าไร
6. รายได้ของท่านมีเพียงพอกับการดำรงชีวิต
7. ท่านเคยทำอาชีพเสริมเพื่อหารายได้เพิ่มเติม
8. ท่านเคยลงทุนในหลักทรัพย์ต่างๆ เพื่อหาผลตอบแทนเป็นรายได้เสริม
9. พฤติกรรมการบริโภคอาหารเหมาะสมกับฐานะของท่าน
10. ท่านคำนวณค่าใช้จ่ายทุกครั้ง ก่อนการซื้อสินค้า
11. ท่านตัดสินใจซื้อสินค้าตามความจำเป็นมากกว่าเงื่อนไขของการจ่ายเงิน
12. ท่านตัดสินใจซื้อสินค้าตามความจำเป็นมากกว่าความต้องการ
13. ท่านเลือกซื้อสินค้าหรือบริการเพราะมีการลดราคาและ/หรือมีของแถม
14. เมื่อมีเงินไม่พอใช้ ท่านแก้ปัญหาด้วยการกู้ยืมเงินทุกครั้ง
15. ท่านก่อหนี้โดยไม่จำเป็นอยู่เป็นประจำ
16. เมื่อท่านมีหนี้สิน ท่านจะสามารถชำระหนี้ได้ทุกครั้ง
17. ท่านมักก่อหนี้โดยไม่คำนึงถึงภาระดอกเบี้ยที่ต้องจ่ายในอนาคต
18. การมีภาระหนี้สิน ทำให้ประสิทธิภาพการทำงานของท่านลดน้อยลง
19. ท่านกำหนดสัดส่วนเงินออมไว้อย่างแน่นอน
20. เมื่อมีรายได้ ท่านจะใช้จ่ายก่อน หากมีเงินเหลือจึงจะออม
21. เมื่อมีรายได้ ท่านจะออมก่อน จะนำเงินที่เหลือไปใช้จ่าย
22. ทุกครั้งที่ลงทุน ท่านได้ศึกษาข้อมูลที่จำเป็นอย่างละเอียดทั้งอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการลงทุน
23. ท่านมีรูปแบบการลงทุนที่หลากหลาย เพื่อประโยชน์ในการกระจายความเสี่ยง
24. ท่านเลือกลงทุนโดยให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของเงินทุน แม้ว่าจะได้รับผลตอบแทนในระดับต่ำ
25. ท่านสามารถรับความเสี่ยงจากการขาดทุนได้บ้าง เพื่อชดเชยกับโอกาสในการได้รับอัตราผลตอบแทนที่จะสูงขึ้น
26. ท่านสามารถรับความเสี่ยงได้สูงที่สุดเพื่อโอกาสในการได้รับผลตอบแทนที่สูงที่สุดในระยะยาว
27. ท่านวางแผนทุกครั้งก่อนทำประกันชีวิต/สุขภาพ เพื่อสามารถเลือกประเภทวงเงิน และความคุ้มครองที่เหมาะสมกับท่าน
28. ท่านทำประกันชีวิตอย่างต่อเนื่อง เพราะคิดว่าเป็นการลดความเสี่ยงอย่างหนึ่ง
29. ท่านซื้อประกันสุขภาพกับบริษัทประกันภัยทุกปี แม้จะมีประกันสุขภาพที่ได้รับจากภาครัฐหรือนายจ้างอยู่แล้ว

30. ท่านมีการวางแผนภาษีล่วงหน้า ก่อนถึงกำหนดการเสียภาษี
31. ท่านคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้วยตนเองทุกครั้ง
32. ท่านเลือกลงทุนหรือออมเงินประเภทที่ได้รับการยกเว้นภาษี
33. ท่านศึกษาวิธีการจัดสรรเงินเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตหลังเกษียณอายุได้อย่างไม่เดือดร้อน
34. ท่านแบ่งเงินเดือนหรือรายได้บางส่วนไว้ใช้ในชีวิหลังเกษียณอายุ
35. ท่านเตรียมแบ่งทรัพย์สิน (ถ้ามี) ให้กับบุตรหลาน หรือบุคคลที่ตั้งใจไว้ภายหลังเกษียณอายุการทำงาน
36. ท่านสะสมเงินจำนวนหนึ่งไว้ในนยามเจ็บป่วย

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำถาม มีเกณฑ์ในการพิจารณาแบ่งระดับด้วยการหาช่วงกว้างของอัตรากำหนด (Class Interval) โดยการคำนวณ (กัลยา วาณิชขัญญา, 2552) ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{Interval (I)} &= \frac{\text{ค่าบนสุด} - \text{ค่าล่างสุด}}{\text{Class (C)}} \\ &= \frac{6 - 1}{6} \\ &= 0.83 \end{aligned}$$

ดังนั้นเกณฑ์เฉลี่ยระดับความสำคัญสามารถกำหนดได้ดังนี้

5.20 - 6.00	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติมากที่สุด
4.36 - 5.19	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติมาก
3.52 - 4.35	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติปานกลาง
2.68 - 3.51	หมายถึง	ระดับความสำคัญน้อย
1.84 - 2.67	หมายถึง	ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด
1.00 - 1.83	หมายถึง	ไม่เคยปฏิบัติ

พฤติกรรมในการจัดการการเงินส่วนบุคคล ประกอบด้วย การวางแผนทางการเงิน การบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย การบริหารหนี้สิน การออมและการลงทุน การบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย การวางแผนภาษีส่วนบุคคล และการวางแผนเกษียณ จำนวน 9 ข้อ ซึ่งคำถามเป็นคำถามปลายปิด (Closed-Ended Question) โดยใช้การวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale) โดยให้ผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ ได้แก่

1. คำถามเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการออมเงิน
2. คำถามเกี่ยวกับรูปแบบการออมเงิน

3. คำถามเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการลงทุนของท่านคือ
4. คำถามเกี่ยวกับรูปแบบการลงทุน
5. คำถามเกี่ยวกับการทำประกันชีวิต
6. คำถามเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการทำประกันชีวิต
7. คำถามเกี่ยวกับรูปแบบประกันชีวิต
8. คำถามเกี่ยวกับรายการการหักค่าลดหย่อน
9. คำถามเกี่ยวกับรูปแบบการเตรียมตัวเพื่อการเกษียณ

แบบสอบถามส่วนที่ 4 เป็นคำถามปลายเปิด (Opened-Ended Question) สำหรับให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอหัวข้อการจัดอบรมเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคล

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือวิจัยโดยใช้แนวคิดและทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 2 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรง และความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของการศึกษา

2. ทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามจำนวน 30 ชุด ไปทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะประชากรใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง แล้วนำข้อมูลที่ได้มาทดสอบโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach's Alpha) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.834 ซึ่งถือว่ามีความมากกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ 0.7 ขึ้นไป (กัลยา วาณิชบัญชา, 2552)

3.5 ขั้นตอนและวิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. จัดทำแบบสอบถามเพื่อทดลองกับประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ เพื่อตรวจสอบความผิดพลาดก่อนทำการสำรวจจริง
2. จัดทำแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ
3. ประสานงานขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จากประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่

3.6 ขั้นตอนและวิธีการในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม หากแบบสอบถามฉบับใด มีคำตอบไม่สมบูรณ์หรือไม่ถูกต้อง จะไม่นำมารวมในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลงรหัสข้อมูลแบบสอบถามในโปรแกรมวิเคราะห์สถิติทางสังคมศาสตร์
3. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล
4. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เช่น ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อตรวจสอบการกระจายของข้อมูล

5. ใช้สถิติอนุमानเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย คือ t-test for independent sample สำหรับข้อมูลที่จำแนกเป็น 2 กลุ่มย่อย และสถิติ F-test วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-Way ANOVA สำหรับข้อมูลที่จำแนกมากกว่า 2 กลุ่มย่อย โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และวิเคราะห์ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธี LSD (Least Significant Different)

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานที่กำหนด โดยสามารถนำข้อมูลที่ได้ในแต่ละส่วนมาวิเคราะห์เพื่อตอบสมมติฐานดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการทางการเงินแตกต่างกัน วิเคราะห์ด้วย ANOVA

สมมติฐานข้อที่ 2 ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลแตกต่างกัน วิเคราะห์ด้วย ANOVA ทั้งนี้ผู้วิจัยได้จำแนกสมมติฐานรองเป็น 8 ข้อ ดังนี้

สมมติฐานข้อ 2.1 ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนทางการเงินที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 2.2 ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่ายที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริหารรายได้และค่าใช้จ่ายแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 2.3 ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารหนี้สินที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริหารหนี้สินแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 2.4 ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการออมที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการออมแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 2.5 ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการลงทุนที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 2.6 ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัยที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนการประกันภัยแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 2.7 ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการวางแผนภาษีส่วนบุคคลแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อ 2.8 ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการวางแผนเกษียณแตกต่างกัน

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ มีวัตถุประสงค์ เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ และเพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา และกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอหาดใหญ่ จำนวน 400 ตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- 4.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง
- 4.2 ความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่
- 4.3 พฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่
- 4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนผู้อุปการะ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) แสดงผลได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

(N = 400)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	158	39.5
หญิง	242	60.5
อายุ		
20-30 ปี	172	43.0
31-40 ปี	120	30.0
41-50 ปี	57	14.3
51 ปีขึ้นไป	51	12.8
สถานภาพ		
โสด	243	60.8
สมรส	143	35.8
หย่าร้าง	10	2.5

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)	ร้อยละ
หมาย	4	1.0
จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
1-2 คน	38	9.5
3-4 คน	220	55.0
5-6 คน	120	30.0
มากกว่า 6 คน	22	5.5
จำนวนผู้อุปการะ		
ไม่มี	202	50.5
1-2 คน	151	37.8
3-4 คน	41	10.3
มากกว่า 4 คน	6	1.5
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	38	9.5
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	25	6.3
อนุปริญญา/ปวส.	17	4.3
ปริญญาตรี	193	48.3
ปริญญาโท	112	28.0
อื่น ๆ	15	3.8
อาชีพ		
ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ	153	38.3
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	4	1.0
พนักงานบริษัท	165	41.3
ธุรกิจส่วนตัว	14	3.5
ค้าขาย	15	3.8
รับจ้าง	19	4.8
เกษตรกร	11	2.8
อื่นๆ	19	4.8
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
10,000 บาทหรือต่ำกว่า	63	15.8
10,001 – 15,000 บาท	44	11.0

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน(คน)	ร้อยละ
15,001 – 20,000 บาท	70	17.5
20,001 – 25,000 บาท	43	10.8
25,001 – 30,000 บาท	49	12.3
30,001 – 35,000 บาท	29	7.3
35,001 – 40,000 บาท	30	7.5
40,001 บาทขึ้นไป	72	18.0
รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน		
10,000 บาทหรือต่ำกว่า	120	30.0
10,001 – 15,000 บาท	77	19.3
15,001 – 20,000 บาท	61	15.3
20,001 – 25,000 บาท	38	9.5
25,001 – 30,000 บาท	38	9.5
30,001 – 35,000 บาท	32	8.0
35,001 – 40,000 บาท	11	2.8
40,001 บาทขึ้นไป	23	5.8
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนที่อาศัยในเขตอำเภอหาดใหญ่ จำนวน 400 คน พบว่า

เพศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 242 คน คิดเป็นร้อยละ 60.5 และเป็นเพศชาย มีจำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 39.5

อายุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 20-30 ปี มีจำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 43.0 รองลงมาคือ ช่วงอายุ 31-40 ปี มีจำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 ช่วงอายุ 41-50 ปี มีจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 14.3 และช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป มีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8

สถานภาพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในสถานภาพโสด มีจำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 60.8 รองลงมาคือ สถานภาพสมรส มีจำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 35.8 สถานภาพหย่าร้าง มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 และสถานภาพหม้าย มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0

จำนวนสมาชิกในครอบครัว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมาคือ มีสมาชิกในครอบครัว 5-6 คน จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 มีสมาชิกในครอบครัว 1-2 คน จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 และมีสมาชิกในครอบครัวมากกว่า 6 คน จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5

จำนวนผู้ที่อยู่ในอุปการะ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีผู้ที่อยู่ในอุปการะ จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5 รองลงมาคือ มีผู้ที่อยู่ในอุปการะ 1-2 คน จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 37.8 มีผู้ที่อยู่ในอุปการะ 3-4 คน จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3 และมีผู้ที่อยู่ในอุปการะมากกว่า 4 คน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5

ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีจำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 48.3 รองลงมาคือ จบการศึกษาระดับปริญญาโท มีจำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 28.0 จบการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.3 จบการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 และ จบการศึกษาระดับอื่น ๆ มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8

อาชีพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัท จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 41.3 มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานของรัฐ มีจำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 38.3 รองลงมาได้แก่ รับจ้าง อื่น ๆ ค้าขาย ธุรกิจส่วนตัว เกษตรกร และพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีจำนวน 19, 19, 15, 14, 11, และ 4 คน ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 4.8, 4.8, 3.8, 3.5, 2.8, และ 1.0 ตามลำดับ

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ 40,001 บาทขึ้นไป มีจำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 18.0 รองลงมา มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 – 20,000 บาท จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 บาทหรือต่ำกว่า จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 15.8 มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,001 – 30,000 บาท จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3 มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 25,000 บาท มีจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.8 มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 35,001 – 40,000 บาท จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 และมีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 35,000 บาท จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3

รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนที่ 10,000 บาทหรือต่ำกว่า จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 รองลงมาคือ มีระดับรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 มีระดับรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 15,001 – 20,000 บาท จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3 มีระดับรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 20,001 – 25,000 บาท และ 25,001 – 30,000 บาท มีจำนวน 38 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 9.5 เท่ากัน มีระดับรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 30,001 – 35,000 บาท จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0 มีระดับรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 40,001 บาทขึ้นไป จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 และมีระดับรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 35,001 – 40,000 บาท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8

4.2 ความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่

ตารางที่ 6 สัดส่วนคะแนนและร้อยละของความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล

คำถามความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การวางแผนทางการเงิน				
1. การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายส่วนบุคคลเป็นเครื่องมือในการวางแผนการเงินส่วนบุคคล	390	97.5	10	2.5
2. คนเราควรตั้งเป้าหมายทางการเงินทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว	393	98.3	7	1.8
3. ความจำเป็นขั้นพื้นฐานในการวางแผนทางการเงินคือการบริหารรายรับ รายจ่าย หนี้สินเพื่อให้มีเงินเพียงพอต่อการใช้จ่าย	390	97.5	10	2.5
4. ปัจจัยที่มีผลกระทบในด้านลบต่อการวางแผนทางการเงินในระยะยาวคืออัตราเงินเฟ้อที่สูงขึ้นและอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้น	101	25.3	299	74.8
5. การวางแผนทางการเงินเป็นกิจกรรมที่สำคัญสำหรับทุกช่วงอายุของชีวิต	371	92.8	29	7.3
การบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย				
6. การบริหารเงินสดที่ดี ควรมีเงินสำรองไว้ใช้ยามฉุกเฉินประมาณ 3 – 6 เท่าของค่าใช้จ่ายรายเดือน	328	82.0	72	18.0
7. เมื่อมีรายได้เข้ามา ควรกันเงินออมไว้ก่อน ที่เหลือค่อยนำมาใช้จ่าย	365	91.3	35	8.8
8. ที่มาของรายได้ของบุคคลอาจมาจากการทำงานและจากทรัพย์สินที่มี	360	90.0	40	10.0
9. ดอกเบี้ยและเงินปันผล ไม่นับเป็นรายได้ของบุคคล	249	62.3	151	37.8
10. เมื่อบุคคลมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ควรหาอาชีพเสริม แทนการก่อหนี้	380	95.0	20	5.1
11. ค่าเช่าบ้าน ค่าน้ำ ค่าไฟ จัดเป็นค่าใช้จ่ายประจำ	390	97.5	10	2.5
12. นิสัยการใช้เงินล่วงหน้า เป็นเทคนิคการบริหารการใช้จ่ายเงินอย่างชาญฉลาด	332	83.0	68	17.0

คำถามความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
13. การผ่อนรถยนต์กับบริษัทไฟแนนซ์ ผู้ผ่อนจะถูกคิดดอกเบี้ยแบบลดต้นลดดอก	315	78.8	85	21.3
14. การผ่อนสินค้าที่จำเป็น เปรียบเหมือนการออมรูปแบบหนึ่งที่สามารถนำสินค้ามาใช้งานก่อน	201	50.3	199	49.8
15. แผนการใช้จ่ายควรมีการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ	377	94.3	23	5.8
การบริหารหนี้สิน				
16. หนี้บ้าน หนี้รถ และหนี้เพื่อการศึกษา จัดเป็น “หนี้ดี” ทั้งสิ้น	210	52.5	190	47.5
17. บุคคลควรสร้างเครดิตส่วนตัวให้เป็นที่เชื่อถือยอมรับจากเจ้าหนี้	303	75.8	97	24.3
18. บุคคลควรมีหนี้บัตรเครดิตไม่เกิน 50% ของรายได้ต่อเดือน	181	45.3	219	54.8
19. ถ้าท่านมีเงิน ท่านควรเลือกไปปิดหนี้บ้านก่อนหนี้รถ	276	69.0	124	31.0
20. การเล่นเกมจัดเป็นหนี้นอกระบบ	283	70.8	117	29.3
การออม				
21. รายได้ - เงินออม = รายจ่าย หมายความว่า เมื่อมีรายได้เข้ามา เราควรออมก่อนที่จะนำส่วนที่เหลือไปใช้จ่าย	355	88.8	45	11.3
22. การออม ควรเริ่มต้นเมื่อมีรายได้จากการทำงาน	176	44.0	224	56.0
23. นาย A เลือกฝากเงินกับธนาคารออมสินแม้ว่าจะได้ผลตอบแทนน้อย แสดงว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของนาย A คือ ความมั่นคงของสถาบันการเงิน	332	83.0	68	17.0
24. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นเครื่องมือการออมที่ภาครัฐจัดทำขึ้นเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองแรงงานในภาคเอกชน	351	87.8	49	12.3
25. นาย A มีเงินออม มูลค่า 150,000 บาท และคาดว่าจะใช้เงินจำนวนดังกล่าว สำหรับการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในปีหน้า แหล่งเก็บเงินที่ปลอดภัยและสอดคล้องกับแผนการนำเงินดังกล่าวไปใช้ของนาย A คือ นำเงินดังกล่าวไปลงทุนในหุ้นสามัญที่มีปัจจัยพื้นฐานดี	226	56.5	174	43.5
26. ตัวอย่างของแหล่งสำรองเงินซึ่งเหมาะสมสำหรับสำรองไว้เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน คือ การสำรองไว้ในอสังหาริมทรัพย์	258	64.5	142	35.5

คำถามความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การลงทุน				
27. การซื้อหุ้นธนาคารกรุงเทพมีความเสี่ยงสูงกว่าการซื้ออสังหาริมทรัพย์เพื่อเก็งกำไร	215	53.8	185	46.3
28. การลงทุนทำเพื่อเพิ่มรายได้ แต่การออมทำเพื่อความมั่นคงในชีวิต	365	91.3	35	8.8
29. การซื้อประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ไม่สามารถนำไปลดหย่อนภาษีได้	265	66.3	135	33.8
30. ปัจจัยที่สำคัญที่ต้องพิจารณาในการลงทุนคือ อัตราผลตอบแทน เท่านั้น	141	35.3	259	64.8
31. การถือครองสินทรัพย์ หลากหลายประเภท เช่น ทองคำ หุ้น สามัญ พันธบัตรรัฐบาล ช่วยลดความเสี่ยงได้	332	83.0	68	17.0
การบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย				
32. การประกันภัย จะมีคนกลางคอยทำหน้าที่เฉลี่ยความเสียหายจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลอื่น	311	77.8	89	22.3
33. ประกันชีวิตแบบบำนาญ คือ ประกันภัยที่บริษัทประกันจะจ่ายเงินให้ผู้ทำประกันตลอดอายุการทำงานและหยุดจ่ายเงินให้เมื่อเกษียณอายุ	212	53.0	188	47.0
34. ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการออมเงินระยะยาว	363	90.8	37	9.3
35. การเลือกซื้อประกันชีวิตควรคำนึงถึงความคุ้มครองที่ได้รับมากกว่าความสามารถในการจ่ายเบี้ยประกัน	210	52.5	190	47.5
36. ประกันสุขภาพไม่ได้คุ้มครองความเสี่ยงจากอุบัติเหตุ	142	35.5	258	64.5
การวางแผนภาษีส่วนบุคคล				
37. การจ่ายภาษีทำให้บุคคลมีค่าใช้จ่ายสูงขึ้น บุคคลจึงควรเลี่ยงการเสียภาษีเมื่อจำเป็น	160	40.0	240	60.0
38. การวางแผนภาษีเป็นการจัดการด้านการเงินเพื่อให้เสียภาษีน้อยที่สุดอย่างถูกกฎหมาย	340	85.0	60	15.0
39. เงินรางวัลจากการถูกสลากกินแบ่งรัฐบาลได้รับการยกเว้นภาษี	137	34.3	263	65.8

คำถามความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
40. เงินได้จากเงินเดือน โบนัส หักค่าใช้จ่ายได้ 40% แต่ไม่เกิน 60,000 บาท (ปีภาษี 2559)	301	75.3	99	24.8
41. จำนวนเงินได้สุทธิที่ได้รับยกเว้น ไม่ต้องชำระภาษีคือ 180,000 บาทแรก	160	40.0	240	60.0
การวางแผนเกษียณ				
42. อัตราเงินเฟ้อ มีผลต่อการวางแผนเพื่อการเกษียณ	103	25.8	297	74.3
43. ผู้ที่มีฐานะทางการเงินดี ไม่จำเป็นต้องวางแผนเพื่อการเกษียณ	334	83.5	66	16.5
44. อาชีพข้าราชการ ไม่จำเป็นต้องวางแผนเพื่อการเกษียณ	346	86.5	54	13.5
45. หากมีการออมและลงทุนตั้งแต่อายุยังน้อย จะทำให้ปริมาณเงิน ณ วันเกษียณมีจำนวนมากกว่ากรณีการเริ่มออมเมื่ออายุเยอะ	333	83.3	67	16.8
46. กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ หรือ RMF เป็นการลงทุนประเภทที่เหมาะสมสำหรับการวางแผนเพื่อการเกษียณอายุ	342	85.5	58	14.5

ตารางที่ 6 แสดงสัดส่วนคะแนนและร้อยละของความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลรวมทั้งสิ้น 8 ด้านประกอบด้วย ความรู้ด้านการวางแผนทางการเงิน ความรู้ด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย ความรู้ด้านการบริหารหนี้สิน ความรู้ด้านการออม ความรู้ด้านการลงทุน ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย ความรู้ด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล และความรู้ด้านการวางแผนเกษียณนั้น ในความรู้ด้านการวางแผนทางการเงิน อันดับแรกของคำถามที่มีผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกมากที่สุดคือ คำถามที่ว่า คนเราควรตั้งเป้าหมายทางการเงินทั้งในระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว ซึ่งมีผู้ตอบถูก 393 คน คิดเป็นร้อยละ 98.3 รองลงมาคือ คำถามที่ว่า การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายส่วนบุคคลเป็นเครื่องมือในการวางแผนการเงินส่วนบุคคล และความจำเป็นขั้นพื้นฐานในการวางแผนทางการเงินคือการบริหารรายรับ รายจ่าย หนี้สินเพื่อให้มีเงินเพียงพอต่อการใช้จ่าย ซึ่งมีผู้ตอบถูกเท่ากันคือ 390 คน คิดเป็นร้อยละ 97.5 ลำดับถัดไปคือ คำถามที่ว่า การวางแผนทางการเงินเป็นกิจกรรมที่สำคัญสำหรับทุกช่วงอายุของชีวิต ซึ่งมีผู้ตอบถูกเท่ากันคือ 371 คน คิดเป็นร้อยละ 92.8 สำหรับคำถามที่มีผู้ตอบถูกน้อยที่สุดคือ คำถามที่ว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบในด้านลบต่อการวางแผนทางการเงินในระยะยาวคืออัตราเงินเฟ้อที่สูงขึ้นและอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้น โดยมีผู้ตอบถูกเท่ากันคือ 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3

สำหรับความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย ซึ่งมีคำถามย่อยจำนวน 8 คำถามนั้น ผลปรากฏว่าอันดับแรกของคำถามที่มีผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกมากที่สุดคือ คำถามที่ว่า ค่าเช่าบ้าน ค่าน้ำ ค่าไฟ จัดเป็นค่าใช้จ่ายประจำ ซึ่งมีผู้ตอบถูก 390 คน คิดเป็นร้อยละ 97.5 รองลงมาคือ คำถามที่ว่า เมื่อบุคคลมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ควรหาอาชีพเสริมแทนการก่อหนี้ ซึ่งมีผู้ตอบถูก 380 คน คิดเป็น

ร้อยละ 95 ลำดับต่อไปคือ คำถามที่ว่า แผนการใช้จ่ายควรมีการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งมีผู้ตอบถูก 377 คน คิดเป็นร้อยละ 94.3 เมื่อมีรายได้เข้ามา ควรเก็บเงินออมไว้ก่อน ที่เหลือค่อยนำมาใช้จ่าย มีผู้ตอบถูก 365 คน คิดเป็นร้อยละ 91.3 ที่มาของรายได้ของบุคคลอาจมาจากการทำงานและจากทรัพย์สินที่มี มีผู้ตอบถูก 360 คน คิดเป็นร้อยละ 90 ลำดับต่อไปคือ คำถามที่ว่า นิยการใช้เงินล่วงหน้า เป็นเทคนิคการบริหารการใช้จ่ายเงินอย่างชาญฉลาด โดยมีผู้ตอบถูก 332 คน คิดเป็นร้อยละ 83 การบริหารเงินสดที่ดี ควรมีเงินสำรองไว้ใช้จ่ายฉุกเฉิน ประมาณ 3 – 6 เท่าของค่าใช้จ่ายรายเดือน มีผู้ตอบถูก 328 คน คิดเป็นร้อยละ 82 สำหรับคำถาม 2 ข้อสุดท้ายที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกน้อยที่สุด คือ คำถามที่ว่า ดอกเบี้ยและเงินปันผล ไม่นับเป็นรายได้ของบุคคล โดยมีผู้ตอบถูก 249 คน คิดเป็นร้อยละ 62.3 และคำถามที่ว่า การผ่อนสินค้าที่จำเป็น เปรียบเหมือนการออมรูปแบบหนึ่งที่ได้นำสินค้ามาใช้งานก่อน โดยมีผู้ตอบคำถามถูกต้องเพียง 201 คน คิดเป็นร้อยละ 50.3

ความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการบริหารหนี้สินซึ่งมีคำถามย่อยจำนวน 5 คำถามนั้น ผลปรากฏว่าอันดับแรกของคำถามที่มีผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกมากที่สุดคือ คำถามที่ว่า บุคคลควรสร้างเครดิตส่วนตัวให้เป็นที่เชื่อถือยอมรับจากเจ้าหนี้ โดยมีผู้ตอบถูก 303 คน คิดเป็นร้อยละ 75.8 ต่อไปคือ คำถามที่ว่าการเล่นแชร์จัดเป็นหนี้ในระบบ ซึ่งมีผู้ตอบถูก 283 คน คิดเป็นร้อยละ 70.8 ลำดับต่อไปคือ ถ้าท่านมีเงิน ท่านควรเลือกไปปิดหนี้บ้านก่อนหนี้รถ มีผู้ตอบถูก 276 คน คิดเป็นร้อยละ 69 สำหรับคำถาม 2 ข้อสุดท้ายที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกน้อยที่สุด คือคำถามที่ว่า หนี้บ้าน หนี้รถ และหนี้เพื่อการศึกษา จัดเป็น “หนี้ดี” ทั้งสิ้น ซึ่งมีผู้ตอบถูก 210 คน คิดเป็นร้อยละ 52.5 และ คำถามที่ว่า บุคคลควรมีหนี้บัตรเครดิตไม่เกิน 50% ของรายได้ต่อเดือน ซึ่งมีผู้ตอบถูกเพียง 181 คน คิดเป็นร้อยละ 45.3

ความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการออม ซึ่งมีคำถามย่อยจำนวน 6 คำถามนั้น ผลปรากฏว่าอันดับแรกของคำถามที่มีผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกมากที่สุดคือ คำถามที่ว่า รายได้ - เงินออม = รายจ่าย หมายความว่า เมื่อมีรายได้เข้ามา เราควรออมก่อนที่จะนำส่วนที่เหลือไปใช้จ่าย ซึ่งมีผู้ตอบถูก 355 คน คิดเป็นร้อยละ 88.8 รองลงมาคือ คำถามว่า กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นเครื่องมือการออมที่ภาครัฐจัดทำขึ้นเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองแรงงานในภาคเอกชน มีผู้ตอบถูก 351 คน คิดเป็นร้อยละ 87.8 คำถามต่อมาคือ นาย A เลือกฝากเงินกับธนาคารออมสินแม้ว่าจะได้ผลตอบแทนน้อย แสดงว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของนาย A คือ ความมั่นคงของสถาบันการเงิน มีผู้ตอบถูก 332 คน คิดเป็นร้อยละ 83.0 และ คำถามว่าตัวอย่างของแหล่งสำรองเงินซึ่งเหมาะสมสำหรับสำรองไว้เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน คือ การสำรองไว้ในอสังหาริมทรัพย์ โดยผู้ตอบถูก 258 คน คิดเป็นร้อยละ 64.5 สำหรับคำถาม 2 ข้อสุดท้ายที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกน้อยที่สุด คือคำถามที่ว่า นาย A มีเงินออม มูลค่า 150,000 บาท และคาดว่าจะใช้เงินจำนวนดังกล่าว สำหรับการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในปีหน้า แหล่งเก็บเงินที่ปลอดภัยและสอดคล้องกับแผนการนำเงินดังกล่าวไปใช้ของนาย A คือ นำเงินดังกล่าวไปลงทุนในหุ้นสามัญที่มีปัจจัยพื้นฐานดี มีผู้ตอบถูก 226 คน คิดเป็นร้อยละ 56.5 และคำถามที่ว่า การออม ควรเริ่มต้นเมื่อมีรายได้จากการทำงาน ซึ่งมีผู้ตอบถูกเพียง 176 คน คิดเป็นร้อยละ 44

ความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการลงทุน ซึ่งมีคำถามย่อยจำนวน 5 คำถามนั้น ผลปรากฏว่าอันดับแรกของคำถามที่มีผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกมากที่สุดคือ คำถามที่ว่า การลงทุนทำเพื่อเพิ่มรายได้ แต่การออมทำเพื่อความมั่นคงในชีวิต โดยมีผู้ตอบถูก 365 คน คิดเป็นร้อยละ 91.3 รองลงมาคือ คำถามที่ว่า การถือครองสินทรัพย์ หลากหลายประเภท เช่น ทองคำ หุ้นสามัญ พันธบัตรรัฐบาล ช่วยลดความเสี่ยงได้ ซึ่งมีผู้ตอบถูก 332 คน คิดเป็นร้อยละ 83 ลำดับต่อมาคือคำถามที่ว่า การซื้อประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ไม่สามารถนำไปลดหย่อนภาษีได้ โดยมีผู้ตอบถูก 265 คน คิดเป็นร้อยละ 66.3 สำหรับคำถาม 2 ข้อสุดท้ายที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกน้อยที่สุด คือคำถามที่ว่า การซื้อหุ้นธนาคารกรุงเทพมีความเสี่ยงสูงกว่าการซื้ออสังหาริมทรัพย์เพื่อเก็งกำไร โดยมีผู้ตอบถูก 215 คน คิดเป็นร้อยละ 53.8 และคำถามที่ว่า ปัจจัยที่สำคัญที่ต้องพิจารณาในการลงทุนคือ อัตราผลตอบแทน เท่านั้น ซึ่งมีผู้ตอบถูกเพียง 141 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3

ความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย ซึ่งมีคำถามย่อยจำนวน 5 คำถามนั้น ผลปรากฏว่าอันดับแรกของคำถามที่มีผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกมากที่สุดคือ คำถามที่ว่า ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการออมเงินระยะยาว โดยมีผู้ตอบถูก 363 คน คิดเป็นร้อยละ 90.8 รองลงมาคือคำถามว่า การประกันภัย จะมีคนกลางคอยทำหน้าที่เฉลี่ยความเสียหายจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลอื่น ผู้ตอบถูก 311 คน คิดเป็นร้อยละ 77.8 และ คำถามว่า ประกันชีวิตแบบบำนาญ คือ ประกันภัยที่บริษัทประกันจะจ่ายเงินให้ผู้ทำประกันตลอดอายุการทำงานและหยุดจ่ายเงินให้เมื่อเกษียณอายุ โดยมีผู้ตอบถูก 212 คน คิดเป็นร้อยละ 53 สำหรับคำถาม 2 ข้อสุดท้ายที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกน้อยที่สุดคือคำถามที่ว่า การเลือกซื้อประกันชีวิตควรคำนึงถึงความคุ้มครองที่ได้รับมากกว่าความสามารถในการจ่ายเบี้ยประกัน โดยมีผู้ตอบถูก 210 คน คิดเป็นร้อยละ 52.5 และ คำถามว่า ประกันสุขภาพไม่ได้คุ้มครองความเสี่ยงจากอุบัติเหตุ ซึ่งมีผู้ตอบถูกเพียง 142 คน คิดเป็นร้อยละ 35.5

ความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล ซึ่งมีคำถามย่อยจำนวน 5 คำถามนั้น ผลปรากฏว่าอันดับแรกของคำถามที่มีผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกมากที่สุดคือ คำถามที่ว่า การวางแผนภาษีเป็นการจัดการด้านการเงินเพื่อให้เสียภาษีน้อยที่สุดอย่างถูกกฎหมาย โดยมีผู้ตอบถูก 340 คน คิดเป็นร้อยละ 85 รองลงมาคือคำถามว่า เงินได้จากเงินเดือน โบนัส หักค่าใช้จ่ายได้ 40% แต่ไม่เกิน 60,000 บาท (ปีภาษี 2559) มีผู้ตอบถูก 301 คน คิดเป็นร้อยละ 75.3 ลำดับต่อไปคือ คำถามว่าการจ่ายภาษีทำให้บุคคลมีค่าใช้จ่ายสูงขึ้น บุคคลจึงควรเลี่ยงการเสียภาษีเมื่อจำเป็น และจำนวนเงินได้สุทธิที่ได้รับการยกเว้น ไม่ต้องชำระภาษีคือ 180,000 บาทแรก ซึ่งมีผู้ตอบถูกในจำนวนที่เท่ากันคือ 160 คน คิดเป็นร้อยละ 40 สำหรับคำถามข้อสุดท้ายที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกน้อยที่สุด คือคำถามที่ว่า เงินรางวัลจากการถูกสลากกินแบ่งรัฐบาลได้รับการยกเว้นภาษี โดยมีผู้ตอบถูกเพียง 137 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3

ความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการวางแผนเกษียณ ซึ่งมีคำถามย่อยจำนวน 5 คำถามนั้น ผลปรากฏว่าอันดับแรกของคำถามที่มีผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกมากที่สุดคือ คำถามที่ว่า อาชีพข้าราชการไม่จำเป็นต้องวางแผนเพื่อการเกษียณ โดยมีผู้ตอบถูก 346 คน คิดเป็นร้อยละ 86.5 รองลงมาคือคำถามว่า กองทุน

รวมเพื่อการเลี้ยงชีพ หรือ RMF เป็นการลงทุนประเภทที่เหมาะสมสำหรับการวางแผนเพื่อการเกษียณอายุ มีผู้ตอบ
 ถูก 342 คน คิดเป็นร้อยละ 85.5 และ คำถามว่า ผู้ที่มีฐานะทางการเงินดี ไม่จำเป็นต้องวางแผนเพื่อการเกษียณ
 โดยมีผู้ตอบถูก 334 คน คิดเป็นร้อยละ 83.5 สำหรับคำถาม 2 ข้อสุดท้ายที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกน้อยที่สุด
 คือคำถามที่ว่า หากมีการออมและลงทุนตั้งแต่อายุน้อย จะทำให้ปริมาณเงิน ณ วันเกษียณมีจำนวนมากกว่ากรณี
 การเริ่มออมเมื่ออายุเยอะ โดยมีผู้ตอบถูก 333 คน คิดเป็นร้อยละ 83.3 และ คำถามว่า อัตราเงินเฟ้อ มีผลต่อ
 การวางแผนเพื่อการเกษียณ ซึ่งมีผู้ตอบถูกเพียง 103 คน คิดเป็นร้อยละ 25.8

ตารางที่ 7 ความถี่และร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการวางแผนทางการเงิน

ระดับความรู้	ความถี่	ร้อยละ
ระดับความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด	2	.5
ระดับความรู้ความเข้าใจน้อย	2	.5
ระดับความรู้ความเข้าใจปานกลาง	20	5.0
ระดับความรู้ความเข้าใจมาก	300	75.0
ระดับความรู้ความเข้าใจมากที่สุด	76	19.0
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 7 ซึ่งแสดงความถี่และร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการวางแผนทางการเงิน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจระดับมาก จำนวน 300 รายคิดเป็น
 ร้อยละ 75 รองลงมาคือ ระดับความรู้ความเข้าใจมากที่สุด จำนวน 76 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.0

ตารางที่ 8 ความถี่และร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย

ระดับความรู้	ความถี่	ร้อยละ
ระดับความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด	0	0.00
ระดับความรู้ความเข้าใจน้อย	0	0.00
ระดับความรู้ความเข้าใจปานกลาง	25	6.3
ระดับความรู้ความเข้าใจมาก	197	49.3
ระดับความรู้ความเข้าใจมากที่สุด	178	44.5
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 8 ซึ่งแสดงความถี่และร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจระดับมาก จำนวน 197 ราย คิดเป็นร้อยละ 49.3 รองลงมาคือ ระดับความรู้ความเข้าใจมากที่สุด จำนวน 178 ราย คิดเป็นร้อยละ 44.5

ตารางที่ 9 ความถี่และร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการบริหารหนี้สิน

ระดับความรู้	ความถี่	ร้อยละ
ระดับความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด	14	3.5
ระดับความรู้ความเข้าใจน้อย	78	19.5
ระดับความรู้ความเข้าใจปานกลาง	171	42.8
ระดับความรู้ความเข้าใจมาก	115	28.8
ระดับความรู้ความเข้าใจมากที่สุด	22	5.5
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 9 ซึ่งแสดงความถี่และร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการบริหารหนี้สิน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง จำนวน 171 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.80 รองลงมาคือ ระดับความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 115 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.8

ตารางที่ 10 ความถี่และร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการออม

ระดับความรู้	ความถี่	ร้อยละ
ระดับความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด	4	1.0
ระดับความรู้ความเข้าใจน้อย	19	4.8
ระดับความรู้ความเข้าใจปานกลาง	88	22.0
ระดับความรู้ความเข้าใจมาก	105	26.3
ระดับความรู้ความเข้าใจมากที่สุด	184	46.0
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 10 ซึ่งแสดงความถี่และร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการออม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจระดับมากที่สุด จำนวน 184 รายคิดเป็นร้อยละ 46 รองลงมาคือ ระดับความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 105 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.3

ตารางที่ 11 ความถี่และร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการลงทุน

ระดับความรู้	ความถี่	ร้อยละ
ระดับความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด	12	3.0
ระดับความรู้ความเข้าใจน้อย	53	13.3
ระดับความรู้ความเข้าใจปานกลาง	164	41.0
ระดับความรู้ความเข้าใจมาก	145	36.3
ระดับความรู้ความเข้าใจมากที่สุด	26	6.5
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 11 ซึ่งแสดงความถี่และร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการลงทุน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลางจำนวน 164 รายคิดเป็นร้อยละ 41.0 รองลงมาคือ ระดับความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 145 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.3

ตารางที่ 12 ความถี่และร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการบริหารความเสี่ยง และการวางแผนประกันภัย

ระดับความรู้	ความถี่	ร้อยละ
ระดับความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด	29	7.3
ระดับความรู้ความเข้าใจน้อย	92	23.0
ระดับความรู้ความเข้าใจปานกลาง	125	31.3
ระดับความรู้ความเข้าใจมาก	116	29.0
ระดับความรู้ความเข้าใจมากที่สุด	38	9.5
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 12 ซึ่งแสดงความถี่และร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง จำนวน 125 รายคิดเป็นร้อยละ 31.3 รองลงมาคือ ระดับความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 116 รายคิดเป็นร้อยละ 29

ตารางที่ 13 ความถี่และร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล

ระดับความรู้	ความถี่	ร้อยละ
ระดับความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด	14	3.5
ระดับความรู้ความเข้าใจน้อย	71	17.8
ระดับความรู้ความเข้าใจปานกลาง	171	42.8
ระดับความรู้ความเข้าใจมาก	121	30.3
ระดับความรู้ความเข้าใจมากที่สุด	23	5.8
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 13 ซึ่งแสดงความถี่และร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง จำนวน 171 รายคิดเป็นร้อยละ 42.8 รองลงมาคือ ระดับความรู้ความเข้าใจมาก จำนวน 121 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.3

ตารางที่ 14 ความถี่และร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการวางแผนเกษียณ

ระดับความรู้	ความถี่	ร้อยละ
ระดับความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด	12	3.0
ระดับความรู้ความเข้าใจน้อย	42	10.5
ระดับความรู้ความเข้าใจปานกลาง	75	18.8
ระดับความรู้ความเข้าใจมาก	216	54.0
ระดับความรู้ความเข้าใจมากที่สุด	55	13.8
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 14 ซึ่งแสดงความถี่และร้อยละของระดับความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการวางแผนเกษียณ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจระดับมาก จำนวน 216 ราย คิดเป็นร้อยละ 54 รองลงมาคือ ระดับความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง จำนวน 75 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.8

ตารางที่ 15 สรุปภาพรวมระดับความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล

ความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคล	ระดับความรู้
การวางแผนทางการเงิน	มาก
การบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย	มาก
การบริหารหนี้สิน	ปานกลาง
การออม	มากที่สุด
การลงทุน	ปานกลาง
การบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย	ปานกลาง
การวางแผนภาษีส่วนบุคคล	ปานกลาง
การวางแผนเกษียณ	มาก

จากตารางที่ 15 แสดงสรุปภาพรวมระดับความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้ด้านการออมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการวางแผนทางการเงิน ด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย และด้านการวางแผนเกษียณ มีความรู้อยู่ในระดับมาก ขณะที่ด้านการบริหารหนี้สิน ด้านการลงทุน ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย และด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างมีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง

4.3 พฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน

พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน	\bar{x}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
ท่านมีการทำบัญชีรายรับรายจ่ายอย่างสม่ำเสมอ	2.46	1.38	น้อยที่สุด
ท่านกำหนดตามเป้าหมายทางการเงินของตนเองอย่างสม่ำเสมอ	3.16	1.10	น้อย
ท่านมีการวางแผนทางการเงินเพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนด	3.26	1.05	น้อย
ท่านปฏิบัติตามแผนทางการเงินที่ท่านกำหนด	3.10	1.03	น้อย
ท่านทราบว่ามียุทธศาสตร์และหนี้สินอยู่เท่าไร	3.96	1.06	ปานกลาง
รวม	3.19	0.84	น้อย

จากตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล พบว่า พฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการปฏิบัติปานกลาง คือ กลุ่มตัวอย่างทราบว่าตนเองมียุทธศาสตร์และหนี้สินอยู่เท่าไร ($\bar{x} = 3.96$, S.D. = 1.06)

ในขณะที่ พฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการปฏิบัติต่ำ คือ ได้แก่ การกำหนดตามเป้าหมายทางการเงินของตนเองอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 3.16$, S.D. = 1.10) พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินเพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนด ($\bar{x} = 3.26$, S.D. = 1.05) พฤติกรรมการปฏิบัติตามแผนทางการเงินที่ท่านกำหนด ($\bar{x} = 3.10$, S.D. = 1.03) นอกจากนี้ พฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการปฏิบัติต่ำที่สุด คือ การทำบัญชีรายรับรายจ่ายอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x} = 2.46$, S.D. = 1.38) เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน มีระดับการปฏิบัติต่ำ ($\bar{x} = 3.19$, S.D. = 0.84)

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย

พฤติกรรมการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย	\bar{x}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
รายได้ของท่านมีเพียงพอกับการดำรงชีวิต	3.51	0.87	น้อย
ท่านเคยทำอาชีพเสริมเพื่อหารายได้เพิ่มเติม	2.94	2.48	น้อย
ท่านเคยลงทุนในหลักทรัพย์ต่างๆ เพื่อหาผลตอบแทนเป็นรายได้เสริม	2.37	1.57	น้อยที่สุด
พฤติกรรมการบริโภคอาหารเหมาะสมกับฐานะของท่าน	3.56	0.87	ปานกลาง
ท่านคำนวณค่าใช้จ่ายทุกครั้ง ก่อนการซื้อสินค้า	3.59	1.03	ปานกลาง
ท่านตัดสินใจซื้อสินค้าตามความจำเป็นมากกว่าเงื่อนไขของการจ่ายเงิน	3.64	0.94	ปานกลาง
ท่านตัดสินใจซื้อสินค้าตามความจำเป็นมากกว่าความต้องการ	3.56	0.93	ปานกลาง
ท่านเลือกซื้อสินค้าหรือบริการเพราะมีการลดราคาและ/หรือมีของแถม	3.30	1.13	น้อย
รวม	3.31	0.63	น้อย

จากตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย พบว่า พฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการปฏิบัติปานกลาง ได้แก่ พฤติกรรมการบริโภคอาหารเหมาะสมกับฐานะ ($\bar{x} = 3.56$, S.D. = 0.87) พฤติกรรมการคำนวณค่าใช้จ่ายทุกครั้ง ก่อนการซื้อสินค้า ($\bar{x} = 3.59$, S.D. = 1.03) พฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าตามความจำเป็นมากกว่าเงื่อนไขของการจ่ายเงิน ($\bar{x} = 3.64$, S.D. = 0.94) และพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าตามความจำเป็นมากกว่าความต้องการ ($\bar{x} = 3.56$, S.D. = 0.93)

ในขณะที่ พฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการปฏิบัติน้อย ได้แก่ พฤติกรรมการมีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต ($\bar{x} = 3.51$, S.D. = 0.87) การที่เคยทำอาชีพเสริมเพื่อหารายได้เพิ่มเติม ($\bar{x} = 2.94$, S.D. = 2.48) และมีท่านเลือกซื้อสินค้าหรือบริการเพราะมีการลดราคาและ/หรือมีของแถม ($\bar{x} = 3.30$, S.D. = 1.13) นอกจากนี้ พฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การที่เคยลงทุนในหลักทรัพย์ต่างๆ เพื่อหาผลตอบแทนเป็นรายได้เสริม ($\bar{x} = 2.37$, S.D. = 1.57) และเมื่อพิจารณาโดยภาพรวมพบว่า พฤติกรรมการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย มีระดับการปฏิบัติน้อย ($\bar{x} = 3.31$, S.D. = 0.63)

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารหนี้สิน

พฤติกรรมกรรมการบริหารหนี้สิน	\bar{x}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
เมื่อมีเงินไม่พอใช้ ท่านแก้ปัญหาด้วยการกู้ยืมเงินทุกครั้ง	1.62	1.28	น้อยที่สุด
ท่านก่อกหนี้โดยไม่จำเป็นอยู่เป็นประจำ	1.39	1.28	น้อยที่สุด
เมื่อท่านมีหนี้สิน ท่านจะสามารถชำระหนี้ได้ทุกครั้ง	3.86	1.30	ปานกลาง
ท่านมักก่อกหนี้โดยไม่คำนึงถึงภาระดอกเบี้ยที่ต้องจ่ายในอนาคต	1.61	1.48	น้อยที่สุด
การมีภาระหนี้สิน ทำให้ประสิทธิภาพการทำงานของท่านลดน้อยลง	1.86	1.42	น้อย
รวม	2.07	0.85	น้อย

จากตารางที่ 18 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารหนี้สิน พบว่า พฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการปฏิบัติปานกลาง คือ พฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างเมื่อมีหนี้สินจะสามารถชำระหนี้ได้ทุกครั้ง ($\bar{x} = 3.86$, S.D. = 1.30)

ในขณะที่ พฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการปฏิบัติน้อย คือ การมีภาระหนี้สิน ทำให้ประสิทธิภาพการทำงานของกลุ่มตัวอย่างลดน้อยลง ($\bar{x} = 1.86$, S.D. = 1.42) นอกจากนี้ พฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด ได้แก่ เมื่อกลุ่มตัวอย่างมีเงินไม่พอใช้ จะแก้ปัญหาด้วยการกู้ยืมเงินทุกครั้ง ($\bar{x} = 1.62$, S.D. = 1.28) พฤติกรรมการก่อกหนี้โดยไม่จำเป็นอยู่เป็นประจำ ($\bar{x} = 1.39$, S.D. = 1.28) และพฤติกรรมการก่อกหนี้โดยไม่คำนึงถึงภาระดอกเบี้ยที่ต้องจ่ายในอนาคต ($\bar{x} = 1.61$, S.D. = 1.48) และเมื่อพิจารณาโดยภาพรวมพบว่า พฤติกรรมการบริหารหนี้สิน มีระดับการปฏิบัติน้อย ($\bar{x} = 2.07$, S.D. = 0.85)

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการออม

พฤติกรรมการออม	\bar{x}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
ท่านกำหนดสัดส่วนเงินออมไว้อย่างแน่นอน	3.15	1.19	น้อย
เมื่อมีรายได้ ท่านจะใช้จ่ายก่อน หากมีเงินเหลือจึงจะออม	2.58	1.41	น้อยที่สุด
เมื่อมีรายได้ ท่านจะออมก่อน จะนำเงินที่เหลือไปใช้จ่าย	3.18	1.28	น้อย
รวม	2.97	0.70	น้อย

จากตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการออม พบว่า พฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการปฏิบัติ น้อย ได้แก่ การกำหนดสัดส่วนเงินออมไว้อย่างแน่นอน ($\bar{x} = 3.15$, S.D. = 1.19) และพฤติกรรมเมื่อมีรายได้จะออมก่อนที่จะนำเงินที่เหลือไปใช้จ่าย ($\bar{x} = 3.18$, S.D. = 1.28)

ในขณะที่ พฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการปฏิบัติ น้อยที่สุด คือ เมื่อกลุ่มตัวอย่างมีรายได้ จะใช้จ่ายก่อน หากมีเงินเหลือจึงจะออม ($\bar{x} = 2.58$, S.D. = 1.41) และเมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า พฤติกรรมการออม มีระดับการปฏิบัติ น้อย ($\bar{x} = 2.97$, S.D. = 0.70)

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการลงทุน

พฤติกรรมการลงทุน	\bar{x}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
ทุกครั้งการลงทุน ท่านได้ศึกษาข้อมูลที่เป็นทั้งอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการลงทุน	3.36	1.20	น้อย
ท่านมีรูปแบบการลงทุนที่หลากหลาย เพื่อประโยชน์ในการกระจายความเสี่ยง	2.94	1.27	น้อย
ท่านเลือกลงทุนโดยให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของเงินทุน แม้จะได้รับผลตอบแทนในระดับต่ำ	3.17	1.25	น้อย
ท่านสามารถรับความเสี่ยงจากการขาดทุนได้บ้าง เพื่อชดเชยกับอัตราผลตอบแทนที่จะสูงขึ้น	3.05	1.18	น้อย
ท่านสามารถรับความเสี่ยงได้สูงที่สุดเพื่อโอกาสในการได้รับผลตอบแทนที่สูงที่สุดในระยะยาว	2.74	1.26	น้อย
รวม	3.05	0.96	น้อย

จากตารางที่ 20 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการลงทุน พบว่า พฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการปฏิบัติ น้อย ได้แก่ พฤติกรรมของการลงทุนทุกครั้ง กลุ่มตัวอย่างได้ศึกษาข้อมูลที่เป็นทั้งอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการลงทุน ($\bar{x} = 3.36$, S.D. = 1.20) พฤติกรรมการลงทุนโดยให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของเงินทุน แม้จะได้รับผลตอบแทนในระดับต่ำ ($\bar{x} = 3.17$, S.D. = 1.25) กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถรับความเสี่ยงจากการขาดทุนได้บ้าง เพื่อชดเชยกับอัตราผลตอบแทนที่

จะสูงขึ้น ($\bar{x} = 3.05$, S.D. = 1.18) การมีรูปแบบการลงทุนที่หลากหลาย เพื่อประโยชน์ในการกระจายความเสี่ยง ($\bar{x} = 2.94$, S.D. = 1.27) และกลุ่มตัวอย่างสามารถรับความเสี่ยงได้สูงที่สุดเพื่อโอกาสในการได้รับผลตอบแทนที่สูงที่สุดในระยะยาว ($\bar{x} = 2.74$, S.D. = 1.26) และเมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า พฤติกรรมการลงทุน มีระดับการปฏิบัติน้อย ($\bar{x} = 3.05$, S.D. = 0.96)

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย

พฤติกรรมการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย	\bar{x}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
ท่านวางแผนทุกครั้งก่อนทำประกัน เพื่อสามารถเลือกประเภทวงเงินและความคุ้มครองที่เหมาะสม	3.44	1.20	น้อย
ท่านทำประกันชีวิตอย่างต่อเนื่อง เพราะคิดว่าเป็นการลดความเสี่ยงอย่างหนึ่ง	2.77	1.40	น้อย
ท่านซื้อประกันสุขภาพทุกปี แม้จะมีประกันสุขภาพที่ได้รับจากภาครัฐหรือนายจ้างอยู่แล้ว	2.38	1.53	น้อยที่สุด
รวม	2.86	1.10	น้อย

จากตารางที่ 21 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย พบว่า พฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการปฏิบัติน้อย ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการวางแผนทุกครั้งก่อนทำประกัน เพื่อสามารถเลือกประเภทวงเงิน ความคุ้มครองที่เหมาะสม ($\bar{x} = 3.44$, S.D. = 1.20) และกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการทำประกันชีวิตอย่างต่อเนื่อง เพราะคิดว่าเป็นการลดความเสี่ยงอย่างหนึ่ง ($\bar{x} = 2.77$, S.D. = 1.40)

ในขณะที่ พฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ มีพฤติกรรมการซื้อประกันสุขภาพทุกปี แม้จะมีประกันสุขภาพที่ได้รับจากภาครัฐหรือนายจ้างอยู่แล้ว ($\bar{x} = 2.38$, S.D. = 1.53) และเมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า พฤติกรรมการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย มีระดับการปฏิบัติน้อย ($\bar{x} = 2.86$, S.D. = 1.10)

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการวางแผนภาษีส่วนบุคคล

พฤติกรรมการวางแผนภาษีส่วนบุคคล	\bar{x}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
ท่านมีการวางแผนภาษีล่วงหน้า ก่อนถึงกำหนดการเสียภาษี	2.65	1.39	น้อยที่สุด
ท่านคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้วยตนเองทุกครั้ง	2.81	1.48	น้อย
ท่านเลือกลงทุนหรือออมเงินประเภทที่ได้รับการยกเว้นภาษี	2.86	1.46	น้อย
รวม	2.77	1.25	น้อย

จากตารางที่ 22 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการวางแผนภาษีส่วนบุคคล พบว่า พฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการปฏิบัติต่ำ ได้แก่ พฤติกรรมการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้วยตนเองทุกครั้ง ($\bar{x} = 2.81$, S.D. = 1.48) และมีพฤติกรรมการลงทุนหรือออมเงินประเภทที่ได้รับการยกเว้นภาษี ($\bar{x} = 2.86$, S.D. = 1.46) ในขณะที่ พฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการปฏิบัติต่ำที่สุด คือ การวางแผนภาษีล่วงหน้า ก่อนถึงกำหนดการเสียภาษี ($\bar{x} = 2.65$, S.D. = 1.39) และเมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า พฤติกรรมการวางแผนภาษีส่วนบุคคล มีระดับการปฏิบัติต่ำ ($\bar{x} = 2.77$, S.D. = 1.25)

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการวางแผนเกษียณ

พฤติกรรมการวางแผนเกษียณ	\bar{x}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
ท่านศึกษาวิธีการจัดสรรเงินเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตหลังเกษียณอายุได้อย่างไม่เดือดร้อน	3.02	1.20	น้อย
ท่านแบ่งเงินเดือนหรือรายได้บางส่วนไว้ใช้ในชีวิตหลังเกษียณอายุ	2.97	1.28	น้อย
ท่านเตรียมแบ่งทรัพย์สินให้บุคคลที่ตั้งใจไว้ ภายหลังเกษียณอายุการทำงาน	2.73	1.41	น้อย
ท่านสะสมเงินจำนวนหนึ่งไว้ในยามเจ็บป่วย	3.27	1.16	น้อย
รวม	3.00	1.05	น้อย

จากตารางที่ 23 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการวางแผนเกษียณ พบว่า พฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการปฏิบัติต่ำ ได้แก่ การศึกษาวิธีการจัดสรรเงินเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตหลังเกษียณอายุได้อย่างไม่เดือดร้อน ($\bar{x} = 3.02$, S.D. = 1.20) มีพฤติกรรมการสะสมเงินจำนวนหนึ่งไว้ในยามเจ็บป่วย ($\bar{x} = 3.27$, S.D. = 1.16) การแบ่งเงินเดือนหรือรายได้บางส่วนไว้ใช้ในชีวิตหลังเกษียณอายุ ($\bar{x} = 2.97$, S.D. = 1.28) และมีพฤติกรรมเตรียมแบ่งทรัพย์สินให้บุคคลที่ตั้งใจไว้ ภายหลังเกษียณอายุการทำงาน ($\bar{x} = 2.73$, S.D. = 1.41) และเมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า พฤติกรรมการวางแผนเกษียณ มีระดับการปฏิบัติต่ำ ($\bar{x} = 3.00$, S.D. = 1.05)

ตารางที่ 24 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลของ
ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่

พฤติกรรม	\bar{x}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
ระดับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน	3.19	0.84	น้อย
ระดับพฤติกรรมการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย	3.31	0.63	น้อย
ระดับพฤติกรรมการบริหารหนี้สิน	2.07	0.85	น้อยที่สุด
ระดับพฤติกรรมการออม	2.97	0.70	น้อย
ระดับพฤติกรรมการลงทุน	3.05	0.96	น้อย
ระดับพฤติกรรมการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนการประกันภัย	2.86	1.10	น้อย
ระดับพฤติกรรมการวางแผนภาษีส่วนบุคคล	2.77	1.25	น้อย
ระดับพฤติกรรมการวางแผนเกษียณ	3.00	1.05	น้อย

จากตารางที่ 24 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับพฤติกรรมในการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีระดับการปฏิบัติที่น้อย ได้แก่ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ($\bar{x} = 3.19$, S.D. = 0.84) พฤติกรรมการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย ($\bar{x} = 3.31$, S.D. = 0.63) พฤติกรรมการลงทุน ($\bar{x} = 3.05$, S.D. = 0.96) พฤติกรรมการออม ($\bar{x} = 2.97$, S.D. = 0.70) พฤติกรรมการบริหารความเสี่ยงและวางแผนการประกันภัย ($\bar{x} = 2.86$, S.D. = 1.10) พฤติกรรมการวางแผนภาษีส่วนบุคคล ($\bar{x} = 2.77$, S.D. = 1.25) และ พฤติกรรมการวางแผนเกษียณ ($\bar{x} = 3.00$, S.D. = 1.05) ในขณะที่ พฤติกรรมที่มีระดับการปฏิบัติที่น้อยที่สุด คือ พฤติกรรมการบริหารหนี้สิน ($\bar{x} = 2.07$, S.D. = 0.85)

ตารางที่ 25 วัตถุประสงค์การออม รูปแบบการออม วัตถุประสงค์การลงทุน รูปแบบการลงทุน วัตถุประสงค์ในการทำประกันชีวิต รูปแบบประกันชีวิต รายการการหักค่าลดหย่อนภาษี และรูปแบบการเตรียมตัวเพื่อการเกษียณ

พฤติกรรมการเงินส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
วัตถุประสงค์การออม		
เพื่อเป็นเงินทุนในการประกอบอาชีพ หรือลงทุนในอนาคต	241	15.54
เพื่อซื้อสินทรัพย์ต่าง ๆ เช่น บ้าน ที่ดิน รถยนต์	221	14.25
เพื่อผลตอบแทน	150	9.67

พฤติกรรมการเงินส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพื่อแผนการศึกษาของตนเองและบุตร	147	9.48
เพื่อไว้ใช้รักษาพยาบาลยามฉุกเฉิน	259	16.70
เพื่อไว้ใช้ในยามเกษียณอายุ	230	14.83
เพื่อเป็นมรดก	84	5.42
เพื่อการท่องเที่ยว	208	13.41
อื่นๆ	11	0.71
รวม	1551	100.00

รูปแบบการออม

เงินฝากออมทรัพย์ธนาคารพาณิชย์	279	16.33
เงินฝากประจำธนาคารพาณิชย์	97	5.68
เงินฝากออมทรัพย์สหกรณ์ออมทรัพย์	133	7.79
เงินฝากประจำสหกรณ์ออมทรัพย์	77	4.51
สลากออมสิน/ธกส.	101	5.91
กรมธรรม์ประกันชีวิต	167	9.78
กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	164	9.60
หน่วยลงทุน	58	3.40
พันธบัตรรัฐบาล	14	0.82
หุ้นสามัญ	89	5.21
การถือเงินสด	162	9.48
การซื้อบ้าน ที่ดิน รถยนต์	143	8.37
ทองคำ/เครื่องประดับ	151	8.84
การเล่นแชร์	60	3.51
อื่น ๆ	13	0.76
รวม	1708	100.00

วัตถุประสงค์การลงทุน

เพื่อปกป้องเงินทุน คือ ไม่ต้องการให้มูลค่าเงินต้นสูญหาย	118	13.87
เพื่อต้องการกำไรจากส่วนต่างของราคา	157	18.45
เพื่อต้องการผลตอบแทนในรูปของเงินปันผล และดอกเบี้ย	271	31.84
เพื่อให้มูลค่าเงินลงทุนเติบโตเพิ่มมากขึ้นในระยะยาว	189	22.21
เพื่อผลประโยชน์ด้านภาษี	116	13.63

พฤติกรรมการเงินส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
รวม	851	100.00
รูปแบบการลงทุน		
หุ้นสามัญ	158	22.87
หุ้นกู้ภาคเอกชน	25	3.62
พันธบัตรรัฐบาล	61	8.83
กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	218	31.55
อสังหาริมทรัพย์	126	18.23
การเล่นแชร์	103	14.91
รวม	691	100.00
วัตถุประสงค์ในการทำประกันชีวิต		
เพื่อจะได้ไม่เป็นภาระครอบครัว กรณีเสียชีวิตก่อนวัยอันควร	187	24.74
เพื่อตั้งกองมรดกให้ลูกหลาน	76	10.05
เพื่อเป็นทุนการศึกษาให้แก่บุตร	51	6.75
เพื่อคุ้มครองภาระหนี้สิน	57	7.54
เพื่อเป็นการออมเงินระยะยาว	156	20.63
เพื่อเป็นทุนสำหรับค่ารักษาพยาบาลในระยะยาว	123	16.27
เพื่อให้มีรายได้ไว้ใช้จ่ายเมื่อเกษียณอายุตลอดชีพ	98	12.96
อื่น ๆ	8	1.06
รวม	756	100.00
รูปแบบประกันชีวิต		
ประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา	66	18.64
ประกันชีวิตแบบตลอดชีพ	46	12.99
ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์	199	56.21
ประกันชีวิตแบบบำนาญ/แบบมีเงินได้ประจำ	43	12.15
รวม	354	100.00
รายการการหักค่าลดหย่อนภาษี		
เงินสะสมกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)	30	4.69
เบี้ยประกันชีวิตคู่สมรส	23	3.59
เงินสะสมกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)	4	0.63
เบี้ยประกันสุขภาพบิดา/มารดา	39	6.09

พฤติกรรมทางการเงินส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เงินสะสมกองทุนสงเคราะห์ครูโรงเรียนเอกชน (กสอ.)	7	1.09
เบี้ยประกันชีวิตแบบบำนาญ	19	2.97
กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF)	21	3.28
กองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF)	54	8.44
ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัย	74	11.56
ค่าใช้จ่ายท่องเที่ยวในประเทศ	67	10.47
ค่าซื้อสิ่งหาทรัพย์สินเพื่ออยู่อาศัย	26	4.06
ค่าซื้อสินค้า/บริการ	148	23.13
เงินบริจาค	82	12.81
อื่นๆ	46	7.19
รวม	640	100.00
รูปแบบการเตรียมตัวเพื่อการเกษียณ		
กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	228	22.51
กองทุนประกันสังคม	176	17.37
เงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการ	65	6.42
กรมธรรม์ประกันชีวิต	171	16.88
เงินฝากธนาคาร	259	25.57
หุ้นสามัญ	87	8.59
หุ้นกู้ภาคเอกชน	8	0.79
พันธบัตรรัฐบาล	19	1.88
รวม	1,013	100.00

กลุ่มตัวอย่างมีวัตถุประสงค์การออมสูงสุดคือ เพื่อไว้ใช้รักษาพยาบาลยามฉุกเฉิน จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 รองลงมาคือ การออมเพื่อเป็นเงินทุนในการประกอบอาชีพ หรือลงทุนในอนาคต จำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5 ถัดไปคือ การออมเพื่อไว้ในยามเกษียณอายุ จำนวน 230 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.8 สำหรับรูปแบบการออมที่กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้มากที่สุดคือ การออมโดยเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารพาณิชย์ จำนวน 279 คน คิดเป็นร้อยละ 16.3 รองลงมาคือ การออมในกรมธรรม์ประกันชีวิต จำนวน 167 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.78 ถัดไปคือ การออมโดยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพจำนวน 164 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.6

สำหรับวัตถุประสงค์การลงทุน และรูปแบบการลงทุน จากข้อมูลในตารางพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีวัตถุประสงค์การลงทุนที่สูงที่สุดคือ การลงทุนเพื่อต้องการผลตอบแทนในรูปของเงินปันผล และดอกเบี้ย จำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ 31.84 รองลงมาคือ การลงทุนเพื่อให้มูลค่าเงินลงทุนเติบโตเพิ่มมากขึ้นใน

ระยะยาว จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 22.21 ถัดไปคือ การลงทุนเพื่อต้องการกำไรจากส่วนต่างของราคา จำนวน 157 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.4 และวัตถุประสงค์การลงทุนซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีน้อยที่สุดคือ การลงทุนเพื่อผลประโยชน์ด้านภาษี จำนวน 116 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.63 สำหรับรูปแบบการลงทุนที่เป็นที่นิยมสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างคือ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 31.55 รองลงมาคือ การลงทุนในหุ้นสามัญ จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 22.87 ถัดไปคือการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 18.23 และรูปแบบการลงทุนที่กลุ่มตัวอย่างเลือกน้อยที่สุดคือ การลงทุนในหุ้นกู้ภาคเอกชน จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 3.62

สำหรับวัตถุประสงค์การทำประกันชีวิตและรูปแบบการทำประกันชีวิต จากข้อมูลในตาราง พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีวัตถุประสงค์การทำประกันชีวิตที่สูงที่สุดคือ เพื่อจะได้ไม่เป็นภาระครอบครัว กรณีเสียชีวิตก่อนวัยอันควรจำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 24.74 รองลงมาคือ การทำประกันชีวิตเพื่อเป็นการออมเงินระยะยาว จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 20.63 ถัดไปคือ การทำประกันชีวิตเพื่อเป็นทุนสำหรับค่ารักษาพยาบาลในระยะยาว จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 16.27 ซึ่งรูปแบบประกันชีวิตเป็นที่นิยมสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างคือ ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 56.21 รองลงมาคือ ประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 18.64 ถัดไปคือ การประกันชีวิตแบบตลอดชีพ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 12.99 และรูปแบบการประกันชีวิตที่กลุ่มตัวอย่างเลือกน้อยที่สุดคือ ประกันชีวิตแบบบำนาญ/แบบมีเงินได้ประจำ จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 12.15

ด้านการวางแผนภาษี โดยพิจารณารายการการหักค่าลดหย่อนภาษีที่กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ จากข้อมูลในตารางพบว่า รายการการหักค่าลดหย่อนภาษีที่กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้มากที่สุดคือ ค่าซื้อสินค้า/บริการ จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 23.12 รองลงมาคือ เงินบริจาค จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 12.81 ถัดไปคือ ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัย จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 11.56

ด้านการวางแผนเพื่อการเกษียณอายุพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีรูปแบบการเตรียมตัวเพื่อการเกษียณที่สูงคือ เงินฝากธนาคาร จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 25.57 รองลงมาคือ การเตรียมตัวเกษียณโดยผ่านเงินลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพจำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 22.51 ถัดไปคือ การเตรียมตัวเกษียณผ่านเงินสะสมในกองทุนประกันสังคม จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 17.37 รูปแบบการเตรียมตัวเพื่อการเกษียณที่กลุ่มตัวอย่างเลือกน้อยที่สุดคือหุ้นกู้ภาคเอกชน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 0.79

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 : ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลแตกต่างกัน

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ทั้งโดยภาพรวมและด้านต่างๆ ได้แก่ ความรู้ด้าน

การวางแผนทางการเงิน ความรู้ด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย ความรู้ด้านการบริหารหนี้สิน ความรู้ด้านการออม ความรู้ด้านการลงทุน ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย ความรู้ด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล และความรู้ด้านการวางแผนเกษียณ โดยใช้สถิติ t-test for independent sample สำหรับข้อมูลที่จำแนกเป็น 2 กลุ่มย่อย และสถิติ F-test วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-Way ANOVA สำหรับข้อมูลที่จำแนกมากกว่า 2 กลุ่มย่อย โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และวิเคราะห์ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธี LSD (Least Significant Different)

ตารางที่ 26 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างเพศกับความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคล	ชาย		หญิง		df	t
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
ความรู้ด้านการวางแผนทางการเงิน	4.108	0.524	4.120	0.552	398	-0.221
ความรู้ด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย	8.209	1.454	8.310	1.096	398	-0.790
ความรู้ด้านการบริหารหนี้สิน	3.253	0.866	3.054	0.930	398	2.154*
ความรู้ด้านการออม	4.196	1.482	4.331	1.100	398	-1.039
ความรู้ด้านการลงทุน	3.310	0.836	3.285	0.945	398	.270
ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย	3.165	1.076	3.050	1.133	398	1.012
ความรู้ด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล	3.146	0.909	3.178	0.932	398	-0.340
ความรู้ด้านการวางแผนการเกษียณ	3.392	1.040	3.810	0.872	398	-4.335*

จากตารางที่ 26 แสดงผลการทดสอบสมมติฐาน โดยเปรียบเทียบความแตกต่างเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชน จำแนกตามเพศ พบว่า เพศที่ต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารหนี้สิน ($t(398) = 2.154, p < 0.05$) และด้านการวางแผนเกษียณ ($t(398) = -4.335, p < 0.05$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเพศชาย ($\bar{x} = 3.253, S.D. = 0.866$) มีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารหนี้สินมากกว่าเพศหญิง ($\bar{x} = 3.054, S.D. = 0.930$) แต่เพศหญิง ($\bar{x} = 3.810, S.D. = 0.872$) จะมีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณมากกว่าเพศชาย ($\bar{x} = 3.392, S.D. = 1.040$)

ตารางที่ 27 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างอายุกับความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล โดย ANOVA

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคล	SS	df	MS	F
ความรู้ด้านการวางแผนทางการเงิน	3.433	3	1.144	2.089
ความรู้ด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย	0.010	3	0.003	.748
ความรู้ด้านการบริหารหนี้สิน	5.060	3	1.687	2.056
ความรู้ด้านการออม	1.652	3	.551	.658
ความรู้ด้านการลงทุน	9.627	3	3.209	4.027*
ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย	9.896	3	3.299	2.707*
ความรู้ด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล	10.046	3	3.349	4.030*
ความรู้ด้านการวางแผนเกษียณ	18.396	3	6.132	6.914*

จากตารางที่ 27 แสดงผลการทดสอบสมมติฐาน โดยเปรียบเทียบความแตกต่างเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชน จำแนกตามอายุ พบว่าอายุที่แตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลโดยรวม ($F(3, 396) = 5.294, p < 0.05$) ด้านการลงทุน ($F(3, 396) = 4.027, p < 0.05$) ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย ($F(3, 396) = 2.707, p < 0.05$) ด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล ($F(3, 396) = 4.030, p < 0.05$) และด้านการวางแผนเกษียณ ($F(3, 396) = 6.914, p < 0.05$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงใช้วิธีทดสอบ LSD เพื่อหาค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 28 - ตารางที่

ตารางที่ 28 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล ด้านการลงทุน โดยจำแนกตามอายุ

		20 - 30 ปี	31 - 40 ปี	41 - 50 ปี	51 ปีขึ้นไป
		3.2326	3.3667	3.0526	3.6078
20 - 30 ปี	3.2326				
31 - 40 ปี	3.3667	.1341			
41 - 50 ปี	3.0526	-.1799	-.31404*		
51 ปีขึ้นไป	3.6078	.37528*	.2412	.55521*	

จากตารางที่ 28 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล ด้านการลงทุน จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ที่มีอายุ 41 - 50 ปี มีความรู้ความเข้าใจด้านการลงทุน แตกต่างเป็นรายคู่กับ ผู้ที่มีอายุ 31 - 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยผู้ที่มีอายุ 41 - 50 ปี มีความรู้ความเข้าใจ ด้านการลงทุนน้อยกว่า ผู้ที่มีอายุ 31 - 40 ปี (MD = -0.31404) และยังพบว่าผู้ที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจ ด้านการลงทุน แตกต่างเป็นรายคู่กับ ผู้ที่มีอายุ 20 - 30 ปี และผู้ที่มีอายุ 41 - 50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยผู้ที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจ ด้านการลงทุนมากกว่า ผู้ที่มีอายุ 20 - 30 ปี (MD = 0.37528) และผู้ที่มีอายุ 41 - 50 ปี (MD = 0.55521)

ตารางที่ 29 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย โดยจำแนกตามอายุ

		20 - 30 ปี	31 - 40 ปี	41 - 50 ปี	51 ปีขึ้นไป
		2.9186	3.2333	3.1579	3.2941
20 - 30 ปี	2.9186				
31 - 40 ปี	3.2333	.31473*			
41 - 50 ปี	3.1579	.2393	-.0754		
51 ปีขึ้นไป	3.2941	.37551*	.0608	.1362	

จากตารางที่ 29 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ที่มีอายุ 20 - 30 ปี มีความรู้ความเข้าใจ ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย แตกต่างเป็นรายคู่กับ ผู้ที่มีอายุ 31 - 40 ปี และ ผู้ที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยผู้ที่มีอายุ 20 - 30 ปี มีความรู้ความเข้าใจ ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัยน้อยกว่า ผู้ที่มีอายุ 31 - 40 ปี (MD = 0.31473) และผู้ที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป (MD = 0.37551)

ตารางที่ 30 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล ความรู้ด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล โดยจำแนกตามอายุ

		20 - 30 ปี	31 - 40 ปี	41 - 50 ปี	51 ปีขึ้นไป
		3.1337	3.3083	3.2807	2.8039
20 - 30 ปี	3.1337				
31 - 40 ปี	3.3083	.1746			
41 - 50 ปี	3.2807	.1470	-.0276		
51 ปีขึ้นไป	2.8039	-.32980*	-.50441*	-.47678*	

จากตารางที่ 30 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคล ด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจ ด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล แตกต่างเป็นรายคู่กับ ผู้ที่มีอายุ 20 - 30 ปี ผู้ที่มีอายุ 31 - 40 ปี และผู้ที่มีอายุ 41 - 50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยผู้ที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจ ด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคลน้อยกว่า ผู้ที่มีอายุ 20 - 30 ปี (MD = -0.32980) ผู้ที่มีอายุ 31 - 40 ปี (MD = -0.50441) และ ผู้ที่มีอายุ 41 - 50 ปี (MD = -0.32980)

ตารางที่ 31 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล ความรู้ด้านการวางแผนการเกษียณ โดยจำแนกตามอายุ

		20 - 30 ปี	31 - 40 ปี	41 - 50 ปี	51 ปีขึ้นไป
		3.4128	3.8083	3.7018	3.9804
20 - 30 ปี	3.4128				
31 - 40 ปี	3.8083	.39554*			
41 - 50 ปี	3.7018	.28896*	-.1066		
51 ปีขึ้นไป	3.9804	.56760*	.1721	.2786	

จากตารางที่ 31 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจ การจัดการการเงินส่วนบุคคล ด้านการวางแผนเกษียณ จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ที่มีอายุ 20 - 30 ปี มีความรู้ความเข้าใจ ด้านการวางแผนเกษียณ แตกต่างเป็นรายคู่กับ ผู้ที่มีอายุ 31 - 40 ปี ผู้ที่มีอายุ 41 - 50 ปี และผู้ที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยผู้ที่มีอายุ 20 - 30 ปี มีความรู้ความเข้าใจ ด้านการวางแผนเกษียณน้อยกว่า ผู้ที่มีอายุ 31 - 40 ปี (MD = 0.39554) ผู้ที่มีอายุ 41 - 50 ปี (MD = 0.28896) และผู้ที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป (MD = 0.56760)

ตารางที่ 32 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างสถานภาพกับความรูู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล โดย ANOVA

ความรูู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคล	SS	df	MS	F
ความรูู้ด้านการวางแผนทางการเงิน	1.948	3	.649	1.185
ความรูู้ด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย	0.009	3	.003	0.651
ความรูู้ด้านการบริหารหนี้สิน	2.851	3	.950	1.150
ความรูู้ด้านการออม	.920	3	.307	.366
ความรูู้ด้านการลงทุน	1.659	3	.553	0.677
ความรูู้ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย	9.479	3	3.160	2.591
ความรูู้ด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล	4.972	3	1.657	1.964
ความรูู้ด้านการวางแผนการเกษียณ	3.978	3	1.326	1.436

จากตารางที่ 32 แสดงผลการทดสอบสมมติฐาน โดยเปรียบเทียบความแตกต่างเกี่ยวกับความรูู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชน จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีความรูู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคลทุกด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 33 ผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างจำนวนสมาชิกในครอบครัวกับความรูู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล โดย ANOVA

ความรูู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคล	SS	df	MS	F
ความรูู้ด้านการวางแผนทางการเงิน	3.480	3	1.160	2.117
ความรูู้ด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย	0.028	3	.009	2.092
ความรูู้ด้านการบริหารหนี้สิน	2.405	3	.802	.969
ความรูู้ด้านการออม	2.014	3	.671	.802
ความรูู้ด้านการลงทุน	0.049	3	.016	0.020
ความรูู้ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย	10.167	3	3.389	2.783*
ความรูู้ด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล	5.140	3	1.713	2.031
ความรูู้ด้านการวางแผนการเกษียณ	0.983	3	.328	0.352

จากตารางที่ 33 แสดงผลการทดสอบสมมติฐาน โดยเปรียบเทียบความแตกต่างเกี่ยวกับความรูู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชน จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว พบว่า ประชาชนที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวแตกต่างกัน มีความรูู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคล

ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย ($F(3, 396) = 2.783, p < 0.05$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงใช้วิธีทดสอบ LSD เพื่อหาค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 34

ตารางที่ 34 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย โดยจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว

	1-2 คน	3-4 คน	5-6 คน	มากกว่า 6 คน
	3.5000	3.0864	2.9417	3.3182
1-2 คน	3.5000			
3-4 คน	3.0864	-.41364*		
5-6 คน	2.9417	-.55833*	-.14470	
มากกว่า 6 คน	3.3182	-.18182	.23182	.37652

จากตารางที่ 34 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครอบครัว พบว่า ผู้ที่มีจำนวนสมาชิก 1-2 คน มีความรู้ความเข้าใจ ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย แตกต่างเป็นรายคู่กับ ผู้ที่มีจำนวนสมาชิก 3-4 คน และผู้ที่มีจำนวนสมาชิก 5-6 คน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยผู้ที่มีจำนวนสมาชิก 1-2 คน มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัยมากกว่า ผู้ที่มีจำนวนสมาชิก 3-4 คน ($MD = -0.41364$) และผู้ที่มีจำนวนสมาชิก 5-6 คน ($MD = -0.55833$)

ตารางที่ 35 ผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างจำนวนผู้ที่อยู่ในอุปการะกับความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล โดย ANOVA

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคล	SS	df	MS	F
ความรู้ด้านการวางแผนทางการเงิน	2.249	3	.750	1.393
ความรู้ด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย	.042	3	.014	3.596*
ความรู้ด้านการบริหารหนี้สิน	2.226	3	.742	.897
ความรู้ด้านการออม	.728	3	.239	.324
ความรู้ด้านการลงทุน	1.077	3	.359	.438
ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย	6.982	3	2.327	1.899
ความรู้ด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล	.625	3	.208	.244
ความรู้ด้านการวางแผนการเกษียณ	5.682	3	1.894	2.061

จากตารางที่ 35 แสดงผลการทดสอบสมมติฐาน โดยเปรียบเทียบความแตกต่างเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชน จำแนกตามจำนวนผู้ที่อยู่ในอุปการะ พบว่า ประชาชนที่มีจำนวนผู้ที่อยู่ในอุปการะแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคล ด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย ($F(3, 396) = 3.596, p < 0.05$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงใช้วิธีทดสอบ LSD เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 36

ตารางที่ 36 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล ความรู้ด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย โดยจำแนกตามจำนวนผู้ที่อยู่ในอุปการะ

	ไม่มี	1-2 คน	3-4 คน	มากกว่า 4 คน
	1.9080	1.9127	1.9318	1.9278
ไม่มี	1.9080			
1-2 คน	1.9127	-0.00473		
3-4 คน	1.9318	-.02378*	-.01905	
มากกว่า 4 คน	1.9278	-.01978	-.01505	.00399

จากตารางที่ 36 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคล ความรู้ด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย โดยจำแนกตามจำนวนผู้ที่อยู่ในอุปการะ พบว่า ผู้ที่มีจำนวนผู้ที่อยู่ในอุปการะ 3 – 4 คน มีความรู้ความเข้าใจ ด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย แตกต่างเป็นรายคู่กับ ผู้ที่ไม่มีผู้ที่อยู่ในอุปการะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยผู้ที่มีจำนวนผู้ที่อยู่ในอุปการะ 3 – 4 คน มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่ายมากกว่า ผู้ที่ไม่มีผู้ที่อยู่ในอุปการะ ($MD = -0.02378$)

ตารางที่ 37 ผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างระดับการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคล	SS	df	MS	F
ความรู้ด้านการวางแผนทางการเงิน	7.714	5	1.543	2.868*
ความรู้ด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย	.019	5	.004	.961
ความรู้ด้านการบริหารหนี้สิน	9.373	5	1.875	2.304*
ความรู้ด้านการออม	3.243	5	.649	.877
ความรู้ด้านการลงทุน	1.330	5	.266	.324
ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย	30.829	5	6.166	5.263*
ความรู้ด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล	11.202	5	2.240	2.692*
ความรู้ด้านการวางแผนการเกษียณ	20.810	5	4.162	4.702*

จากตารางที่ 37 แสดงผลการทดสอบสมมติฐาน โดยเปรียบเทียบความแตกต่างเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคล ด้านการวางแผนทางการเงิน ($F(5, 394) = 2.868, p < 0.05$) ด้านการบริหารหนี้สิน ($F(5, 394) = 2.304, p < 0.05$) ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย ($F(5, 394) = 5.263, p < 0.05$) ด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล ($F(5, 394) = 2.692, p < 0.05$) และด้านการวางแผนการเกษียณ ($F(5, 394) = 4.702, p < 0.05$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงใช้วิธีทดสอบ LSD เพื่อหาค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 38 - ตารางที่ 42

ตารางที่ 38 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล ความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลโดยจำแนกตามระดับการศึกษา

	ต่ำกว่า	มัธยม				
	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	ศึกษาตอนปลาย/ปวช.	อนุปริญญา/ปวส.	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	อื่น ๆ
ต่ำกว่า	-1.1612					
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.		-1.4516				
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.			.3087			
อนุปริญญา/ปวส.				.0558		
ปริญญาตรี					.0479	
ปริญญาโท						.1352

ต่ำกว่า	-1.1612					
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.		-1.4516				
อนุปริญญา/ปวส.			.3087			
ปริญญาตรี				.0558		
ปริญญาโท					.0479	
อื่น ๆ						.1352

จากตารางที่ 38 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคล ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล แตกต่างเป็นรายคู่

ผู้ที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลน้อยกว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. (MD = -.4599) นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล แตกต่างเป็นรายคู่ ผู้ที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาโทและอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยผู้ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลน้อยกว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. (MD = -.7604) ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี (MD = -.5075) ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท (MD = -.4996) และอื่น ๆ (MD = -.5869)

ตารางที่ 39 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล ความรู้ด้านการบริหารหนี้สินโดยจำแนกตามระดับการศึกษา

	ต่ำกว่า	มัธยม				
	มัธยมศึกษา	ศึกษาตอน	อนุปริญญา	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	อื่น ๆ
	ตอนปลาย/ ปวช.	ปลาย/ ปวช.	/ปวส.			
	3.2105	3.2000	3.0588	3.0052	3.3482	2.9333
ต่ำกว่า						
มัธยมศึกษา	3.2105					
ตอนปลาย/ ปวช.						
มัธยมศึกษา						
ตอนปลาย/ ปวช.	3.2000	-0.01053				
อนุปริญญา/ ปวส.	3.0588	-0.15170	-0.14118			
ปริญญาตรี	3.0052	-0.20534	-0.19482	-0.05364		
ปริญญาโท	3.3482	.13769	.14821	.28939	.34303*	
อื่น ๆ	2.9333	-0.27719	-0.26667	-0.12549	-0.07185	-0.41488

จากตารางที่ 39 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล ด้านการบริหารหนี้สิน จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับ

ปริญญาโท มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารหนี้สิน แตกต่างเป็นรายคู่กับผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท มีความรู้ความเข้าใจ ด้านการบริหารหนี้สินมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี (MD = 0.34303)

ตารางที่ 40 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย โดยจำแนกตามระดับการศึกษา

	ต่ำกว่า มัธยม ศึกษาตอน ปลาย/ ปวช.	ต่ำกว่า มัธยม ศึกษาตอน ปลาย/ ปวช.	มัธยม ศึกษาตอน ปลาย/ ปวช.	อนุปริญญา /ปวส.	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	อื่น ๆ
	2.6316	2.8400	2.5882	3.0725	3.4643	2.8000	
ต่ำกว่า มัธยมศึกษา ตอนปลาย/ ปวช.	2.6316						
ต่ำกว่า มัธยมศึกษา ตอนปลาย/ ปวช.	2.8400	.20842					
ต่ำกว่า อนุปริญญา/ ปวส.	2.5882	-.04334	-.25176				
ต่ำกว่า ปริญญาตรี	3.0725	.44096*	.23254	.48430			
ต่ำกว่า ปริญญาโท	3.4643	.83271*	.62429*	.87605*	.39175*		
ต่ำกว่า อื่น ๆ	2.8000	.16842	-.04000	.21176	-.27254	-.66429*	

จากตารางที่ 40 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจ การจัดการการเงินส่วนบุคคล ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย แตกต่างเป็นรายคู่กับ ผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ระดับอนุปริญญา/ปวส. ระดับปริญญาตรี และระดับอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท มีความรู้ความเข้าใจ ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัยมากกว่า

ผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. (MD = 0.83271) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. (MD = 0.62429) ระดับอนุปริญญา/ปวส. (MD = 0.87605) ระดับปริญญาตรี (MD = 0.39175) และระดับอื่นๆ (MD = -0.66429) นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย แตกต่างเป็นรายคู่กับผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัยมากกว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. (MD = 0.44096)

ตารางที่ 41 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล ความรู้ด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคลโดยจำแนกตามระดับการศึกษา

	ต่ำกว่า มัธยม ศึกษาตอน ปลาย/ ปวช.	ต่ำกว่า มัธยม ศึกษาตอน ปลาย/ ปวช.	มัธยม ศึกษาตอน อนุปริญญา /ปวส.	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	อื่น ๆ	
ต่ำกว่า มัธยมศึกษา ตอนปลาย/ ปวช.	2.8421		3.0000	2.8824	3.1451	3.3482	3.4667
ต่ำกว่า มัธยมศึกษา ตอนปลาย/ ปวช.		2.8421					
ต่ำกว่า มัธยมศึกษา ตอนปลาย/ ปวช.			3.0000				
ต่ำกว่า มัธยมศึกษา ตอนปลาย/ ปวช.				2.8824			
ต่ำกว่า มัธยมศึกษา ตอนปลาย/ ปวช.					3.1451		
ต่ำกว่า มัธยมศึกษา ตอนปลาย/ ปวช.						3.3482	
ต่ำกว่า มัธยมศึกษา ตอนปลาย/ ปวช.							3.4667

จากตารางที่ 41 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคล ด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล แตกต่างเป็นรายคู่

กับผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท และระดับอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยผู้ที่มีการศึกษา
ระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคลน้อยกว่า
ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท (MD = 0.50611) และระดับอื่น ๆ (MD = 0.62456)

ตารางที่ 42 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการ
การเงินส่วนบุคคล ความรู้ด้านการวางแผนการเกษียณโดยจำแนกตามระดับการศึกษา

	ต่ำกว่า มัธยม ศึกษาตอน ปลาย/ ปวช.	ต่ำกว่า มัธยม ศึกษาตอน ปลาย/ ปวช.	อนุปริญญา /ปวส.	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	อื่น ๆ
	3.3158	3.0000	3.4706	3.7617	3.7679	3.3333
ต่ำกว่า มัธยมศึกษา ตอนปลาย/ ปวช.	3.3158					
ต่ำกว่า มัธยมศึกษา ตอนปลาย/ ปวช.	3.0000	-31579				
อนุปริญญา/ ปวส.	3.4706	.15480	.47059			
ปริญญาตรี	3.7617	.44587*	.76166*	.29107		
ปริญญาโท	3.7679	.45207*	.76786*	.29727	.00620	
อื่น ๆ	3.3333	.01754	.33333	-.13725	-.42832	-.43452

จากตารางที่ 42 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจ
การจัดการการเงินส่วนบุคคล ด้านการวางแผนเกษียณ จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ที่มีการศึกษา
ระดับปริญญาโท มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณ แตกต่างเป็นรายคู่กับ ผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่า
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5
โดยผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณมากกว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำ
กว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. (MD = 0.45207) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. (MD = 0.76786)
นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณ แตกต่างเป็น

รายคู่กับ ผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผน เกษียณมากกว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. (MD = 0.44587) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. (MD = 0.76166)

ตารางที่ 43 ผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างอาชีพกับความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคล	SS	df	MS	F
ความรู้ด้านการวางแผนทางการเงิน	2.376	7	.339	.631
ความรู้ด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย	.028	7	.004	1.009
ความรู้ด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย	5.068	7	.724	.873
ความรู้ด้านการบริหารหนี้สิน	4.094	7	0.585	0.727
ความรู้ด้านการออม	10.844	7	1.549	1.027
ความรู้ด้านการลงทุน	6.473	7	0.925	1.147
ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย	5.83	7	0.833	0.752
ความรู้ด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล	4.094	7	0.585	0.696
ความรู้ด้านการวางแผนการเกษียณ	15.185	7	2.169	2.399*

จากตารางที่ 43 แสดงผลการทดสอบสมมติฐาน โดยเปรียบเทียบความแตกต่างเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชน จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคล ด้านการวางแผนเกษียณ ($F(7, 392) = 2.399, p < 0.05$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงใช้วิธีทดสอบ LSD เพื่อหาค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 44

ตารางที่ 44 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล ความรู้ด้านการวางแผนการเกษียณโดยจำแนกตามอาชีพ

	ข้าราชการ /พนักงาน ของรัฐ	พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัท	ธุรกิจ ส่วนตัว	ค้าขาย	รับจ้าง	เกษตรกร	อื่นๆ
	3.4771	4.2500	3.8364	3.4286	3.5333	3.6316	3.1818	3.7368
ข้าราชการ /								
พนักงาน ของรัฐ	3.4771							
พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	4.2500	.77288						
พนักงาน บริษัท	3.8364	.35924*	-.41364					
ธุรกิจ ส่วนตัว	3.4286	-.04855	-.82143	-.40779				
ค้าขาย	3.5333	.05621	-.71667	-.30303	.10476			
รับจ้าง	3.6316	.15445	-.61842	-.20478	.20301	.09825		
เกษตรกร	3.1818	-.29531	-1.06818	-.65455*	-.24675	-.35152	-.44976	
อื่นๆ	3.7368	.25972	-.51316	-.09952	.30827	.20351	.10526	.55502

จากตารางที่ 46 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคล ด้านการวางแผนเกษียณ จำแนกตามอาชีพ พบว่า ผู้ที่มีอาชีพพนักงานบริษัท มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณ แตกต่างเป็นรายคู่กับ ผู้ที่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานของรัฐ และผู้ที่มีอาชีพเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยผู้ที่มีอาชีพพนักงานบริษัท มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณมากกว่า ผู้ที่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานของรัฐ (MD = 0.35924) และผู้ที่มีอาชีพเกษตรกร (MD = -0.65455)

ตารางที่ 45 ผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคล	SS	df	MS	F
ความรู้ด้านการวางแผนทางการเงิน	1.071	7	.153	.258
ความรู้ด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย	.034	7	.005	1.141
ความรู้ด้านการบริหารหนี้สิน	11.912	7	1.702	2.097*
ความรู้ด้านการออม	4.407	7	.630	.787
ความรู้ด้านการลงทุน	8.344	7	1.192	1.475
ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย	46.063	7	6.580	5.779*
ความรู้ด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล	8.280	7	1.183	1.402
ความรู้ด้านการวางแผนการเกษียณ	20.503	7	2.929	3.289*

จากตารางที่ 45 แสดงผลการทดสอบสมมติฐาน โดยเปรียบเทียบความแตกต่างเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชน จำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่าประชาชนที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการบริหารหนี้สิน ($F(7, 392) = 2.097, p < 0.05$) ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย ($F(7, 392) = 5.779, p < 0.05$) และด้านการวางแผนเกษียณ ($F(7, 392) = 3.289, p < 0.05$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงใช้วิธีทดสอบ LSD เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 46 - ตารางที่ 48

ตารางที่ 46 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล ความรู้ด้านการบริหารหนี้สินโดยจำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ย

10,000 บาทหรือต่ำกว่า	3.1905	10,000	10,001 - 15,001	15,001 - 20,001	20,001 - 25,001	25,001 - 30,001	30,001 - 35,001	35,001 - 40,001	40,001 บาทขึ้นไป
10,001 - 15,000 บาท	3.1136	-0.7684	15,000	20,000	25,000	30,000	35,000	40,000	
15,001 - 20,000 บาท	3.0429	-0.14762	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	
20,001 - 25,000 บาท	2.7907	-0.39978*	-32294	-25216					
25,001 - 30,000 บาท	3.0612	-0.12925	-0.05241	.01837	.27053				
30,001 - 35,000 บาท	3.1379	-0.05255	.02429	.09507	.34723	.07671			
35,001 - 40,000 บาท	3.1667	-0.02381	.05303	.12381	.37597	.10544	.02874		
40,001 บาทขึ้นไป	3.4167	.22619	.30303	.37381*	.62597*	.35544*	.27874	.25000	

จากตารางที่ 46 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล ด้านการบริหารหนี้สิน จำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ย พบว่า ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 40,001 บาทขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารหนี้สิน แตกต่างเป็นรายคู่กับ ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 15,001 - 20,000 บาท รายได้เฉลี่ย 20,001 - 25,000 บาท และรายได้เฉลี่ย 25,001 - 30,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 40,001 บาทขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารหนี้สินมากกว่า ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 15,001 - 20,000 บาท (MD = 0.37381) รายได้เฉลี่ย 20,001 - 25,000 บาท (MD = 0.62597) และรายได้เฉลี่ย 25,001 - 30,000 บาท (MD = 0.35544) นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 20,001 - 25,000 บาท มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารหนี้สิน แตกต่างเป็นรายคู่กับ ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 10,000 บาทหรือต่ำกว่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 20,001 - 25,000 บาท มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารหนี้สินมากกว่า ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 10,000 บาทหรือต่ำกว่า (MD = -0.39978)

ตารางที่ 47 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความรู้อำนาจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยง และตารางแผนประกันภัย โดยจำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ย

10,000 บาทหรือต่ำกว่า	2.6032	10,000 บาทหรือต่ำกว่า	15,001 - 20,000 บาท	20,001 - 25,000 บาท	25,001 - 30,000 บาท	30,001 - 35,000 บาท	35,001 - 40,000 บาทขึ้นไป
10,001 - 15,000 บาท	2.7273	15,001 บาท	20,001 บาท	25,001 บาท	30,001 บาท	35,001 บาท	40,001 บาทขึ้นไป
15,001 - 20,000 บาท	3.0000	2.7273*	2.2723				
20,001 - 25,000 บาท	2.9302	3.2706	2.0296	-0.06977			
25,001 - 30,000 บาท	3.2653	3.66213*	3.53803*	3.26531	3.35507		
30,001 - 35,000 บาท	3.4138	3.81062*	3.68652*	3.41379	3.48356	3.14849	
35,001 - 40,000 บาท	3.4333	3.83016*	3.70606*	3.43333	3.50310*	3.16803	3.01954
40,001 บาทขึ้นไป	3.5556	3.95238*	3.82828*	3.55556*	3.62532*	3.29025	3.14176

จากตารางที่ 47 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความรู้อำนาจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย จำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ย พบว่า ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 10,000 บาทหรือต่ำกว่า มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย แตกต่างเป็นรายคู่กับ ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 15,001 - 20,000 บาท รายได้เฉลี่ย 25,001 - 30,000 บาท รายได้เฉลี่ย 30,001 - 35,000 บาท รายได้เฉลี่ย 35,001 - 40,000 บาท และรายได้เฉลี่ย 40,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 10,000 บาทหรือต่ำกว่า มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัยน้อยกว่า ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 15,001 - 20,000 บาท (MD = 0.39683) รายได้เฉลี่ย 25,001 - 30,000 บาท (MD = 0.66213) รายได้เฉลี่ย 30,001 - 35,000 บาท (MD = 0.81062) รายได้เฉลี่ย 35,001 - 40,000 บาท (MD = 0.83016) และรายได้เฉลี่ย 40,001 บาทขึ้นไป (MD = 0.95238) นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 10,001 - 15,000 บาท มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหาร

ความเสียหายและการวางแผนประกันภัย แตกต่างเป็นรายคู่กับ ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 25,001 - 30,000 บาท รายได้เฉลี่ย 30,001 - 35,000 บาท รายได้เฉลี่ย 35,001 - 40,000 บาท และรายได้เฉลี่ย 40,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 10,001 - 15,000 บาท มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัยน้อยกว่า ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 25,001 - 30,000 บาท (MD = 0.53803) รายได้เฉลี่ย 30,001 - 35,000 บาท (MD = 0.68652) รายได้เฉลี่ย 35,001 - 40,000 บาท (MD = 0.70606) และรายได้เฉลี่ย 40,001 บาทขึ้นไป (MD = 0.82828) และพบอีกว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 15,001 - 20,000 บาท มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัยแตกต่างเป็นรายคู่กับ ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 40,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 15,001 - 20,000 บาท มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัยน้อยกว่า ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 40,001 บาทขึ้นไป (MD = 0.55556) และพบอีกว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 20,001 - 25,000 บาท มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย แตกต่างเป็นรายคู่กับ ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 35,001 - 40,000 บาท และรายได้เฉลี่ย 40,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 20,001 - 25,000 บาท มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัยน้อยกว่า ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 35,001 - 40,000 บาท (MD = 0.50310) และรายได้เฉลี่ย 40,001 บาทขึ้นไป (MD = 0.62532)

ตารางที่ 48 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล ความรู้ด้านการวางแผนการ

เกษียณ โดยจำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ย		10,000	10,001 - 15,001 -	15,001 - 20,001 -	20,001 - 25,001 -	25,001 - 30,001 -	30,001 - 35,001 -	35,001 - 40,001
บาทหรือต่ำกว่า	3.1270	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาทขึ้นไป
3.1270	3.7273	3.7429	3.7674	3.6939	3.7586	3.8333	3.7222	
10,000 บาทหรือต่ำกว่า	3.1270							
10,001 - 15,000 บาท	3.7273	.60029*						
15,001 - 20,000 บาท	3.7429	.61587*	.01558					
20,001 - 25,000 บาท	3.7674	.64046*	.04017	.02458				
25,001 - 30,000 บาท	3.6939	.56689*	-.03340	-.04898	-.07356			
30,001 - 35,000 บาท	3.7586	.63164*	.03135	.01576	-.00882	.06474		
35,001 - 40,000 บาท	3.8333	.70635*	.10606	.09048	.06589	.13946	.07471	
40,001 บาทขึ้นไป	3.7222	.59524*	-.00505	-.02063	-.04522	.02834	-.03640	-.11111

จากตารางที่ 48 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล ด้านการวางแผนเกษียณ จำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ย พบว่า ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 10,000 บาทหรือต่ำกว่า มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณ แตกต่างเป็นรายคู่กับ ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 10,001 - 15,000 บาท รายได้เฉลี่ย 15,001 - 20,000 บาท รายได้เฉลี่ย 20,001 - 25,000 บาท รายได้เฉลี่ย 25,001 - 30,000 บาท รายได้เฉลี่ย 30,001 - 35,000 บาท รายได้เฉลี่ย 35,001 - 40,000 บาท และรายได้เฉลี่ย 40,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 10,000 บาทหรือต่ำกว่า มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณน้อยกว่า ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ย 10,001 - 15,000 บาท (MD = 0.60029) รายได้เฉลี่ย 15,001 - 20,000 บาท (MD = 0.61587) รายได้เฉลี่ย 20,001 - 25,000 บาท (MD = 0.64046) รายได้เฉลี่ย 25,001 - 30,000 บาท (MD = 0.56689) รายได้เฉลี่ย 30,001 - 35,000 บาท (MD = 0.63164) รายได้เฉลี่ย 35,001 - 40,000 บาท (MD = 0.70635) และรายได้เฉลี่ย 40,001 บาทขึ้นไป (MD = 0.59524)

ตารางที่ 49 ผลการทดสอบสมมติฐานระดับรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนกับความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคล	SS	df	MS	F
ความรู้ด้านการวางแผนทางการเงิน	1.748	7	.250	.422
ความรู้ด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย	.011	7	.002	.368
ความรู้ด้านการบริหารหนี้สิน	5.770	7	.824	.997
ความรู้ด้านการออม	8.311	7	1.187	1.484
ความรู้ด้านการลงทุน	4.829	7	.690	.844
ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย	40.825	7	5.832	5.063*
ความรู้ด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล	2.894	7	.413	.482
ความรู้ด้านการวางแผนการเกษียณ	18.469	7	2.638	2.946*

จากตารางที่ 49 แสดงผลการทดสอบสมมติฐาน โดยเปรียบเทียบความแตกต่างเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชน จำแนกตามระดับรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน พบว่าประชาชนที่มีระดับรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย ($F(7, 392) = 5.063, p < 0.05$) และด้านการวางแผนเกษียณ ($F(7, 392) = 2.946, p < 0.05$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงใช้วิธีทดสอบ LSD เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 50 - ตารางที่ 51

ตารางที่ 50 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความถี่ในการจัดการการเงินส่วนบุคคล ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยง และการวางแผนประกันภัย โดยจำแนกตามระดับรายจ่ายเฉลี่ย

10,000 บาทหรือต่ำกว่า	2.6833	10,000 บาทหรือต่ำกว่า	10,001 - 15,000 บาท	15,001 - 20,000 บาท	20,001 - 25,001 บาท	25,001 - 30,001 บาท	30,001 - 35,001 บาท	35,001 - 40,001 บาทขึ้นไป
10,001 - 15,000 บาท	3.0519	3.6861*	15,001 - 20,000 บาท	20,001 - 25,000 บาท	25,001 - 30,000 บาท	30,000 บาท	35,000 บาท	40,000 บาท
15,001 - 20,000 บาท	3.1639	4.8060*	20,001 - 25,000 บาท	25,001 - 30,000 บาท	30,001 - 35,000 บาท	35,001 - 40,000 บาท	40,001 บาท	45,000 บาทขึ้นไป
20,001 - 25,000 บาท	3.3947	7.1140*	25,001 - 30,000 บาท	30,001 - 35,000 บาท	35,001 - 40,000 บาท	40,001 - 45,000 บาท	45,001 - 50,000 บาท	50,001 บาทขึ้นไป
25,001 - 30,000 บาท	3.3421	6.5877*	30,001 - 35,000 บาท	35,001 - 40,000 บาท	40,001 - 45,000 บาท	45,001 - 50,000 บาท	50,001 - 55,000 บาท	55,001 บาทขึ้นไป
30,001 - 35,000 บาท	3.4063	7.2292*	35,001 - 40,000 บาท	40,001 - 45,000 บาท	45,001 - 50,000 บาท	50,001 - 55,000 บาท	55,001 - 60,000 บาท	60,001 บาทขึ้นไป
35,001 - 40,000 บาท	3.2727	5.8939	40,001 - 45,000 บาท	45,001 - 50,000 บาท	50,001 - 55,000 บาท	55,001 - 60,000 บาท	60,001 - 65,000 บาท	65,001 บาทขึ้นไป
40,001 บาทขึ้นไป	3.7826	1.09928*	61867*	73066*	73066*	61867*	38787	44050
			.61867*	.73066*	.38787	.44050	.37636	.50988

จากตารางที่ 50 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความถี่ในการจัดการการเงินส่วนบุคคล ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย จำแนกตามระดับรายจ่ายเฉลี่ย พบว่า ผู้ที่มีรายจ่ายเฉลี่ย 10,000 บาทหรือต่ำกว่า มีความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย แตกต่างเป็นรายคู่กับ ผู้ที่มีรายจ่ายเฉลี่ย 10,001 - 15,000 บาท รายจ่ายเฉลี่ย 15,001 - 20,000 บาท รายจ่ายเฉลี่ย 20,001 - 25,000 บาท รายจ่ายเฉลี่ย 25,001 - 30,000 บาท รายจ่ายเฉลี่ย 30,001 - 35,000 บาท และรายจ่ายเฉลี่ย 40,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยผู้ที่มีรายจ่ายเฉลี่ย 10,000 บาทหรือต่ำกว่า มีความรู้ความถี่ในการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัยน้อยกว่า ผู้ที่มีรายจ่ายเฉลี่ย 10,001 - 15,000 บาท (MD = 0.36861) รายจ่ายเฉลี่ย 15,001 - 20,000 บาท (MD = 0.48060) รายจ่ายเฉลี่ย 20,001 - 25,000 บาท (MD = 0.71140) รายจ่ายเฉลี่ย 25,001 - 30,000 บาท (MD = 0.65877) รายจ่ายเฉลี่ย 30,001 - 35,000 บาท (MD = 0.72292) และรายจ่ายเฉลี่ย 40,001

บาทขึ้นไป (MD = 1.09928) นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ที่มีรายจ่ายเฉลี่ย 40,001 บาทขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผน
 ประกันภัย แตกต่างเป็นรายคู่กับ ผู้ที่มีรายจ่ายเฉลี่ย 10,000 บาทหรือต่ำกว่า รายจ่ายเฉลี่ย 10,001 - 15,000 บาท และรายจ่ายเฉลี่ย 15,001 - 20,000 บาท
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยผู้ที่มีรายจ่ายเฉลี่ย 40,001 บาทขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนมากกว่า
 ผู้ที่มีรายจ่ายเฉลี่ย 10,000 บาทหรือต่ำกว่า (MD = 1.09928) รายจ่ายเฉลี่ย 10,001 - 15,000 บาท (MD = 0.73066) และรายจ่ายเฉลี่ย 15,001 - 20,000
 บาท (MD = 0.61867)

ตารางที่ 51 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของความรู้อำนาจการตัดสินใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล ความรู้ด้านการวางแผนการ

เกษียณ โดยจำแนกตามระดับรายจ่ายเฉลี่ย

10,000 บาทหรือต่ำกว่า	3.3833	10,000 บาทหรือต่ำกว่า	15,001 - 20,000 บาท	20,001 - 25,000 บาท	25,001 - 30,000 บาท	30,001 - 35,000 บาท	35,001 - 40,000 บาท	40,001 บาทขึ้นไป
10,001 - 15,000 บาท	3.9091	15,000 บาท	20,000 บาท	25,000 บาท	30,000 บาท	35,000 บาท	40,000 บาท	บาทขึ้นไป
15,001 - 20,000 บาท	3.5738	กว่า	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท
20,001 - 25,000 บาท	3.8158	.43246*	.09330	.24202				
25,001 - 30,000 บาท	3.7105	.32719	-.19856	.13676	-.10526			
30,001 - 35,000 บาท	3.6563	.27292	-.25284	.08248	-.15954	-.05428		
35,001 - 40,000 บาท	3.4545	.07121	-.45455	-.11923	-.36124	-.25598	-.20170	
40,001 บาทขึ้นไป	4.0000	.61667*	.09091	.42623	.18421	.28947	.34375	.54545

จากตารางที่ 51 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของความรู้อำนาจการตัดสินใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล ด้านการวางแผนเกษียณ จำแนก
 ตามระดับรายจ่ายเฉลี่ย พบว่า ผู้ที่มีรายจ่ายเฉลี่ย 10,000 บาทหรือต่ำกว่า มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณ แตกต่างเป็นรายคู่กับ ผู้ที่มีรายจ่าย

เฉลี่ย 10,001 - 15,000 บาท รายจ่ายเฉลี่ย 20,001 - 25,000 บาท และรายจ่ายเฉลี่ย 40,001 บาทขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยผู้ที่มีรายจ่ายเฉลี่ย 10,000 บาทหรือต่ำกว่า มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณน้อยกว่า ผู้ที่มีรายจ่ายเฉลี่ย 10,001 - 15,000 บาท (MD = 0.52576) รายจ่ายเฉลี่ย 20,001 - 25,000 บาท (MD = 0.43246) และรายจ่ายเฉลี่ย 40,001 บาทขึ้นไป (MD = 0.61667) นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ที่มีรายจ่ายเฉลี่ย 10,001 - 15,000 บาท มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณ แตกต่างเป็นรายคู่กับ ผู้ที่มีรายจ่ายเฉลี่ย 15,001 - 20,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยผู้ที่มีรายจ่ายเฉลี่ย 10,001 - 15,000 บาท มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณน้อยกว่า ผู้ที่มีรายจ่ายเฉลี่ย 15,001 - 20,000 บาท (MD = -0.33532)

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 : ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลแตกต่างกัน

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคล จำแนกตามความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านต่างๆ ได้แก่ ความรู้ด้านการวางแผนทางการเงิน ความรู้ด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย ความรู้ด้านการบริหารหนี้สิน ความรู้ด้านการออม ความรู้ด้านการลงทุน ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย ความรู้ด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล และความรู้ด้านการวางแผนเกษียณ โดยใช้สถิติ F-test วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-Way ANOVA โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และวิเคราะห์ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธี LSD (Least Significant Different)

ตารางที่ 52 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนทางการเงินกับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน โดย ANOVA

พฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคล	SS	df	MS	F
พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน	7.195	4	1.799	2.613*

* $p < .05$

จากตารางที่ 52 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนทางการเงินกับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน พบว่า ประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนทางการเงินที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ($F(4, 395) = 2.613, p < 0.05$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงใช้วิธีทดสอบ LSD เพื่อหาค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 53

ตารางที่ 53 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของพฤติกรรมกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการวางแผนทางการเงิน โดยจำแนกตามความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนทางการเงิน

	ระดับ ความรู้ทาง การเงิน น้อยที่สุด 1.500	ระดับ ความรู้ทาง การเงิน น้อย 2.400	ระดับ ความรู้ทาง การเงิน ปานกลาง 3.100	ระดับ ความรู้ทาง การเงิน มาก 3.201	ระดับ ความรู้ทาง การเงิน มากที่สุด 3.213
ระดับความรู้ทางการเงินน้อยที่สุด	1.500				
ระดับความรู้ทางการเงินน้อย	2.400	.900			
ระดับความรู้ทางการเงินปานกลาง	3.100	1.600*	.700		
ระดับความรู้ทางการเงินมาก	3.201	1.701*	.801	.101	
ระดับความรู้ทางการเงินมากที่สุด	3.213	1.713*	.813	.113	.012

ตารางที่ 53 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของพฤติกรรมกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการวางแผนการเงิน จำแนกตามความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนการเงิน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 พบว่า ผู้ที่มีระดับความรู้เงินน้อยที่สุด แตกต่างเป็นรายคู่กับ ผู้ที่มีระดับความรู้ปานกลาง ผู้ที่มีระดับความรู้มาก และผู้ที่มีระดับความรู้มากที่สุด โดยผู้ที่มีระดับความรู้เงินน้อย มีพฤติกรรมกรรมการวางแผนทางการเงินน้อยกว่าผู้ที่มีระดับความรู้ปานกลาง (MD = 1.600) ผู้ที่มีระดับความรู้มาก (MD = 1.701) และผู้ที่มีระดับความรู้มากที่สุด (MD = 1.713)

ตารางที่ 54 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารหนี้สินกับพฤติกรรมกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านหนี้สินโดย ANOVA

พฤติกรรมกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคล	SS	df	MS	F
พฤติกรรมกรรมการบริหารหนี้สิน	7.031	7	1.004	1.039

* $p < .05$

จากตารางที่ 54 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่ายกับพฤติกรรมกรรมการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย พบว่า ความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย ที่แตกต่างกัน ประชาชนมีพฤติกรรมกรรมการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 55 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารหนี้สินกับพฤติกรรมการบริหารหนี้สิน โดย ANOVA

พฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคล	SS	df	MS	F
พฤติกรรมการบริหารหนี้สิน	4.727	4	1.182	1.649

* $p < .05$

จากตารางที่ 55 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารหนี้สินกับพฤติกรรมการบริหารหนี้สิน พบว่า ความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารหนี้สินที่แตกต่างกัน ประชาชนมีพฤติกรรมการบริหารหนี้สินไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 56 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างความรู้ความเข้าใจด้านการออมกับพฤติกรรมการการออม โดย ANOVA

พฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคล	SS	df	MS	F
พฤติกรรมการการออม	5.851	4	1.463	3.052*

* $p < .05$

จากตารางที่ 56 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างความรู้ความเข้าใจด้านการออมกับพฤติกรรมการการออม พบว่าความรู้ความเข้าใจด้านการออมที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการการออม ($F(4, 395) = 3.052, p < 0.05$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงใช้วิธีทดสอบ LSD เพื่อหาค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตาราง 57

ตารางที่ 57 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการออม โดยจำแนกตามความรู้ความเข้าใจด้านการออม

	ระดับ ความรู้ทาง การเงิน น้อยที่สุด	ระดับ ความรู้ทาง การเงิน น้อย	ระดับ ความรู้ทาง การเงิน ปานกลาง	ระดับ ความรู้ทาง การเงิน มาก	ระดับ ความรู้ทาง การเงิน มากที่สุด
ระดับความรู้ทางการเงินน้อยที่สุด	3.250				
ระดับความรู้ทางการเงินน้อย	2.895	-0.355			
ระดับความรู้ทางการเงินปานกลาง	3.136	-0.114	0.242		
ระดับความรู้ทางการเงินมาก	3.038	-0.212	0.143	-0.098	
ระดับความรู้ทางการเงินมากที่สุด	2.853	-0.397	-0.041	-0.283*	-0.185*

ตารางที่ 57 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่พฤติกรรมกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคล ด้านการวางแผนเกษียณ โดยจำแนกตามความรู้ความเข้าใจด้านการออม ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 พบว่า ผู้ที่มีระดับความรู้มากที่สุด แตกต่างเป็นรายคู่กับผู้ที่มีระดับความรู้ปานกลางและระดับความรู้มาก โดยผู้ที่มีระดับความรู้มากที่สุด มีพฤติกรรมการออมที่น้อยกว่า ผู้ที่มีระดับความรู้ปานกลาง (MD = -0.283) และผู้ที่มีระดับความรู้มาก (MD = -0.185)

ตารางที่ 58 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างความรู้ความเข้าใจด้านการลงทุนกับพฤติกรรมการลงทุน โดย ANOVA

พฤติกรรมกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคล	SS	df	MS	F
พฤติกรรมการลงทุน	8.039	4	2.010	2.198

* $p < .05$

จากตารางที่ 58 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างความรู้ความเข้าใจด้านการลงทุนกับพฤติกรรมการลงทุน พบว่า ความรู้ความเข้าใจด้านการลงทุนที่แตกต่างกัน ประชาชนมีพฤติกรรมการลงทุนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 59 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างความรู้ความเข้าใจการบริหารความเสี่ยงและการวางแผน ประกันภัยกับพฤติกรรมการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย โดย ANOVA

พฤติกรรมกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคล	SS	df	MS	F
พฤติกรรมการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย	10.085	4	2.521	2.089

* $p < .05$

จากตารางที่ 59 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างความรู้ความเข้าใจการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัยกับพฤติกรรมการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย พบว่า ความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัยที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมพฤติกรรมการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัยไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 60 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการวางแผนภาษีส่วนบุคคล โดย ANOVA

พฤติกรรมกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคล	SS	df	MS	F
พฤติกรรมการวางแผนภาษีส่วนบุคคล	27.842	4	6.960	4.598*

* $p < .05$

จากตารางที่ 60 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการวางแผนภาษีส่วนบุคคล พบว่าความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการวางแผนภาษีส่วนบุคคล ($F(4, 395) = 4.598, p < 0.05$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงใช้วิธีทดสอบ LSD เพื่อหาค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏในตาราง 61

ตารางที่ 61 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล โดยจำแนกตามความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล

	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ	ระดับ
	ความรู้ทางการเงิน	ความรู้ทางการเงิน	ความรู้ทางการเงิน	ความรู้ทางการเงิน	ความรู้ทางการเงิน
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
	2.476	2.432	2.686	2.997	3.464
ระดับความรู้ทางการเงินน้อยที่สุด	2.476				
ระดับความรู้ทางการเงินน้อย	2.432	-.044			
ระดับความรู้ทางการเงินปานกลาง	2.686	.210	.254		
ระดับความรู้ทางการเงินมาก	2.997	.521	.565*	.311*	
ระดับความรู้ทางการเงินมากที่สุด	3.464	.988*	1.031*	.778*	.467

ตารางที่ 61 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่พฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล โดยจำแนกตามความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคลที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 พบว่า ผู้ที่มีระดับความรู้มาก แตกต่างเป็นรายคู่กับผู้ที่มีระดับความรู้น้อยและผู้ที่มีระดับความรู้ปานกลาง โดยผู้ที่มีระดับความรู้มาก มีพฤติกรรมด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคลที่มากกว่า ผู้ที่มีระดับความรู้ปานกลาง (MD = 0.565) และผู้ที่มีระดับความรู้ปานกลาง (MD = 0.311) และพบว่าผู้ที่มีระดับความรู้มากที่สุด แตกต่างเป็นรายคู่กับผู้ที่มีระดับความรู้ที่น้อยที่สุด ผู้ที่มีระดับความรู้ที่น้อยและผู้ที่มีระดับความรู้ปานกลาง โดยผู้ที่มีระดับความรู้มากที่สุด มีพฤติกรรมด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคลที่มากกว่า ผู้ที่มีระดับความรู้ที่น้อยที่สุด (MD = 0.988) ผู้ที่มีระดับความรู้ที่น้อย (MD = 1.031) และผู้ที่มีระดับความรู้ปานกลาง (MD = 0.778)

ตารางที่ 62 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณกับพฤติกรรมการวางแผนเกษียณ โดย ANOVA

พฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคล	SS	df	MS	F
พฤติกรรมการวางแผนเกษียณ	25.972	4	6.493	6.164*

* $p < .05$

จากตารางที่ 62 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานระหว่างความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณกับพฤติกรรมการวางแผนเกษียณ พบว่า ความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการด้านการวางแผนเกษียณที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมด้านการวางแผนเกษียณ ($F(4, 395) = 6.164, p < 0.05$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงใช้วิธีทดสอบ LSD เพื่อหาว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏในตาราง 63

ตารางที่ 63 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการวางแผนเกษียณโดยจำแนกตามความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณ

	ระดับ ความรู้ทาง การเงิน น้อยที่สุด	ระดับ ความรู้ทาง การเงิน น้อย	ระดับ ความรู้ทาง การเงิน ปานกลาง	ระดับ ความรู้ทาง การเงิน มาก	ระดับ ความรู้ทาง การเงิน มากที่สุด
ระดับความรู้ทางการเงินน้อยที่สุด	2.938				
ระดับความรู้ทางการเงินน้อย	2.429	-0.509			
ระดับความรู้ทางการเงินปานกลาง	3.160	.223	.731*		
ระดับความรู้ทางการเงินมาก	3.140	.203	.711*	-0.020	
ระดับความรู้ทางการเงินมากที่สุด	2.668	-0.269	.240	-0.492*	-0.472*

ตารางที่ 63 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่พฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลด้านการวางแผนเกษียณโดยจำแนกตามความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 พบว่า ผู้ที่มีระดับความรู้ปานกลาง แตกต่างเป็นรายคู่กับผู้ที่มีระดับความรู้ต่ำ โดยผู้ที่มีระดับความรู้ปานกลาง มีพฤติกรรมด้านการวางแผนเกษียณที่มากกว่า ผู้ที่มีระดับความรู้ต่ำ ($MD = 0.731$) นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ที่มีระดับความรู้มาก แตกต่างเป็นรายคู่กับผู้ที่มีระดับความรู้ต่ำ โดยผู้ที่มีระดับความรู้มาก มีพฤติกรรมด้านการวางแผนเกษียณที่มากกว่า ผู้ที่มีระดับความรู้ต่ำ ($MD = 0.711$) และพบว่าผู้ที่มีระดับความรู้มากที่สุด แตกต่างเป็นรายคู่กับผู้ที่มีระดับความรู้ปานกลางและผู้ที่มีระดับความรู้มาก โดยผู้ที่มีระดับความรู้มากที่สุด มีพฤติกรรมด้านการวางแผนเกษียณน้อยกว่า ผู้ที่มีระดับความรู้ปานกลาง ($MD = -0.492$) และผู้ที่มีระดับความรู้มาก ($MD = -0.472$)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ และเพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา และกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอหาดใหญ่ จำนวน 400 ตัวอย่าง โดยสามารถสรุปผล อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 60.5 มีอายุอยู่ในช่วง 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.0 สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 60.8 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 48.3 มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัท คิดเป็นร้อยละ 41.3 รองลงมามีอาชีพข้าราชการ/พนักงานของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 38.3 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน คิดเป็นร้อยละ 55.0 และส่วนใหญ่ไม่มีผู้同居ในอุปการะ คิดเป็นร้อยละ 50.5 มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนส่วนใหญ่ที่ 40,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 18.0 รองลงมา มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.5 และมีระดับรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนที่ 10,000 บาทหรือต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 30.0

5.1.2 ความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่

เมื่อพิจารณาระดับความรู้ความเข้าใจในการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจในด้านการออม อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนทางการเงิน ด้านบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย ด้านการวางแผนเกษียณ อยู่ในระดับมาก และมีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารหนี้สิน ด้านการลงทุน ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย ด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล อยู่ในระดับปานกลาง

สัดส่วนคะแนนและร้อยละของความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลรวมทั้ง 8 ด้านประกอบด้วย ความรู้ด้านการวางแผนทางการเงิน ความรู้ด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย ความรู้ด้านการบริหารหนี้สิน ความรู้ด้านการออม ความรู้ด้านการลงทุน ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย ความรู้ด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล และความรู้ด้านการวางแผนเกษียณ

ความรู้ด้านการวางแผนทางการเงิน คำถามข้อที่มีผู้ตอบถูกต้องสูงที่สุดคือ คำถามที่ว่าคนเราควรตั้งเป้าหมายทางการเงินทั้งในระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว และคำถามที่มีผู้ตอบถูกต้องได้น้อยที่สุดคือ

คำถามที่ว่าปัจจัยที่มีผลกระทบในด้านลบต่อการวางแผนทางการเงินในระยะยาวคืออัตราเงินเฟ้อที่สูงขึ้นและอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้น

ความรู้ด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย อันดับแรกของคำถามที่มีกลุ่มตัวอย่างตอบถูกมากที่สุดคือ คำถามที่ว่า ค่าเช่าบ้าน ค่าน้ำ ค่าไฟ จัดเป็นค่าใช้จ่าย สำหรับคำถาม 2 ข้อสุดท้ายที่กลุ่มตัวอย่างตอบถูกน้อยที่สุดคือ คำถามที่ว่า ดอกเบี้ยและเงินปันผล ไม่นับเป็นรายได้ของบุคคล และคำถามที่ว่า การผ่อนสินค้าที่จำเป็นเปรียบเหมือนการออมรูปแบบหนึ่งที่ได้นำสินค้ามาใช้มาก่อน

ความรู้ด้านการบริหารหนี้สิน ผลปรากฏว่าอันดับแรกของคำถามที่มีกลุ่มตัวอย่างตอบถูกมากที่สุดคือ คำถามที่ว่า บุคคลควรสร้างเครดิตส่วนตัวให้เป็นที่เชื่อถือยอมรับจากเจ้าหนี้ สำหรับคำถาม 2 ข้อสุดท้ายที่กลุ่มตัวอย่างตอบถูกน้อยที่สุดคือคำถามที่ว่า หนี้บ้าน หนี้รถ และหนี้เพื่อการศึกษา จัดเป็น “หนี้ดี” ทั้งสิ้น และคำถามที่ว่า บุคคลควรมีหนี้บัตรเครดิตไม่เกิน 50% ของรายได้ต่อเดือน

ความรู้ด้านการออม ผลปรากฏว่าอันดับแรกของคำถามที่มีกลุ่มตัวอย่างตอบถูกมากที่สุดคือ คำถามที่ว่า รายได้ - เงินออม = รายจ่าย หมายความว่า เมื่อมีรายได้เข้ามา เราควรออมก่อนที่จะนำส่วนที่เหลือไปใช้จ่าย สำหรับคำถาม 2 ข้อสุดท้ายที่กลุ่มตัวอย่างตอบถูกน้อยที่สุดคือคำถามที่ว่า นาย A มีเงินออม มูลค่า 150,000 บาท และคาดว่าจะใช้เงินจำนวนดังกล่าว สำหรับการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในปีหน้า แหล่งเก็บเงินที่ปลอดภัยและสอดคล้องกับแผนการนำเงินดังกล่าวไปใช้ของนาย A คือ นำเงินดังกล่าวไปลงทุนในหุ้นสามัญที่มีปัจจัยพื้นฐานดี และคำถามที่ว่า การออม ควรเริ่มต้นเมื่อมีรายได้จากการทำงาน

ความรู้ด้านการลงทุน ผลปรากฏว่าอันดับแรกของคำถามที่มีกลุ่มตัวอย่างตอบถูกมากที่สุดคือคำถามที่ว่า การลงทุนทำเพื่อเพิ่มรายได้ แต่การออมทำเพื่อความมั่นคงในชีวิต สำหรับคำถาม 2 ข้อสุดท้ายที่กลุ่มตัวอย่างตอบถูกน้อยที่สุดคือคำถามที่ว่า การซื้อหุ้นธนาคารกรุงเทพมีความเสี่ยงสูงกว่าการซื้อสังหาริมทรัพย์เพื่อเก็งกำไร และคำถามที่ว่า ปัจจัยที่สำคัญที่ต้องพิจารณาในการลงทุนคือ อัตราผลตอบแทนเท่านั้น

ความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย ผลปรากฏว่าอันดับแรกของคำถามที่มีกลุ่มตัวอย่างตอบถูกมากที่สุดคือ คำถามที่ว่า ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการออมเงินระยะยาว สำหรับคำถาม 2 ข้อสุดท้ายที่กลุ่มตัวอย่างตอบถูกน้อยที่สุดคือคำถามที่ว่า การเลือกซื้อประกันชีวิตควรคำนึงถึงความคุ้มครองที่ได้รับมากกว่าความสามารถในการจ่ายเบี้ยประกัน และคำถามว่า ประกันสุขภาพไม่ได้คุ้มครองความเสี่ยงจากอุบัติเหตุ

ความรู้ด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล ผลปรากฏว่าอันดับแรกของคำถามที่มีกลุ่มตัวอย่างตอบถูกมากที่สุดคือคำถามที่ว่า การวางแผนภาษีเป็นการจัดการด้านการเงินเพื่อให้เสียภาษีน้อยที่สุดอย่างถูกกฎหมาย สำหรับคำถามข้อสุดท้ายที่กลุ่มตัวอย่างตอบถูกน้อยที่สุดคือคำถามที่ว่า เงินรางวัลจากการถูกลอตเตอรี่แบ่งรัฐบาลได้รับการยกเว้นภาษี

ความรู้ด้านการวางแผนเกษียณ ผลปรากฏว่าอันดับแรกของคำถามที่มีกลุ่มตัวอย่างตอบถูกมากที่สุดคือ คำถามที่ว่า อาชีพข้าราชการ ไม่จำเป็นต้องวางแผนเพื่อการเกษียณ สำหรับคำถาม 2 ข้อสุดท้ายที่กลุ่ม

ตัวอย่างตอบถูกน้อยที่สุด คือคำถามที่ว่า หากมีการออมและลงทุนตั้งแต่อายุน้อย จะทำให้ปริมาณเงิน ณ วันเกษียณมีจำนวนมากกว่ากรณีการเริ่มออมเมื่ออายุเยอะ และคำถามว่า อัตราเงินเฟ้อ มีผลต่อการวางแผนเพื่อการเกษียณ

5.1.3 พฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมในการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า พฤติกรรมที่กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง คือ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน พฤติกรรมการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย และพฤติกรรมการลงทุน ส่วนพฤติกรรมที่กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย คือ พฤติกรรมการบริหารหนี้สิน พฤติกรรมการออม พฤติกรรมการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย พฤติกรรมการวางแผนภาษีส่วนบุคคล และพฤติกรรมการวางแผนเกษียณ โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบรายละเอียดดังนี้

ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน พบว่า โดยภาพรวมของกลุ่มตัวอย่าง พฤติกรรมด้านนี้ในระดับการปฏิบัติต่ำ ซึ่งพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การทราบว่ามีทรัพย์สินและหนี้สินอยู่เท่าไร และพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ พฤติกรรมการทำบัญชีรายรับรายจ่ายอย่างสม่ำเสมอ

ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย พบว่า โดยภาพรวมของกลุ่มตัวอย่าง พฤติกรรมด้านนี้ในระดับการปฏิบัติต่ำ ซึ่งพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ พฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าตามความจำเป็นมากกว่าเงื่อนไขของการจ่ายเงิน และพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ พฤติกรรมการเคยลงทุนในหลักทรัพย์ต่างๆ เพื่อหาผลตอบแทนเป็นรายได้เสริม

ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมการบริหารหนี้สิน พบว่า โดยภาพรวมของกลุ่มตัวอย่าง พฤติกรรมด้านนี้ในระดับการปฏิบัติต่ำ ซึ่งพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เมื่อกลุ่มตัวอย่างมีหนี้สินจะสามารถชำระหนี้ได้ทุกครั้ง และพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การก่อหนี้โดยไม่จำเป็นอยู่เป็นประจำ

ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมการวางแผนการออม พบว่า โดยภาพรวมของกลุ่มตัวอย่าง พฤติกรรมด้านนี้ในระดับการปฏิบัติต่ำ ซึ่งพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เมื่อมีรายได้กลุ่มตัวอย่างจะออมก่อนที่จะนำเงินที่เหลือไปใช้จ่าย และพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เมื่อมีรายได้ กลุ่มตัวอย่างจะใช้จ่ายก่อน หากมีเงินเหลือจึงจะออม สำหรับวัตถุประสงค์และรูปแบบการออม พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการออมในรูปแบบที่หลากหลาย และมีวัตถุประสงค์ในการออมที่แตกต่างกัน ซึ่งวัตถุประสงค์การออมที่กลุ่มตัวอย่างเลือกอันดับสูงสุดคือ การออมเพื่อไว้ใช้รักษาพยาบาลยามฉุกเฉิน รองลงมาคือ การออมเพื่อเป็นเงินทุนในการประกอบอาชีพ หรือลงทุนในอนาคต รูปแบบการออมที่เป็นที่นิยมของกลุ่มตัวอย่างคือการออมผ่านเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารพาณิชย์ รองลงมาคือ การออมในกรมธรรม์ประกันชีวิต

ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมการวางแผนการลงทุน พบว่า โดยภาพรวมของกลุ่มตัวอย่าง พฤติกรรมด้านนี้ในระดับการปฏิบัติต่ำ ซึ่งพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทุกครั้งที่ลงทุน กลุ่มตัวอย่างได้ศึกษาข้อมูลที่

จำเป็นทั้งอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการลงทุน และพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กลุ่มตัวอย่างสามารถรับความเสี่ยงได้สูงที่สุดเพื่อโอกาสในการได้รับผลตอบแทนที่สูงที่สุดในระยะยาว สำหรับวัตถุประสงค์และรูปแบบการลงทุน พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีวัตถุประสงค์การลงทุนที่สูงที่สุดคือ การลงทุนเพื่อต้องการผลตอบแทนในรูปแบบของเงินปันผล และดอกเบี้ย ซึ่งรูปแบบการลงทุนที่เป็นที่นิยมอันดับสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างคือ การลงทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รองลงมาคือ การลงทุนในหุ้นสามัญ

ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย พบว่า โดยภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างพฤติกรรมด้านนี้ในระดับการปฏิบัติน้อย ซึ่งพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ พฤติกรรมการวางแผนทุกครั้งก่อนทำประกัน เพื่อสามารถเลือกประเภทวงเงิน และความคุ้มครองที่เหมาะสม และพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ พฤติกรรมการซื้อประกันสุขภาพทุกปี แม้จะมีประกันสุขภาพที่ได้รับจากภาครัฐหรือนายจ้างอยู่แล้ว สำหรับวัตถุประสงค์และรูปแบบการทำประกันชีวิต พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีวัตถุประสงค์การทำประกันชีวิตสูงสุดคือ เพื่อจะได้ไม่เป็นภาระครอบครัว กรณีเสียชีวิตก่อนวัยอันควร และรูปแบบประกันชีวิตที่เป็นที่นิยมอันดับสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างคือ ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ รองลงมาคือ ประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา

ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมการวางแผนภาษีส่วนบุคคล พบว่า โดยภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างพฤติกรรมด้านนี้ในระดับการปฏิบัติน้อย ซึ่งพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ พฤติกรรมการเลือกลงทุนหรือออมเงินประเภทที่ได้รับการยกเว้นภาษี และพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ พฤติกรรมการวางแผนภาษีล่วงหน้า ก่อนถึงกำหนดการเสียภาษี สำหรับการวางแผนภาษี เมื่อพิจารณารายการการหักค่าลดหย่อนภาษีที่กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้ พบว่า รายการการหักค่าลดหย่อนภาษีที่กลุ่มตัวอย่างเลือกใช้มากที่สุดคือ ค่าซื้อสินค้า/บริการ รองลงมาคือ เงินบริจาค

ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมการวางแผนเกษียณ พบว่า โดยภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างพฤติกรรมด้านนี้ในระดับการปฏิบัติน้อย ซึ่งพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสะสมเงินจำนวนหนึ่งไว้ในยามเจ็บป่วย และพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ พฤติกรรมการสะสมเงินจำนวนหนึ่งไว้ในยามเจ็บป่วย สำหรับการวางแผนเพื่อการเกษียณอายุ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีรูปแบบการเตรียมตัวเพื่อการเกษียณที่สูงที่สุดคือ เงินฝากธนาคาร รองลงมาคือ การเตรียมตัวเกษียณโดยผ่านเงินทุนในกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

5.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

5.1.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 : ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลแตกต่างกัน

ผู้ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนทางการเงินแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพบว่าผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าจะมีความรู้ความรู้นี้มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่า ในขณะที่ปัจจัยส่วนบุคคลอื่นๆ ที่แตกต่างกัน มีความรู้ด้านนี้ไม่แตกต่างกัน

ผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าจะมีความรู้ความด้านนี้มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่า ผู้ที่มีอาชีพพนักงานบริษัท มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณมากกว่า ผู้ที่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานของรัฐ และผู้ที่มีอาชีพเกษตรกร ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่าจะมีความรู้ความด้านนี้มากกว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า และพบว่าโดยภาพรวมผู้ที่มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนมากกว่าจะมีความรู้ความด้านนี้มากกว่าผู้ที่มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า ในขณะที่ปัจจัยส่วนบุคคลอื่นๆ ที่แตกต่างกัน มีความรู้ด้านนี้ไม่แตกต่างกัน

5.1.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 : ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลแตกต่างกัน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้จำแนกสมมติฐานเป็นข้อย่อย ดังนี้

สมมติฐานข้อ 2.1 ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนทางการเงินที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนทางการเงินที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

สมมติฐานข้อ 2.2 ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่ายที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการบริหารรายได้และค่าใช้จ่ายแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่ายที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

สมมติฐานข้อ 2.3 ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารหนี้สินที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการบริหารหนี้สินแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารหนี้สินที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการบริหารหนี้สินไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

สมมติฐานข้อ 2.4 ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการออมที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการออมแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการออมที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการออมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

สมมติฐานข้อ 2.5 ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการลงทุนที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการลงทุนที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

สมมติฐานข้อ 2.6 ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัยที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการบริหารเสี่ยงและการวางแผนการประกันภัยแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัยที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการบริหารเสี่ยงและการวางแผนการประกันภัยไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

สมมติฐานข้อ 2.7 ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการวางแผนภาษีส่วนบุคคลแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการวางแผนภาษีส่วนบุคคลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

สมมติฐานข้อ 2.8 ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการวางแผนเกษียณแตกต่างกัน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการวางแผนเกษียณแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผู้วิจัยได้พบประเด็นที่น่าสนใจ และควรนำมาอภิปราย ดังนี้

5.2.1 อภิปรายผลการวิจัยของสมมติฐานข้อที่ 1 : ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลแตกต่างกัน

ผู้ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนทางการเงินแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพบว่าผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าจะมีความรู้ความด้านนี้มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่า ในขณะที่ปัจจัยส่วนบุคคลอื่นๆ ที่แตกต่างกัน มีความรู้ด้านนี้ไม่แตกต่างกัน

ผู้ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนทางการเงินแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิจติพร สิทธิพันธ์ (2553) ที่ทำการศึกษารื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานคร และรายงานผลสำรวจของศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงินธนาคารแห่งประเทศไทย (2556) เรื่องผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย โดยส่วนใหญ่แล้วผู้ที่มีระดับการศึกษาที่สูงขึ้นจะมีความรู้ด้านการวางแผนการเงินเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในมุมมองของผู้วิจัย

เห็นว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาสูง จะมีความสามารถในการประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ ตลอดจนการคิดอย่างสร้างสรรค์ เพิ่มขึ้นด้วย ทั้งนี้สอดคล้องกับทฤษฎีของ Anderson and Krathwohl (อ้างถึงใน สิริพร ลาภพาณิชย์กุล, 2558) เนื่องจากระดับความรู้ความเข้าใจสามารถแบ่งได้หลายระดับ ไม่ว่าจะเป็นการจำ การเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ การประเมินค่าและการคิดอย่างสร้างสรรค์

ในขณะที่เดียวกันยังพบว่าผู้ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ สถานภาพการสมรส รายได้ ค่าใช้จ่ายหนี้สินและจำนวนผู้อุปการะที่แตกต่างกัน ความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนการเงินไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกจิตพร สิทธิพันธ์ (2553) ที่ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ในงานวิจัยชิ้นดังกล่าว พบว่าอาชีพที่แตกต่างกันจะมีความรู้ความเข้าใจนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษารั้งนี้ที่พบว่าผู้ที่มีอาชีพที่แตกต่างกัน มีความรู้ด้านการวางแผนการเงินไม่แตกต่างกัน ซึ่งมีความเป็นไปได้ว่าประชาชนในกรุงเทพมหานครมีวิถีการดำรงชีวิตและค่าครองชีพที่แตกต่างจากคนในต่างจังหวัด จึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการวางแผนทางการเงินเพื่อให้สามารถจัดการการเงินที่ดี

ผู้ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านจำนวนผู้ที่อยู่ในอุปการะที่แตกต่างกัน มีความรู้ด้านการบริหารรายได้ และค่าใช้จ่ายแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพบว่าผู้ที่มีจำนวนผู้ที่อยู่ในอุปการะจำนวนมากกว่าจะมีความรู้ด้านนี้มากกว่าผู้ที่ไม่ใช่ผู้ที่อยู่ในอุปการะ ในขณะที่ปัจจัยส่วนบุคคลอื่นๆ ที่แตกต่างกัน มีความรู้ด้านนี้ไม่แตกต่างกัน

ผู้ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านจำนวนผู้ที่อยู่ในอุปการะแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่ายที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ประภาพร พุกษะศรี (2557) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยค่าตอบแทนที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน) ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ทั้งนี้ในมุมมองของผู้วิจัยมีความเห็นว่า จำนวนผู้ที่อยู่ในอุปการะย่อมมีผลต่อการบริหารรายได้และค่าใช้จ่ายโดยตรง เพราะหากกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนผู้ที่อยู่ในอุปการะจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการเงินอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการแสวงหาความรู้ด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม เพื่อให้มีรายได้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายที่มีในปัจจุบันและอนาคต ทั้งนี้ หากกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ก็จะส่งผลให้มีปัญหาครอบครัวในอนาคตลดลงด้วย เช่น ปัญหารายได้ไม่เพียงพอ ปัญหาเรื่องหนี้สิน หรือปัญหาเรื่องความขัดแย้งภายในครอบครัว เป็นต้น

ผู้ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ค่าใช้จ่ายและหนี้สิน ที่แตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่ายไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ปัจจัยด้านสถานภาพสมรส มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของพัฒน์ ทองพึ้ง (2555) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณอายุ : กรณีศึกษาเฉพาะครูโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ซึ่งพบว่า สถานภาพการสมรสที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อความรู้ในการเตรียมพร้อมเพื่อวัยเกษียณในด้านการมีรายได้เพียงพอที่ต่างกัน ในขณะที่ปัจจัยด้านการศึกษา มีความขัดแย้งกับงานของพัฒน์ ทองพึ้ง (2555) ซึ่งพบว่าการศึกษาที่แตกต่างกันมีความรู้เรื่องการ

วางแผนทางการเงินที่แตกต่างกัน โดยผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่ามีความรู้ด้านนี้มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่า ทั้งนี้ในมุมมองของผู้วิจัยมีความเห็นว่า ไม่ว่าจะบุคคลจะมีเพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ ค่าใช้จ่ายและหนี้สินต่างกัน ต่างก็ต้องคำนึงถึงความมั่นคงทางเศรษฐกิจของตนเอง โดยการแสวงหาความรู้ด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย อีกทั้งความรู้ดังกล่าวเป็นความรู้พื้นฐานที่บุคคลทั่วไปต้องมี

ผู้ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีความรู้ด้านการบริหารหนี้สินแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพบว่า เพศชายมีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารหนี้สินมากกว่าเพศหญิง ผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าจะมีความรู้ความด้านนี้มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่า และผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่าจะมีความรู้ความด้านนี้มากกว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า ในขณะที่ปัจจัยส่วนบุคคลอื่นๆ ที่แตกต่างกัน มีความรู้ด้านนี้ไม่แตกต่างกัน

ผู้ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีความรู้ด้านการบริหารหนี้สินแตกต่างกัน โดยในปัจจัยของการศึกษามีความสอดคล้องกับงานของ พัฒน์ ทองพึ้ง (2555) ที่พบว่าระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความรู้เรื่องการวางแผนทางการเงินเรื่องหนี้สินที่แตกต่างกัน โดยเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ สำหรับปัจจัยด้านเพศ ในมุมมองของผู้วิจัยเห็นว่า โดยทั่วไปเพศชายมักถูกคาดหวังให้เป็นผู้นำครอบครัว ดังนั้นมีความจำเป็นต้องมีความรู้ด้านการบริหารหนี้สินมากกว่าเพศหญิง ส่วนปัจจัยด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือนในมุมมองของผู้วิจัยเห็นว่า ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยสูงมีความรู้ด้านนี้มากกว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยในระดับต่ำกว่า เพราะผู้มีรายได้เฉลี่ยในระดับสูงจะเป็นเป้าหมายของผู้ขายผลิตภัณฑ์ทางการเงินประเภทต่างๆ เช่น บัตรเครดิต บัตรกดเงินสด เป็นต้น ดังนั้นการมีความรู้เกี่ยวกับการบริหารหนี้สิน จะทำให้การตัดสินใจในการก่อหนี้มีความระมัดระวังและรอบคอบมากขึ้น บุคคลจึงมีความจำเป็นในการศึกษาหาความรู้ในด้านหนี้สินเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์สูงสุดของตนเอง ในขณะที่กลุ่มคนที่มีระดับรายได้ต่ำกว่า อาจไม่มีความสามารถในการก่อหนี้หรือมีในระดับที่น้อย จึงไม่สนใจความรู้ด้านการบริหารหนี้สิน

ผู้ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลทุกด้านที่แตกต่างกัน มีความรู้ด้านการออมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

ผู้ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลในทุกด้านที่แตกต่างกัน ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนผู้ที่อยู่ในอุปการะ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน มีความรู้ด้านการออมไม่แตกต่างกัน มุมมองของผู้วิจัยเห็นว่าความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล โดยเฉพาะความรู้ด้านการออม เป็นสิ่งที่คนไทยทุกคนรับรู้ผ่านสภาพแวดล้อมภายในครอบครัวตั้งแต่วัยเด็ก ประกอบทั้งความรู้ด้านการออมก็เป็นความรู้ที่สถาบันที่เกี่ยวข้อง เช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สถาบันการเงิน สถาบันการศึกษา เป็นต้น ก็ให้ความสำคัญเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องด้วยการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในทุกะดับมีระดับความรู้ที่สูงขึ้น อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางการเงินให้เหมาะสมมากขึ้น ทั้งนี้หากพิจารณาสมการการออมที่ว่า รายได้ - เงินออม เท่ากับ รายจ่าย จะพบว่าเป็นสมการที่ให้ความสำคัญกับการออม โดยหักเงินออกจากรายได้ที่ได้รับ ส่วนที่เหลือสามารถนำไปใช้จ่ายได้ เพื่อที่จะสามารถนำเงินออมไป

ลงทุนขยายดอกผล และบรรลุเป้าหมายการเงินส่วนบุคคลต่อไป โดยสมการการออมดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการออมมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ดังนั้นความรู้ที่เป็นฐานของการจัดการการเงินส่วนบุคคลคือ ความรู้ด้านการออม เนื่องจากเป็นความรู้ที่เข้าใจได้ไม่ยาก ไม่มีความซับซ้อน และประชาชนส่วนใหญ่มักจะมีเงินออมในระดับที่แตกต่างกันตามความสามารถของตนเอง ดังนั้นผู้ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน เช่น เพศชาย หรือ เพศหญิง อายุ สถานภาพสมรส หรือโสด จำนวนผู้ที่อยู่ในอุปการะ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน จึงมีความรู้ด้านการออมไม่แตกต่างกันนั่นเอง

ผู้ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุที่แตกต่างกัน มีความรู้ด้านการลงทุนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพบว่า ผู้ที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจด้านการลงทุนมากกว่า ผู้ที่มีอายุ 20 - 30 ปี และผู้ที่มีอายุ 41 - 50 ปี แต่กลับพบว่าผู้ที่มีอายุ 31 - 40 ปี มีความรู้ความเข้าใจด้านการลงทุนมากกว่า ผู้ที่มีอายุ 41 - 50 ปี ในขณะที่ปัจจัยส่วนบุคคลอื่นๆ ที่แตกต่างกัน มีความรู้ด้านนี้ไม่แตกต่างกัน

ผู้ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุที่แตกต่างกัน มีความรู้ด้านการลงทุนแตกต่างกัน ในมุมมองของผู้วิจัยเห็นว่าโดยปกติแล้ว แหล่งเงินที่มักจะถูกนำมาจัดสรรเพื่อลงทุนเพื่อให้เงินงอกเงยและบรรลุวัตถุประสงค์การลงทุนของนักลงทุนแต่ละคนนั้น มักจะมาจากเงินออม และบุคคลที่มักจะมีเงินออมในระดับที่สูง และสามารถนำมาจัดสรรลงทุนได้นั้น มักจะเป็นผู้ที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานที่มั่นคง และมีรายได้ที่ค่อนข้างแน่นอน ซึ่งมักจะเป็นกลุ่มบุคคลที่มีระดับอายุสูงขึ้น อีกทั้งบุคคลที่อายุมากขึ้น มักจะให้ความสำคัญมากขึ้นกับการวางแผนเกษียณซึ่งเป็นเป้าหมายการเงินส่วนบุคคลที่สำคัญในช่วงบั้นปลายของชีวิต ดังนั้นการที่บุคคลในวัยนี้ให้ความสำคัญกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคลมากขึ้นนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องแสวงหาความรู้ที่มากขึ้น เพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุน รวมทั้งประกอบการตัดสินใจการปรับสัดส่วนการลงทุนให้เหมาะสมกับระดับความเสี่ยง ที่ยอมรับได้ ซึ่งสอดคล้องกับบทความของบริษัท แอ็ดวานซ์ โลฟท์ ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) (2558) ซึ่งได้เขียนเรื่องวางแผนทางการเงินอย่างไรในแต่ละช่วงอายุ ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า วัยการงานมั่นคง หมายถึงบุคคลช่วงอายุ 41- 55 จัดเป็นวัยที่หน้าที่การงานและฐานะทางการเงินมีความมั่นคง และมักจะมีรายได้สูง ภาระทางการเงินเริ่มลดลง โดยเป้าหมายในการใช้จ่ายส่วนใหญ่ของคนในวัยนี้จะเป็นเรื่องของการวางแผนการศึกษาให้กับบุตร ซึ่งต้องรักษาความมั่นคงทางการเงิน รวมถึงปัญหาสุขภาพและอุบัติเหตุ อีกหนึ่งประเด็นที่บุคคลในวัยนี้จะต้องให้ความสำคัญคือ วางแผนเกษียณ ดังนั้นการวางแผนการเงินสำหรับคนในวัยนี้นั้น จะเน้นเรื่องการวางแผนภาษีและการวางแผนเกษียณอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะต้องมีการกระจายการลงทุน และเริ่มลดสัดส่วนการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูงให้น้อยลง

ผู้ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ จำนวนสมาชิกในครอบครัว ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพบว่า ผู้ที่มีอายุต่ำกว่ามีความรู้ด้านนี้น้อยกว่าผู้ที่มีอายุสูงกว่า ผู้ที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวน้อยกว่ามีความรู้ด้านนี้มากกว่าผู้ที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวมากกว่า ผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าจะมีความรู้ความด้านนี้มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่า ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่าจะมีความรู้ความด้านนี้มากกว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า และผู้ที่มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนมากกว่าจะมีความรู้

ความด้านนี้มากกว่าผู้ที่มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า ในขณะที่ปัจจัยส่วนบุคคลอื่นๆ ที่แตกต่างกัน มีความรู้ด้านนี้ไม่แตกต่างกัน

ผู้ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุที่แตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัยแตกต่างกัน โดยพบว่าผู้ที่มีอายุ 20- 30 ปี มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัยน้อยกว่า ผู้ที่มีอายุสูงกว่า โดยเป็นไปได้ว่าผู้ที่มีอายุ 20-30 ปี ส่วนใหญ่เป็นโสด โดยจากข้อมูลการสำมะโนประชากรและเคหะพบว่าสัดส่วนการครองโสดของหญิงช่วงอายุ 20-34 ปี ซึ่งอยู่ในวัยที่มีความพร้อมในการมีบุตร มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างเป็นได้ชัดเจนจาก ร้อยละ 22 ในปีพ.ศ.2533 เป็นร้อยละ 33 ในปีพ.ศ.2543 และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2543) ดังนั้นคนกลุ่มนี้ เมื่อยังไม่มีภาระทางครอบครัว จึงไม่ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงและวางแผนประกันภัย ในขณะที่ผู้ที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป จะเป็นกลุ่มคนที่มีรายได้เพิ่มขึ้นอันเนื่องมาจากอายุงาน และประสบการณ์ที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นจึงให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงและวางแผนประกันภัย อีกทั้งจะตระหนักถึงชีวิตหลังเกษียณ ซึ่งหากไม่ได้ทำงาน จะไม่มีรายได้ ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงและวางแผนประกันภัย จึงเป็นสิ่งสำคัญ สำหรับปัจจัยด้านจำนวนสมาชิกในครอบครัวพบว่าผู้ที่มีจำนวนสมาชิก 1-2 คนจะมีความรู้ความเข้าใจมากกว่า ผู้ที่มีจำนวนสมาชิก 3-4 คน และ 5-6 คน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวมากทำให้ต้องมีค่าใช้จ่ายมากตามไปด้วย ดังนั้นโอกาสที่จะมีเงินเหลือไปทำประกันภัยน้อย จึงทำให้ไม่ได้สนใจที่จะหาความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยง และการวางแผนทำประกันภัย จึงทำให้มีความรู้ด้านนี้น้อย นอกจากนี้การมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวน้อยทำให้ตระหนักถึงการดำเนินชีวิตในช่วงบั้นปลาย ที่อาจมีทายาทมาดูแลได้ไม่เต็มที่ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเตรียมการล่วงหน้าเพื่อไม่เป็นภาระในอนาคต ส่วนปัจจัยด้านระดับการศึกษา พบว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท และระดับปริญญาตรี มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัยมากกว่า สอดคล้องกับปัจจัยด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่พบว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่าจะมีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัยมากกว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า ในมุมมองของผู้วิจัยเห็นว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าย่อมมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนได้มากกว่า ก็จะมีเงินเหลือเพียงพอที่จะนำไปต่อยอดความมั่งคั่งด้านอื่นๆ รวมถึงมีโอกาสปกป้องความมั่งคั่งเหล่านั้นด้วยการทำประกันภัย จึงจำเป็นต้องแสวงหาความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัยมากขึ้น สำหรับปัจจัยด้านรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัยแตกต่างกัน โดยพบว่าผู้ที่มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนน้อยจะมีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัยน้อยกว่า ผู้ที่มีรายจ่ายเฉลี่ยมากกว่า โดยอาจเป็นไปได้ว่า ผู้ที่มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนน้อย มีภาระทางครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบน้อยกว่า จึงไม่เห็นความจำเป็นในการวางแผนทำประกันภัย นอกจากนี้ในมุมมองผู้วิจัยเห็นว่า ผู้ที่มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่า ย่อมไม่ต้องการให้ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด มาเพิ่มภาระด้านรายจ่ายของตนให้สูงขึ้น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องแสวงหาความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัยมากขึ้น

ผู้ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความรู้ด้านการวางแผนภาษีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพบว่า ผู้ที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคลน้อยกว่าผู้ที่มีอายุต่ำกว่า และผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าจะมีความรู้ความด้านนี้มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่า ในขณะที่ปัจจัยส่วนบุคคลอื่นๆ ที่แตกต่างกัน มีความรู้ด้านนี้ไม่แตกต่างกัน

ผู้ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุที่แตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนภาษีแตกต่างกัน โดยพบว่าผู้ที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไปมีความรู้ความเข้าใจน้อยกว่าผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าผู้ที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป บางส่วนอาจเกษียณงานก่อนกำหนดทำให้ไม่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ขณะที่บางส่วนอาจมีการเพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนในอัตราที่ลดลง ดังนั้นภาวะภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอาจลดลง จึงไม่จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับความรู้ด้านการวางแผนภาษี ในขณะที่ผู้ที่มีอายุ 41-50 ปี เป็นวัยทำงานที่เริ่มมีรายได้มากขึ้นตามประสบการณ์ที่เพิ่มขึ้นจึงอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอัตราที่ค่อนข้างสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ ต้องพยายามวางแผนภาษี เพื่อประโยชน์ของตนเอง ดังนั้นจึงสนใจหาความรู้เรื่องการวางแผนภาษีเพิ่มขึ้น และติดตามการเปลี่ยนแปลงของเกณฑ์ในการเสียภาษีแต่ละปีให้ทันสมัยอยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิใจ ตระกูลมัยผล (2541) ที่ศึกษาความรู้และเจตคติของผู้เสียภาษีต่อการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้ พบว่า อายุที่แตกต่างกันส่งผลต่อความรู้เกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาพบว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท และระดับอื่นๆ มีความรู้ความเข้าใจมากกว่า ผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ซึ่งเป็นไปได้ว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าย่อมมีหน้าที่การงานและรายได้มากกว่า ดังนั้นจึงจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้ด้านการวางแผนภาษี เพื่อประโยชน์ของตนเอง โดยผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของพนิตนาต เย็นทรัพย์ (2551) ที่ได้ศึกษาเรื่องความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้มีเงินได้ประเภทเงินเดือน พบว่าผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีความรู้มากกว่าผู้ที่จบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และสอดคล้องกับงานวิจัยของสายสมร สังขเมฆ (2553) ที่ทำการศึกษารื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต พบว่าผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับปริญญาตรี มีความรู้ความเข้าใจสูงกว่าผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น

ผู้ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีความรู้ด้านการวางแผนภาษีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพบว่า เพศหญิงมีความรู้ด้านนี้มากกว่าเพศชาย ผู้ที่มีอายุมากกว่ามีความรู้ด้านนี้มากกว่าผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าจะมีความรู้ความด้านนี้มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่า ผู้ที่มีอาชีพพนักงานบริษัท มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนภาษีมากกว่า ผู้ที่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานของรัฐ และผู้ที่มีอาชีพเกษตรกร ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่าจะมีความรู้ความด้านนี้มากกว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า และพบว่าโดยภาพรวมผู้ที่มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนมากกว่าจะมีความรู้ความด้านนี้มากกว่าผู้ที่มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า ในขณะที่ปัจจัยส่วนบุคคลอื่นๆ ที่แตกต่างกัน มีความรู้ด้านนี้ไม่แตกต่างกัน

ผู้ที่มีการวิจัยส่วนบุคคลด้านเพศ ที่แตกต่างกัน มีความรู้ด้านการวางแผนเกษียณแตกต่างกัน โดยพบว่าเพศหญิง มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณมากกว่าเพศชาย ในมุมมองของผู้วิจัยเห็นว่า ผู้หญิงเป็นเพศแม่นั้น จึงมักใส่ใจในรายละเอียดของเรื่องต่าง ๆ และมีความกังวลสูงกว่าเพศชาย รวมถึงการวางแผนอนาคตของสมาชิกในครอบครัว การวางแผนเกษียณจึงเป็นเรื่องที่เพศหญิงจะให้ความสำคัญ เพื่อความมั่นคงของครอบครัวในอนาคต จากลักษณะของเพศหญิงที่กล่าวมาข้างต้น จึงมีความเป็นไปได้ว่า เพศหญิงจะพยายามแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการวางแผนเกษียณมากกว่าเพศชาย

กรณีปัจจัยด้านอายุ ผู้ที่มีอายุที่แตกต่างกัน มีความรู้ด้านการวางแผนเกษียณแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีอายุน้อยกว่า จะมีความรู้ด้านการวางแผนเกษียณน้อยกว่าผู้ที่มีอายุสูงกว่า ในมุมมองของผู้วิจัยเห็นว่าผู้ที่มีอายุน้อยมักจะไม่ได้ให้ความสำคัญกับการวางแผนเกษียณอายุ และมักจะมองว่าการวางแผนเกษียณอายุเป็นเรื่องไกลตัว และเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่มีอายุมากเท่านั้น การไม่ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าว อาจส่งผลต่อการไม่รู้ หรือ ค้นคว้าเพื่อทำความเข้าใจ และส่งผลต่อระดับความรู้ด้านการวางแผนเกษียณ ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของ วีระชาติ กิเลนทอง และคณะ (2012) ซึ่งศึกษาการเตรียมพร้อมสำหรับการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของกลุ่มแรงงานในระบบ ช่วงอายุ 40 -60 ปี โดยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์ของการออมเพื่อการเกษียณอยู่ในลำดับแรกๆ คือ เป็นลำดับที่ 2 รองจากการออมเพื่อการศึกษาของบุตรและมรดกของลูกหลาน แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบ ที่มีอายุช่วง 40 - 60 ปี เล็งเห็นถึงความสำคัญของการออมเพื่อเกษียณ โดยผู้ตอบอายุมากที่ใกล้เกษียณมีแนวโน้มให้ความสำคัญกับการออมเพื่อเกษียณมากกว่าผู้ตอบที่อายุน้อย นอกจากนี้ งานวิจัยดังกล่าวได้ค้นพบความผิดพลาด 7 ประการเกี่ยวกับการวางแผนเกษียณ ซึ่งความผิดพลาด 1 ใน 7 ประการคือ การวางแผนโดยขาดความรู้ความเข้าใจที่เหมาะสม ซึ่งผู้ตอบคาดว่าจะเพิ่มสัดส่วนการลงทุนในสินทรัพย์เมื่ออายุมากขึ้น รวมทั้งละเลยผลของเงินเฟ้อที่มีต่อค่าใช้จ่ายในอนาคต เป็นต้น

กรณีปัจจัยด้านระดับการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีอายุที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความรู้ด้านการวางแผนเกษียณแตกต่างกัน โดยพบว่า ผู้ที่มีระดับการศึกษาที่สูงกว่า จะมีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่า ในมุมมองของผู้วิจัยเห็นว่าปัจจุบันนี้สถาบันการศึกษาให้ความสำคัญกับการให้ความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะการอบรมให้ความรู้ ดังนั้นผู้ที่มีโอกาสได้ศึกษาในระดับที่สูงขึ้น จึงมีโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ นอกจากนี้ ผลผลิตทางทางการเงินที่ใช้สำหรับการออมเงินและการลงทุนเพื่อวางแผนเกษียณก็มีความหลากหลายและมีความซับซ้อนมากขึ้น มีตราสารหลากหลายประเภทมากขึ้น ดังนั้นผู้ที่มีโอกาสศึกษาในระดับที่สูงขึ้น ย่อมมีศักยภาพในการเรียนรู้และทำความเข้าใจผลผลิตทางทางการเงินต่าง ๆ มากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า ส่งผลให้ระดับความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณมีมากกว่า

กรณีปัจจัยด้านอาชีพ พบว่าอาชีพที่แตกต่างกัน มีความรู้ด้านการวางแผนเกษียณแตกต่างกัน โดยพบว่าผู้ที่มีอาชีพพนักงานบริษัท มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณมากกว่า ผู้ที่มีอาชีพข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ และผู้ที่มีอาชีพเกษตรกร ในมุมมองของผู้วิจัยเห็นว่า เมื่อเกษียณงานข้าราชการ

หรือพนักงานของรัฐจะได้รับสวัสดิการในรูปของเงินบำเหน็จบำนาญ ในขณะที่พนักงานบริษัทเอกชนก็ได้รับสวัสดิการในรูปของเงินบำเหน็จบำนาญเช่นกัน แต่มูลค่าของบำเหน็จหรือบำนาญมีความแตกต่างกัน นอกจากนี้กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท และข้าราชการหรือพนักงานของรัฐมีความแตกต่างกัน ส่งผลให้พนักงานบริษัทมีความมั่นคงในตำแหน่งหน้าที่การงานน้อยกว่าข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อภิณัฐ ทรัพย์มาก และ เนตรนภา ไวทย์เลิศศักดิ์ (2559) เรื่องปัจจัยจูงใจในการเลือกอาชีพรับราชการ ก่อนและหลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 : กรณีศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยศึกษาปัจจัยจูงใจที่ทำให้คนเลือกอาชีพรับราชการ โดยมีผลการศึกษาปัจจัยจูงใจในการเลือกอาชีพพบว่า กลุ่มเข้ารับราชการก่อนปี 2551 เลือกอาชีพข้าราชการด้วย 2 เหตุผล คือ ความมั่นคงในงาน และโอกาสแสดงความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเอง ส่วนกลุ่มเข้ารับราชการหลังปี 2551 เลือกอาชีพราชการด้วย 2 เหตุผล คือ ความมั่นคงในงาน และสิ่งแวดล้อมในการทำงาน แสดงให้เห็นว่าความมั่นคงในตำแหน่ง เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตำแหน่งงาน ดังนั้นเมื่อพนักงานบริษัทตระหนักว่าตำแหน่งงานมีความมั่นคงน้อย และมูลค่าเงินที่คาดว่าจะได้รับหลังเกษียณน้อยกว่าข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ จึงเป็นสาเหตุให้พนักงานบริษัทเอกชนต้องศึกษาและทำความเข้าใจแนวคิดของการวางแผนเกษียณ และผลิตภัณฑ์ทางการเงินประเภทต่างๆ เพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนทางการเงินระยะยาว ส่งผลให้ระดับความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณมีมากกว่ากลุ่มข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ

กรณีปัจจัยด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีความรู้ด้านการวางแผนเกษียณแตกต่างกัน โดยพบว่า ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยที่ต่ำกว่า มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณน้อยกว่าผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยที่สูงกว่า ในมุมมองของผู้วิจัยเห็นว่า โดยปกติแล้วบุคคลที่มีรายได้ที่ต่ำกว่า ย่อมมีโอกาสในการออมหรือลงทุนได้น้อยกว่าบุคคลที่มีระดับรายได้ที่สูงกว่า ซึ่งเงินออมจะเป็นแหล่งของเงินที่จะถูกนำไปลงทุนเพื่อการรอกเงยและตอบสนองเป้าหมายทางการเงินต่าง ๆ รวมทั้งเป้าหมายการวางแผนเพื่อการเกษียณ ดังนั้นเมื่อบุคคลมีรายได้ในระดับต่ำ ย่อมส่งผลต่อระดับของเงินออม และส่งผลต่อระดับของเงินลงทุน และเงินที่สำรองไว้เพื่อการเกษียณ จึงทำให้บุคคลกลุ่มดังกล่าวไม่มีแรงจูงใจในการศึกษาหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนเกษียณ ระดับความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณจึงน้อยกว่ากลุ่มผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยที่สูงกว่า

กรณีปัจจัยด้านรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน พบว่ารายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีความรู้ด้านการวางแผนเกษียณแตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้ที่มีรายจ่ายเฉลี่ยที่ต่ำกว่า จะมีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณน้อยกว่าผู้ที่มีรายจ่ายเฉลี่ยที่สูงกว่า ในมุมมองของผู้วิจัยเห็นว่า บุคคลที่มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนในระดับที่ไม่สูงมากนัก แสดงว่ายังไม่มีภาระที่ต้องรับผิดชอบมากเมื่อเทียบกับบุคคลที่มีรายจ่ายต่อเดือนในระดับที่สูงกว่า จึงไม่ตระหนักหรือไม่เห็นความสำคัญของการวางแผนเกษียณ

5.2.2 อภิปรายผลการวิจัยของสมมติฐานข้อที่ 2 : ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลแตกต่างกัน ทั้งนี้ผู้วิจัยขออภิปรายจำแนกตามข้อสมมติฐานย่อย ดังนี้

สมมติฐานย่อยข้อ 2.1) ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนทางการเงินที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินแตกต่างกัน

ผู้ที่มีความรู้ด้านการวางแผนทางการเงินที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมด้านการวางแผนทางการเงินที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของจันทร์เพ็ญ บุญฉาย (2552) เรื่องการจัดการการเงินส่วนบุคคล : กรณีศึกษาเฉพาะกลุ่มวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร ที่สะท้อนให้เห็นว่าผู้ที่มีความรู้และความเข้าใจต่อการวางแผนทางการเงินจะประสบความสำเร็จในการปฏิบัติตามแผนทางการเงิน นอกจากนี้รายงานผลสำรวจของศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงินธนาคารแห่งประเทศไทย (2556) ที่พบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินและพฤติกรรมทางการเงินว่า การมีความรู้ทางการเงินที่ดีจะทำให้มีพฤติกรรมที่ดีตามไปด้วย ในขณะที่เดียวกันงานวิจัยของกรวีร์ นันทชัยพุกข์ (2558) เรื่องความรู้และพฤติกรรมการเงินของข้าราชการครูในเขตกรุงเทพมหานคร ก็พบว่าความรู้ทางการเงินทั่วไปที่ดี มีความจำเป็นต่อการตัดสินใจทางการเงินด้านการลงทุนจนส่งผลให้มีพฤติกรรมทางการเงินที่ดี ทั้งนี้ในมุมมองผู้วิจัยเห็นว่าผู้มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนการเงินที่ดีนั้น จะเป็นการกระตุ้นให้มีวินัยเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินและสะท้อนให้ประชาชนมีพฤติกรรมทางการเงินที่ดีตามไปด้วย เป็นเพราะว่าความรู้ทางการเงินด้านการวางแผนทางการเงินนั้นประกอบไปด้วยทักษะเกี่ยวกับการรู้หา รู้เก็บ รู้ใช้และรู้ขยายดอกผล (กฤติยา สุทธิชื่น และอลิศรา ยัวานิช; รัชนิกร วงศ์จันทร์, 2555) ซึ่งเมื่อประชาชนมีความรู้โดยภาพรวมแล้วจะทำให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้สามารถวางแผนการเงิน การใช้จ่ายและการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินนั่นเอง

สมมติฐานย่อยข้อ 2.2) ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่ายที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริหารรายได้และค่าใช้จ่ายไม่แตกต่างกัน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีความรู้ด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่ายที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการบริหารรายได้และค่าใช้จ่ายที่ไม่แตกต่างกัน อธิบายได้ว่า พฤติกรรมในการเลือกซื้อสินค้าและบริการของแต่ละบุคคลนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับระดับความรู้ความเข้าใจในการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย โดยอาจพิจารณาพฤติกรรมที่ไม่แตกต่างกันหรือมีความคล้ายคลึงกันเป็นสองด้าน ได้แก่ ด้านบวกและด้านลบ สำหรับพฤติกรรมด้านบวก คือ ผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในด้านนี้ที่แตกต่างกันไม่ต้องการเสียผลประโยชน์ของตนเอง อาทิ ดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมต่างๆ ให้กับสถาบันการเงินที่ปล่อยกู้ หรือการพยายามหาช่องทางเพื่อลดหย่อนภาษี เพื่อให้ตนเองได้รับประโยชน์สูงสุดจากการจัดการดังกล่าว เป็นต้น ในขณะที่เดียวกันอีกบุคคลอาจมีพฤติกรรมด้านลบที่คล้ายคลึงกันคือ การเลือกซื้อสินค้าและบริการโดยไม่ได้พิจารณาเรื่องของความจำเป็นหรือคุ้มค่า แต่เลือกบริโภคตามความสะดวกหรือความชอบ เนื่องจากความสะดวกในการเข้าถึงสินค้าและบริการเป็นไปได้โดยง่าย อีกทั้งกระแสนิยมของสินค้าแต่ละอย่างเปลี่ยนแปลงไปด้วยความรวดเร็ว รวมถึงอิทธิพลทางการตลาดและสื่อที่จูงใจทำ

ให้บุคคลมีความต้องการบริโภคสินค้าและบริการสูงมากขึ้น ทำให้มองข้ามผลกระทบเชิงลบที่จะเกิดขึ้น ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าความรู้ที่แตกต่างกันด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่ายไม่มีผลต่อพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างด้านการบริหารรายได้และค่าใช้จ่าย โดยผลการวิจัยขัดแย้งกับผลการศึกษาของ วีระชาติ กิเลนทอง และคณะ (2555) ที่พบปัญหาของบุคคลให้ความสนใจกับการเตรียมความพร้อมสำหรับการวางแผนการเงินเพื่อวัยเกษียณของกลุ่มแรงงานในระบบ ช่วงอายุ 40 – 60 ปี เนื่องจากมีความล่าช้าในการวางแผนเกษียณ ตลอดจนการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนการเงิน การประมาณค่าใช้จ่ายน้อยกว่าความเป็นจริง

สมมติฐานย่อยข้อ 2.3) ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารหนี้สินที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริหารหนี้สินไม่แตกต่างกัน

ผู้ที่มีความรู้ด้านการบริหารหนี้สินที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมด้านการวางแผนหนี้สินที่ไม่แตกต่างกัน ในมุมมองของผู้วิจัยเห็นว่าในปัจจุบันการกู้ยืมทำได้ง่ายมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการกู้ยืมระยะสั้น หรือระยะยาว โดยเฉพาะนโยบายของธนาคารพาณิชย์ที่มีการแข่งขันกันสูง ในเรื่องการให้สินเชื่อ ซึ่งจะส่งผลทำให้พฤติกรรมการวางแผนหนี้สินของประชาชนทำได้ง่ายขึ้น จากงานวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการใช้จ่ายของผู้ใช้จ่ายของผู้ถือบัตรเครดิต : กรณีศึกษาพนักงาน ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ของวิรุฬห คุณสมบัติ (2542) พบว่า ผู้ถือบัตรเครดิตมีพฤติกรรมการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคผ่านบัตรเครดิต โดยไม่คำนึงถึงภาระหนี้สินที่เกิดขึ้นในอนาคต ทั้งยังนโยบายต่าง ๆ ก็อาจจะส่งเสริมการกู้ยืมระยะยาว ไม่ว่าจะเป็นการกู้เงินเพื่อการศึกษา การกู้เงินเพื่อซื้อที่อยู่อาศัย หรือการกู้เงินซื้อรถไว้ใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างรายได้ผ่านการประกอบอาชีพอีกด้วย (พลิชฐ์ โชติวัฒน์กุล, 2557) หรือแม้แต่การโฆษณาที่มีผลต่อการก่อหนี้ที่เพิ่มขึ้นอีกด้วย (สุพรรณิ ไชยอำพร และสนธิ สมัครการ, 2534) นอกจากนี้สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ยังมีการมองภาคครัวเรือนไทยในรอบ 10 ปี ระหว่างปี พ.ศ. 2543 ถึง พ.ศ. 2554 ระบุว่าหนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งในที่สุดจะส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนและอาจจะลุกลามไปเป็นปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้ ดังนั้นถึงแม้ประชาชนจะมีความรู้ด้านการบริหารหนี้สินเล็กน้อยเพียงใด ก็ไม่สร้างความแตกต่างในเชิงพฤติกรรมให้กับประชาชน เพราะความสะดวกรวดเร็วในการก่อหนี้สิน ความง่ายในการเข้าถึงข้อมูล นโยบาย กระตุ้นเศรษฐกิจต่าง ๆ ยังเป็นปัจจัยเร่งให้ประชาชนมีการสร้างหนี้มากขึ้นด้วย

สมมติฐานย่อยข้อ 2.4) ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการออมที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการออมแตกต่างกัน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีความรู้ด้านการออมที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการออมไม่แตกต่างกัน อธิบายได้ว่า จากข้อค้นพบของงานวิจัยชิ้นนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทราบว่าจะควรออมก่อนจ่าย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้ง่ายและเร็วขึ้น ดังนั้น การที่บุคคลมีระดับความรู้ความเข้าใจด้านการออมต่างกัน ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการออมเงิน เนื่องจากแต่ละบุคคลมีเป้าหมายการออมที่ต่างกัน โดยยิ่งเป้าหมายของการออมยิ่งชัดเจนเท่าไร บุคคลก็จะมีแรงจูงใจหรือรสนิยมในการออมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวมากขึ้นเท่านั้น นำมาสู่การเลือกช่องทางการออมที่เหมาะสมและสอดคล้องกับระยะเวลาที่ต้องการบรรลุเป้าหมาย โดยใช้แนวคิดสำคัญในการเลือกรูปแบบ

การออมคือ ผลตอบแทนและความเสี่ยง เช่น บางคนอาจเลือกออมเงินในรูปแบบเงินฝากออมทรัพย์หรือเงินฝากประจำกับธนาคารพาณิชย์/สหกรณ์ สลากออมสิน/ธกส กรมธรรม์ประกันชีวิต ตราสารหนี้ แต่บางคนอาจเลือกออมในตราสารทุน ซึ่งแน่นอนว่ามีความเสี่ยงสูงกว่าการออมเงินในรูปแบบของการฝากผ่านธนาคารและการออมผ่านการซื้อประกันภัย ซึ่งจากผลการศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับผลการศึกษาของจันท์เพ็ญ บุญฉาย (2552) และ จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันทัต (2554) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างโดยภาพรวมมีรูปแบบการออมเป็นเงินฝากออมทรัพย์ธนาคารพาณิชย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ยามฉุกเฉิน

สมมติฐานย่อยข้อ 2.5) ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการลงทุนที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการลงทุนไม่แตกต่างกัน

ผู้ที่มีความรู้ด้านการลงทุนที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการลงทุนที่ไม่แตกต่างกัน ในมุมมองผู้วิจัยเห็นว่าในปัจจุบันตราสารทางการเงินมีความหลากหลายและซับซ้อนเพิ่มมากขึ้นทั้งเรื่องอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยง ผู้ที่มีความรู้ด้านการลงทุน ย่อมเข้าใจตราสารดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยเฉพาะเรื่องความเสี่ยงจากการลงทุนในตราสารประเภทต่าง ๆ โดยจิรัตน์ สังข์แก้ว (2548) ได้แบ่งความเสี่ยงออกเป็น 2 ประเภท คือ ความเสี่ยงที่เป็นระบบ ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่ไม่สามารถควบคุมได้และมีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ในตลาดทั้งหมด และความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบ ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นเฉพาะกิจการหนึ่ง หรืออุตสาหกรรมใดอุตสาหกรรมหนึ่ง เมื่อเกิดเหตุการณ์นี้แล้วจะมีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ของธุรกิจนั้น โดยไม่มีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์อื่นในตลาด ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ ความเข้าใจความเสี่ยงจากการลงทุน ย่อมต้องมีความระวังมากขึ้นในการตัดสินใจลงทุน ซึ่งอาจจะไม่ก่อให้เกิดความแตกต่างในพฤติกรรมการลงทุนนั่นเอง

สมมติฐานย่อยข้อ 2.6) ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัยที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการบริหารเสี่ยงและการวางแผนการประกันภัยไม่แตกต่างกัน

ผู้ที่มีความรู้ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัยที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการบริหารเสี่ยงและการวางแผนการประกันภัยที่ไม่แตกต่างกัน ในมุมมองของผู้วิจัยเห็นว่าผู้ที่เลือกทำประกันชีวิต ไม่จำเป็นต้องมีความรู้มาก แม้ผู้ที่มีความรู้ น้อย หรือไม่มีความรู้ ก็สามารถทำประกันชีวิตได้โดยอาศัยการสอบถาม หรือการให้คำแนะนำจากตัวแทนประกันชีวิตได้ ดังนั้นไม่ว่าผู้ที่จะมีความรู้ด้านประกันดีหรือไม่ ก็สามารถที่จะเลือกทำประกันชีวิตเพื่อเป็นการบริหารความเสี่ยงส่วนบุคคลได้ ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศธร สุทธิพงษ์ (2552) ที่ศึกษาเรื่องทัศนคติที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกซื้อประกันชีวิตของผู้บริโภค ซึ่งพบว่า ปัจจัยที่ผู้ทำประกันชีวิตให้คะแนนความสำคัญกับตัวแทนประกันชีวิตมากที่สุด ประกอบไปด้วย มีความน่าเชื่อถือ สามารถเป็นที่ปรึกษาทางการเงินให้กับลูกค้าได้ และมีความรู้เรื่องประกันชีวิตเป็นอย่างดี

สมมติฐานย่อยข้อ 2.7) ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการวางแผนภาษีส่วนบุคคลแตกต่างกัน

ผู้ที่มีความรู้ด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ในมุมมองของผู้วิจัยเห็นว่าความรู้ด้านการวางแผนภาษีเป็นทักษะส่วนบุคคล ซึ่งต้องอาศัยความรู้ในกฎหมายประมวลรัษฎากรที่แม่นยำ ต้องศึกษาเงื่อนไขหรือสิทธิประโยชน์ต่างๆ และต้องติดตามการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ต่าง ๆ อยู่เสมอ รวมถึงต้องมีความรู้ในขั้นตอนการคำนวณภาษีที่มีความซับซ้อน ทำให้ผู้ที่ไม่มีความรู้ด้านภาษีดีพอ ก็จะไม่สามารถวางแผนภาษีให้กับตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจากผลการวิจัยฉบับนี้พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่อง เงินได้ที่รับการยกเว้น และการหักค่าใช้จ่าย และส่วนใหญ่ไม่ได้คำนวณภาษีด้วยตนเอง จึงส่งผลตามที่กล่าวข้างต้น นอกจากนี้ผลการศึกษายังสอดคล้องกับงานวิจัยของวิภาดา สุขสวัสดิ์ (2558) ที่พบว่าความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้านการแสดงรายได้ ค่าใช้จ่าย ค่าลดหย่อนและการคำนวณภาษี มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และสอดคล้องกับงานวิจัยของเอมอร พลวัฒน์กุล และคณะ (2550) ที่ศึกษาเรื่องสาเหตุของการไม่ยื่นแบบและชำระภาษีผ่านอินเทอร์เน็ต : กรณีศึกษาจังหวัดภูเก็ต พบว่าสาเหตุของการไม่ยื่นแบบและชำระภาษีผ่านอินเทอร์เน็ต เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบผ่านอินเทอร์เน็ต ขาดความรู้ความเข้าใจในกฎหมายประมวลรัษฎากร นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของชนาธิป อ่อนหวาน (2553) ศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจและทัศนคติที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการซื้อขายสินค้าที่มีฉลากคาร์บอนของผู้บริโภค ที่แสดงให้เห็นว่าความรู้ความเข้าใจในเรื่องใด ๆ ก็ตามจะส่งผลให้ผู้ที่มีความรู้ในเรื่องนั้น มีการรับรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง เหตุการณ์ รายละเอียดที่เกิดจากการสังเกต การศึกษา ประสบการณ์ ทั้งในด้านสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคม ความรู้พื้นฐานหรือภูมิหลังส่งผลให้สามารถตัดสินใจในการกระทำใดที่เกี่ยวข้องกับความรู้เหล่านั้น

สมมติฐานย่อยข้อ 2.8) ประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนเกษียณที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการวางแผนเกษียณแตกต่างกัน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีความรู้ด้านการวางแผนเกษียณที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมด้านการวางแผนเกษียณแตกต่างกัน ในมุมมองของผู้วิจัยเห็นว่า บุคคลที่จะมีความรู้ด้านการวางแผนเกษียณระดับปานกลางและสูง แสดงว่าต้องผ่านการทำความเข้าใจ และศึกษาเรื่องการวางแผนเกษียณมาพอสมควร นั่นคือบุคคลกลุ่มนี้ย่อมเห็นความจำเป็นและความสำคัญของการวางแผนเกษียณ ประกอบการวางแผนเกษียณ เป็นการวางแผนในระยะยาว ดังนั้นบุคคลที่ให้ความสำคัญของเรื่องใด ๆ ย่อมมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับเรื่องนั้นๆ นั่นคือบุคคลที่มีระดับความรู้ที่สูงกว่า ย่อมมีพฤติกรรมที่มากกว่านั่นเอง ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พัฒนี ทองพิง (2555) เรื่องการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณอายุ กรณีศึกษาเฉพาะครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยด้านความพร้อมในการเตรียมตัวเพื่อวัยเกษียณ พบว่าความต้องการความรู้ด้านการวางแผนเพื่อวัยเกษียณ ส่งผลทางบวกต่อการวางแผนเพื่อวัยเกษียณ นั่นคือหากบุคคลมีความรู้ด้านการวางแผนเกษียณที่เพิ่มมากขึ้น ย่อมส่งผลทางบวกต่อพฤติกรรมการวางแผนเกษียณนั่นเอง

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

1. องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้เรื่องการจัดการการเงินส่วนบุคคล เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์ และสถาบันการศึกษา ควรเข้ามามีบทบาทในเรื่องการให้ความรู้ความเข้าใจกับบุคคลต่าง ๆ ซึ่งมีปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน เพื่อให้ได้มีความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล โดยเฉพาะด้านการบริหารหนี้สิน ด้านการลงทุน ด้านการบริหารความเสี่ยงและการวางแผนประกันภัย ด้านการวางแผนภาษีส่วนบุคคล

2. องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้เรื่องการจัดการการเงินส่วนบุคคล เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์ และสถาบันการศึกษา ควรเข้ามามีบทบาทในการให้คำปรึกษากับผู้ที่ต้องการคำแนะนำในการจัดการการเงินส่วนบุคคล ซึ่งเป็นเรื่องพื้นฐานจำเป็นสำหรับทุกครัวเรือน เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติตามแผนให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินส่วนบุคคลที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการให้ความรู้เรื่องการจัดการการเงินส่วนบุคคล เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์ และสถาบันการศึกษา ควรจัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติม แก่กลุ่มคนที่มีการศึกษาในระดับอนุปริญญา/ปวส. และต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.

ข้อเสนอแนะเพื่อทำวิจัยต่อไป

1. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาถึง “ความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตอำเภอหาดใหญ่” เท่านั้น จึงควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในพื้นที่อื่น ซึ่งอาจมีความสอดคล้องหรือแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ การศึกษาในพื้นที่ที่แตกต่างกันจะสะท้อนข้อมูลทั้งด้านความรู้และพฤติกรรมของประชาชนในเชิงลึกและมีความครบถ้วนมากขึ้น ซึ่งจะข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดอบรม สัมมนา หรือให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนได้ตรงตามความต้องการในอนาคต และลดปัญหาความยากจนที่อาจมีผลสืบเนื่องมากจากการขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ หรืออาจมีความรู้แต่ขาดการนำไปปฏิบัติอย่างถูกต้องต่อไป

2. ควรมีการศึกษาวิจัยความรู้ความเข้าใจ และพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลแต่ละด้านในเชิงลึก เพื่อให้สามารถรับรู้ปัญหา และนำไปสู่การแก้ปัญหาในเชิงพฤติกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. (2559). หนี้สิน (Liabilities). Retrieved พฤศจิกายน 18, 2559, from cad.go.th:
http://www.cad.go.th/cadweb_client/ewt_news.php?nid=2526&filename=index
- กรมสรรพากร. (2560). ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา. Retrieved มีนาคม 30, 2560, from กรมสรรพากร:
<http://www.rd.go.th/publish/557.0.html>
- กรวิรินทร์ กรประเสริฐวิทย์. (2558). ทักษะคิดความรู้ความเข้าใจ พฤติกรรม และคุณลักษณะการใช้งานของเทคโนโลยีที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการใช้เครื่องชำระค่าโทรศัพท์อัตโนมัติของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ปี 2558. กรุงเทพฯ: บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- กรวีร์ นันทชัยพุกษ์. (2558). ความรู้และพฤติกรรมการเงินของข้าราชการครูในเขตกรุงเทพมหานคร. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ผลงานของนักศึกษาปริญญาโทคณะพัฒนาการเศรษฐกิจ. กรุงเทพฯ : คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- กฤติยา สุทธิชื่น และอลิศรา ฮั่ววานิช. (n.d.). คู่มือ Happy Money ... สร้างสุขทางการเงิน. กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- กฤษฏา เสกตระกูล. (2555). มั่นคงอย่างมั่นคงไม่รู้จบ. The Leader of Wealth.
- กัลยา วาณิชปัญญา. (2552). สถิติสำหรับงานวิจัย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กิจดิพร สิทธิพันธ์. (2553). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในกรุงเทพมหานคร (Vol. ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- จันทร์เพ็ญ บุญฉาย. (2552). การจัดการการเงินส่วนบุคคล : กรณีศึกษาเฉพาะกลุ่มวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. Retrieved from <http://www.xn--72c5bt4aq4a6bcb2n.net/th/>
- จารุณี ลีลาทอง. (2548). การวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุงาน : กรณีศึกษาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่. สารนิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- จำเรียง จันทร์ประภา. (2554). body of knowledge – knowledge – knowledge management (km). Retrieved ตุลาคม 12, 2559, from สำนักงานราชบัณฑิตยสภา:
<http://www.royin.go.th/?knowledges=body-of-knowledge-knowledge-knowledge-management-km>
- จิรัตน์ สังข์แก้ว. (2544). หลักการลงทุน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จิรัตน์ สังข์แก้ว. (2548). การลงทุน (5 ed.). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันหัตต์. (2554). เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการออมของพนักงานบริษัทเอกชนและข้าราชการในเขตกรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, คณะบริหารธุรกิจ, กรุงเทพฯ.
- ชานาทีป อ่อนหวาน. (2553). ความรู้ความเข้าใจและทัศนคติที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมกรรมการซื้อสินค้าที่มีผลกำไรคาร์บอนของผู้บริโภค ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปริญาานิพนธ์ หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชรินทร์ ศรีวิฑูรย์. (2559). รายงานทางการเงิน. Retrieved from มหาวิทยาลัยแม่โจ้:
http://www.chumphon2.mju.ac.th/E-learning/Elearning/E-learning/E-Learning_c/chapter/chapter2.htm
- ชาติศรี จารุเดชานนท์. (2557). การเปรียบเทียบความรู้และพฤติกรรมกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ สาขาบริหารธุรกิจและสาขาวิศวกรรมศาสตร์. สารนิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ฐานเศรษฐกิจ. (2559). สศช.เผยเลิกจ้างงาน Q2พุ่ง 31% หนี้ครัวเรือนลงเหลือ 81%ของจีดีพี. Retrieved 4 พฤศจิกายน 2559, from ฐานเศรษฐกิจ: <http://www.thansettakij.com/2016/09/01/91966>
- ฐานิตย์ อื้อเพื่อ. (2551). การวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณอายุสำหรับข้าราชการสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. สารนิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ณรงค์ บัวบาน. (2556). การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2556: กรณีศึกษาประชาชนเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม.
- ณรุทธ์ สุทธิจิตต์. (2557). ผลการเรียนรู้ระดับอุดมศึกษา: จากเป้าหมายสู่การประเมิน. Retrieved 2 พฤศจิกายน 2559, from สมาคมวิจัยสถาบันและพัฒนาอุดมศึกษา:
http://www.air.or.th/AIR/doc/Lectures27062557_01.pdf
- ดวงใจ เขมวิรัตน์ และคณะ. (2555). ความรู้และทัศนะของนักศึกษา เกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคล: กรณีศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- เดือนเพ็ญ ชีรวรรณวิวัฒน์ และวีระชัย ถาวรทนต์. (2551). หนังสือน การใช้จ่ายและความสุขของครัวเรือนชนบท. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2558). เริ่มต้น...การวางแผนการเงิน. เข้าถึงได้จาก ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: <http://www.set.or.th/education/th/start/start.html>

- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2556). การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2556. กรุงเทพฯ: ธนาคารแห่งประเทศไทย.
- จิตรรัตน์ อติชาตินันท์ และแพรวพรรณ มังคลา. (2554). การวางแผนการเงินเพื่อเตรียมการเกษียณอายุของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. งานวิจัยศิลปศาสตรบัณฑิต. 2554: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธีระ ชัยยานนท์. (2542). การเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุราชการของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน สังกัดกองบังคับการ ตำรวจนครบาล 1-9 กองบัญชาการตำรวจนครบาล. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นารุญา ยนเปี่ยม. (2538). หลักการลงทุน. กรุงเทพฯ: หจก.พีเอ็น การพิมพ์.
- บรรลุ ศิริพาณิชย์. (2550). หมอชาวบ้าน. Retrieved กุมภาพันธ์ 5, 2560, from หมอชาวบ้าน: <https://www.doctor.or.th/article/detail/1062>
- บริษัท แอ็ดวานซ์ ไลฟ์ ประกันชีวิต จำกัด (มหาชน). (2558). วางแผนทางการเงินอย่างไรในแต่ละช่วงอายุ. กรุงเทพฯ: หนังสือพิมพ์ทันหุ้น.
- ประชาชาติธุรกิจออนไลน์. (2558). สัญญาณอันตรายปี 58 นี้ครัวเรือนพุ่งทะยาน เสีย 90% ต่อจีดีพี. Retrieved มีนาคม 25, 2559, from ประชาชาติธุรกิจ: http://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1422847533
- ประภาพร พลุกะศรี. (2557). ปัจจัยคำตอบแทนที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน) ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ผู้สูงอายุ. (2560). ผู้สูงอายุ. Retrieved 4 กุมภาพันธ์ 2560, from ผู้สูงอายุ: www.ผู้สูงอายุ.net
- ฝ่ายกลยุทธ์สถาบันการเงิน สำนักนโยบายสถาบันการเงิน. (2558). Bankers' Talk. Household Debt.
- พงศธร สุทธิพงษ์. (2552). การศึกษาทัศนคติที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกซื้อประกันชีวิตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- พนิตนาถ เย็นทรัพย์. (2551). ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้มีเงินได้ ประเภทเงินเดือน. วารสารประชาคมวิจัย ปี ที่ 14, 47. Retrieved from http://rescom.trf.or.th/display/keydefault.aspx?id_colum=2121
- พรทิพย์ ร่มนุ่น. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546. (2546). พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546. กรุงเทพฯ: พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ.
- พลิชฐ์ โชติวัฒนะกุล. (2557). การประชุมเชิงปฏิบัติการแปลงนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๔ สู่การปฏิบัติ . กรุงเทพฯ: ธนาคารแห่งประเทศไทย. Retrieved

- 22 พฤศจิกายน 2559, from
<http://www.owf.go.th/wofa/modules/website/upload/news/1e7665254a12acd7749077b94a71f18b.pdf>
- พัฒน์ ทองพิง. (2555). การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณอายุ: กรณีศึกษาเฉพาะครูโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พิจิตรา อินคาคกร. (2551). มูลเหตุของการไม่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา : กรณีศึกษาผู้เสียภาษี ที่อยู่ในเขต ท้องที่ความรับผิดชอบของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ กรุงเทพมหานคร 10. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พิชญา ผลปราชญ์. (2553). หนี้สินของครัวเรือนเกษตรในตำบลหนองแขวง อำเภอพัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เพชร ชุมทรัพย์. (2544). หลักการลงทุน (12 ed.). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ภาณุวัฒน์ กองราช. (2554). การศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของวัยรุ่นในประเทศไทย : กรณีศึกษา Facebook. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร เทคโนโลยี. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ภิรมนวล ภัคดีศรีศักดิ์. (2555). ความรู้ความเข้าใจ แรงจูงใจและทัศนคติด้านส่วนประสมทางการตลาดที่มีผล ต่อแนวโน้มพฤติกรรมการเติมน้ำมันแก๊สโซลล์ E85 ของผู้ขับขี่รถยนต์ในกรุงเทพมหานคร. หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มณฑานี ดันดีสุข. (2549). เงินเรื่องใหญ่ที่โรงเรียนไม่เคยสอน (2 ed.). กรุงเทพฯ: ออฟฟิศเมท.
- มนัส มนูญกุลกิจ. (2552). ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์หลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มุกดา โควิทกุล. (2559). การจัดการการเงินส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชากรในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล. เศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจปริทัศน์, 128 - 148. Retrieved from https://www.rsu.ac.th/bae/articles/abstract_20160224205041.pdf
- รวี ลงกานี . (2550). การลงทุน : แนวคิดและทฤษฎี. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รศรินทร์ เกรย์, อุมาภรณ์ ภัทรวณิชย์, เฉลิมพล แจ่มจันทร์, เรวดี สุวรรณนพแก้ว. (2556). มโนทัศน์ใหม่ของ นิยามผู้สูงอายุ: มุมมองเชิงจิตวิทยาสังคม และสุขภาพ. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ระบบสถิติทางการทะเบียน. (2559). ระบบสถิติทางการทะเบียน สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. Retrieved เมษายน 18, 2560, from [stat.dopa.go.th: http://stat.dopa.go.th/stat/statnew/upstat_age_disp.php](http://stat.dopa.go.th/stat/statnew/upstat_age_disp.php)

- รัชนิกร วงศ์จันทร์. (2555). การบริหารการเงินส่วนบุคคล (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- วรรณภา เอี่ยมสมบัติ. (2559). วิชาบัญชีเบื้องต้น 1. Retrieved พฤศจิกายน 18, 2559, from pw.ac.th: <http://www.pw.ac.th/emedial/media/tech/accounting1/lesson2.php>
- วรรณภรณ์ อินทาส . (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครูในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ . บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่: เชียงใหม่.
- วิจารณ์ พาณิช. (2555). การจัดการความรู้กับการบริหารราชการแนวใหม่. Retrieved from สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ: http://www.opdc.go.th/content.php?menu_id=4&content_id=622
- วิใจ ตระกูลมัยผล. (2541). การศึกษาความรู้และเจตคติของผู้เสียภาษีที่มีต่อการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา. กรุงเทพฯ: ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย.
- วิภาดา สุขสวัสดิ์. (2558). การศึกษาความรู้ ความเข้าใจ ของผู้เสียภาษีอากรที่มีผลต่อทัศนคติการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 13 (เขตคลองเตย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสยาม.
- วิรุฬ คุณสมบัติ. (2542). พฤติกรรมการใช้จ่ายของผู้ใช้จ่ายของผู้ถือบัตรเครดิต : กรณีศึกษาพนักงาน ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน). กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วิกรม ศรีสุวรรณ. (มปป). การวัดระดับทักษะทางการเงินกับการมีส่วนร่วมในตลาดทุน. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ หลักสูตรเศรษฐศาสตร์การเงิน สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วีระชาติ กิเลนทอง และคณะ. (2555). การเตรียมพร้อมสำหรับการวางแผนทางการเงินเพื่อวัยเกษียณของกลุ่มแรงงานในระบบ ช่วงอายุ 40 -60 ปี. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการประเมินและออกแบบนโยบาย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- ศยามล สืบเนื่อง. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุของพนักงาน กรณีศึกษา บริษัท นันยางการ์เมนต์ จำกัด กรุงเทพมหานคร. งานค้นคว้าอิสระ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม) คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตบริหารศาสตร. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตบริหารศาสตร.
- ศิริวรรณ ว่องวีรุฒิ และบุณฑริก ศิริกิจจาจร. (2553). ทัศนคติและพฤติกรรมในการจัดการทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ. BU Academic Review, 55 - 63. Retrieved from <http://bu-siriwan-w.bu.ac.th/article>
- ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงินธนาคารแห่งประเทศไทย. (2556). ผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย. กรุงเทพฯ: ธนาคารแห่งประเทศไทย.

ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน สถาบันกองทุนเพื่อพัฒนาตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.

(2553). การวางแผนเพื่อวัยเกษียณ. กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.

ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน สถาบันกองทุนเพื่อพัฒนาตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.

(2553). การวางแผนการลงทุน. กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.

ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน สถาบันกองทุนเพื่อพัฒนาตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.

(2553). หลักสูตรวางแผนการเงิน: ชุดวิชาที่ 3 การวางแผนการประกันภัย. กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.

สนทยา เขมวิรัตน์; ดวงใจ เขมวิรัตน์; ธาณี คงเพชร; พรประภา แสงสินเจริญชัย. (2555). ความรู้และทัศนคติของนักศึกษาเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคล: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

สมชัย จิตสุชน และคณะ. (2551). การศึกษาหนี้สินและพฤติกรรมการออม (ระยะที่หนึ่ง). รายงานฉบับสมบูรณ์ภายใต้โครงการพัฒนาเครื่องมือนโยบายเศรษฐกิจมหภาค. Retrieved from

http://www.nesdb.go.th/nesdb_th/ewt_w3c/ewt_dl_link.php?nid=4968

สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ และปรณ แก้วเอียน. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการตำรวจภูธรจังหวัดชุมพร. Journal of Management Sciences, 32(2), 38-39. Retrieved from https://www.tci-thaijo.org/index.php/jms_psu/article/viewFile/61585/50743

สฤณี อาชวานันทกุล. (2556). ความรู้เรื่องทางการเงิน (financial literacy) (2): พฤติกรรมทางการเงินของคนไทย. Retrieved พฤศจิกายน 2, 2559, from กรุงเทพธุรกิจ:

<http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/516205>

สายสมร สังข์เมฆ. (2553). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในจังหวัดภูเก็ต. รายงานการวิจัยจากวิทยาลัยราชพฤกษ์.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2554). มองภาพครัวเรือนไทยในรอบ 10 ปี. Retrieved พฤศจิกายน 20, 2559, from service.nso.go.th:

http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/citizen/news/news_58.jsp

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2558). รายได้รายจ่ายครัวเรือน และจำนวนครัวเรือน. Retrieved 3 พฤศจิกายน 2559, from service.nso.go.th:

<http://service.nso.go.th/nso/web/statseries/statseries11.html>

สิริพร ลาภพาณิชย์กุล. (2558). การศึกษาเปรียบเทียบการตระหนักรู้และความสนใจในเรื่องการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่. สารนิพนธ์ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ. สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

- สุขใจ น้ำผุด. (2545). กลยุทธ์การบริหารการเงินส่วนบุคคล. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุพรรณณี ไชยอำพร และสนธิ สมัครการ. (2534). คุณภาพชีวิตของคนไทย: ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างชาวเมืองและชาวชนบท. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการส่งเสริมงานวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุพานี ไสพร. (2548). การวางแผนทางการเงินเพื่อที่อยู่อาศัยของบุคลากรสาย ง ผู้พักอาศัยในหอพักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (Vol. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. สถาปัตยกรรมศาสตร์ (เคหการ)). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. Retrieved from <http://www.thaithesis.org/detail.php?id=1082548001248>
- โสภณ ด่านศิริกุล. (2545). คัมภีร์หุ้น. กรุงเทพฯ: บริษัท ส. เอเชีย เพรส (1989) จำกัด.
- อนิศา เซ็นนันท์. (2547). เงินทองของมีค่า ระดับชั้นมัธยมศึกษา ช่วงชั้น 4 (ม.4-5-6). กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- อภิณัฐ ทรัพย์มาก และเนตรนภา ไวทยเลิศศักดิ์. (2559). ปัจจัยจูงใจในการเลือกอาชีพราชการ ก่อนและหลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 : กรณีศึกษาสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. วารสารบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์และการสื่อสาร, 83-97.
- อมรรัตน์ วงศ์จันทร์. (2554). พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ. หลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เอมอร พลวัฒน์กุล และสมแก้ว รุ่งเลิศเกรียงไกร. (2550). สาเหตุของการไม่ยื่นแบบและชำระภาษีผ่านอินเทอร์เน็ต: กรณีศึกษาจังหวัดภูเก็ต. วารสารวิทยาการจัดการ, 1-11.
- "Absolute Income Hypothesis.". (2008). Retrieved November 22, 2016, from Encyclopedia.com: <http://www.encyclopedia.com/social-sciences/applied-and-social-sciences-magazines/absolute-income-hypothesis>
- Ando, A., & Modigliani, F. (1963). The Life Cycle Hypothesis of Saving. American Economic Review, 53: 55-84; 54: 111-113.
- Certified Financial Planner Board of Standards, INC. (2014). Consumer Guild to Financial Planner . Washington: CFP.
- Cheng, L., Leung, T. Y., & Wong, Y. H. (2009). Financial Planning and Wealth Management: An International Perspective . McGraw-Hill Education (Asia).
- Davtyan, A. (2010). College Students and Personal Finance: Exploring the Relationships among Financial Well-Being, Money Management Practices, and Engagement in

- Personal Finance Education. Dissertation, University of California. Los Angeles: UMI Dissertation Publishing.
- Fisher, P. J. (2010). Gender Differences in Personal Saving Behaviors. *Journal of Financial Counseling and Planning*, 21(1), 14 - 24.
- Friedman, M. (1957). *A Theory of the Consumption Function*. Princeton University Press.
- Gibson, J. L., Ivancevich, J. M., Donnelly, J. H., & Konopaske, R. (2012). *Organizations: Behavior, Structure, Process (Vol. 14th)*. New York: McGraw-Hill Irwin.
- Kosicki, G. (1987). A Test of the Relative Income Hypothesis. *Southern Economic Journal*, 54(2): 422-434.
- MoneyHub. (2558). ประเภทของหนี้สิน. Retrieved พฤศจิกายน 18, 2559, from Moneyhub.in.th: <https://moneyhub.in.th/article/%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B9%80%E0%B8%A0%E0%B8%97%E0%B8%82%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%AB%E0%B8%99%E0%B8%B5%E0%B9%89%E0%B8%AA%E0%B8%B4%E0%B8%99/>
- World Bank. (2016). เศรษฐกิจโลกปี พ.ศ. 2559 จะได้รับผลกระทบอย่างหนักจากการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจอย่างช้าๆ ของกลุ่มประเทศตลาดเกิดใหม่. Retrieved November 15, 2016, from worldbank.org: <http://www.worldbank.org/th/news/press-release/2016/01/06/anemic-recovery-in-emerging-markets-to-weigh-heavily-on-global-growth-in-2016>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก. แบบสอบถาม

แบบสอบถาม ความรู้ความเข้าใจและพฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชน ในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจ และศึกษาพฤติกรรมด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ โดยจะนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริม และให้ความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลที่เหมาะสมกับประชาชนในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ต่อไป แบบสอบถามชุดนี้มีแบ่งเป็น 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคล

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

คณะผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงให้ครบถ้วนทุกข้อ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพและสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริม และให้ความรู้ด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคลได้อย่างเหมาะสมต่อไป โดยคณะผู้วิจัยจะจัดเก็บข้อมูลทั้งหมดเป็นความลับ และนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น คณะผู้วิจัย ขอขอบคุณทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้เป็นอย่างยิ่ง

คณะผู้วิจัย

อาจารย์พรทิพย์ จิระอ่ำรง

ดร.กลางใจ แสงวิจิตร

อาจารย์นพวรรณ คงเจียง

อาจารย์พนิน อินทะระ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

1. เพศ

- 1.) ชาย 2.) หญิง

2. อายุ

- 1.) 20-30 ปี 2.) 31-40 ปี
 3.) 41-50 ปี 4.) 51 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพ

- 1.) โสด 2.) สมรส
 3.) หย่าร้าง 4.) หม้าย

4. จำนวนสมาชิกในครอบครัวรวมตัวท่านด้วย

- 1.) 1 - 2 คน 2.) 3 - 4 คน
 3.) 5 - 6 คน 4.) มากกว่า 6 คน โปรดระบุ.....คน

5. จำนวนผู้ที่อยู่ในอุปการะโดยไม่รวมตัวท่าน

- 1.) ไม่มี 2.) 1 - 2 คน
 3.) 3 - 4 คน 4.) มากกว่า 4 คน โปรดระบุ.....คน

6. ระดับการศึกษาสูงสุด

- 1.) ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.)
 2.) มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.)
 3.) อนุปริญญา/ปวส.)
 4.) ปริญญาตรี
 5.) ปริญญาโท
 6.) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

7. อาชีพ

- 1.) ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ 2.) พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 3.) พนักงานบริษัท 4.) ธุรกิจส่วนตัว
 5.) ค้าขาย 6.) รับจ้าง
 7.) เกษตรกร 8.) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

8. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

- 1.) 10,000 บาทหรือต่ำกว่า 2.) 10,001 - 15,000 บาท

- 3.) 15,001 - 20,000 บาท
- 4.) 20,001 - 25,000 บาท
- 5.) 25,001 - 30,000 บาท
- 6.) 30,001 - 35,000 บาท
- 7.) 35,001 - 40,000 บาท
- 8.) 40,001 บาทขึ้นไป

9. รายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน

- 1.) 10,000 บาทหรือต่ำกว่า
- 2.) 10,001 - 15,000 บาท
- 3.) 15,001 - 20,000 บาท
- 4.) 20,001 - 25,000 บาท
- 5.) 25,001 - 30,000 บาท
- 6.) 30,001 - 35,000 บาท
- 7.) 35,001 - 40,000 บาท
- 8.) 40,001 บาทขึ้นไป

ส่วนที่ 2 : ความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการการเงินส่วนบุคคล

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ ว่าถูกหรือผิด และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่กำหนด

ข้อความ	ถูก	ผิด
1. การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายส่วนบุคคลเป็นเครื่องมือในการวางแผนการเงินส่วนบุคคล		
2. คนเราควรตั้งเป้าหมายทางการเงินทั้งในระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว		
3. ความจำเป็นขั้นพื้นฐานในการวางแผนทางการเงินคือการบริหารรายรับ รายจ่าย หนี้สินเพื่อให้มีเงินเพียงพอต่อการใช้จ่าย		
4. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อด้านลบต่อการวางแผนทางการเงินในระยะยาวคืออัตราเงินเฟ้อที่สูงขึ้นและอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้น		
5. การวางแผนทางการเงินเป็นกิจกรรมที่สำคัญสำหรับทุกช่วงอายุของชีวิต		
6. การบริหารเงินสดที่ดี ควรมีเงินสำรองไว้ใช้จ่ายฉุกเฉินประมาณ 3 - 6 เท่าของค่าใช้จ่ายรายเดือน		
7. เมื่อมีรายได้เข้ามา ควรกันเงินออมไว้ก่อน ที่เหลือค่อยนำมาใช้จ่าย		
8. ที่มาของรายได้ของบุคคลอาจมาจากการทำงานและจากทรัพย์สินที่มี		
9. ดอกเบี้ยและเงินปันผล ไม่นับเป็นรายได้ของบุคคล		
10. เมื่อบุคคลมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย ควรหาอาชีพเสริมแทนการก่อหนี้		
11. ค่าเช่าบ้าน ค่าน้ำ ค่าไฟ จัดเป็นค่าใช้จ่ายประจำ		
12. นิสัยการใช้จ่ายเงินล่วงหน้า เป็นเทคนิคการบริหารการใช้จ่ายเงินอย่างชาญฉลาด		
13. การผ่อนรถยนต์กับบริษัทไฟแนนซ์ ผู้ผ่อนจะถูกคิดดอกเบี้ยแบบลดต้นลดดอก		

ข้อความ	ถูก	ผิด
14. การผ่อนสินค้าที่จำเป็น เปรียบเหมือนการออมรูปแบบหนึ่งที่ได้นำสินค้ามาใช้งานก่อน		
15. แผนการใช้จ่ายควรมีการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ		
16. หนี้บ้าน หนี้รถ และหนี้เพื่อการศึกษา จัดเป็น “หนี้ดี” ทั้งสิ้น		
17. บุคคลควรสร้างเครดิตส่วนตัวให้เป็นที่เชื่อถือยอมรับจากเจ้าหนี้		
18. บุคคลควรมีหนี้บัตรเครดิตไม่เกิน 50% ของรายได้ต่อเดือน		
19. ถ้าท่านมีเงิน ท่านควรเลือกไปปิดหนี้บ้านก่อนหนี้รถ		
20. การเล่นเกมจัดเป็นหนี้ในระบบ		
21. รายได้ - เงินออม = รายจ่าย หมายความว่า เมื่อมีรายได้เข้ามา เราควรออมก่อนที่จะนำส่วนที่เหลือไปใช้จ่าย		
22. การออม ควรเริ่มต้นเมื่อมีรายได้จากการทำงาน		
23. นาย A เลือกฝากเงินกับธนาคารออมสินแม้ว่าจะได้ผลตอบแทนน้อย แสดงว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของนาย A คือ ความมั่นคงของสถาบันการเงิน		
24. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นเครื่องมือการออมที่ภาครัฐจัดทำขึ้นเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองแรงงานในภาคเอกชน		
25. นาย A มีเงินออม มูลค่า 150,000 บาท และคาดว่าจะใช้เงินจำนวนดังกล่าวสำหรับการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในปีหน้า แหล่งเก็บเงินที่ปลอดภัยและสอดคล้องกับแผนการนำเงินดังกล่าวไปใช้ของนาย A คือ นำเงินดังกล่าวไปลงทุนในหุ้นสามัญที่มีปัจจัยพื้นฐานดี		
26. ตัวอย่างของแหล่งสำรองเงินซึ่งเหมาะสมสำหรับสำรองไว้เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน คือ การสำรองไว้ในอสังหาริมทรัพย์		
27. การซื้อหุ้นธนาคารกรุงเทพมีความเสี่ยงสูงกว่าการซื้อสังหาริมทรัพย์เพื่อเก็งกำไร		
28. การลงทุนทำเพื่อเพิ่มรายได้ แต่การออมทำเพื่อความมั่นคงในชีวิต		
29. การซื้อประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ไม่สามารถนำไปลดหย่อนภาษีได้		
30. ปัจจัยที่สำคัญที่ต้องพิจารณาในการลงทุนคือ อัตราผลตอบแทน เท่านั้น		
31. การถือครองสินทรัพย์ หลากหลายประเภท เช่น ทองคำ หุ้นสามัญ พันธบัตรรัฐบาล ช่วยลดความเสี่ยงได้		
32. การประกันภัย จะมีคนกลางคอยทำหน้าที่เฉลี่ยความเสียหายจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลอื่น		

ข้อความ	ถูก	ผิด
33. ประกันชีวิตแบบบำนาญ คือ ประกันภัยที่บริษัทประกันจะจ่ายเงินให้ผู้ทำประกันตลอดอายุการทำงานและหยุดจ่ายเงินให้เมื่อเกษียณอายุ		
34. ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการออมเงินระยะยาว		
35. การเลือกซื้อประกันชีวิตควรคำนึงถึงความคุ้มครองที่ได้รับมากกว่าความสามารถในการจ่ายเบี้ยประกัน		
36. ประกันสุขภาพไม่ได้คุ้มครองความเสี่ยงจากอุบัติเหตุ		
37. การจ่ายภาษีทำให้บุคคลมีค่าใช้จ่ายสูงขึ้น บุคคลจึงควรเลี่ยงการเสียภาษีเมื่อจำเป็น		
38. การวางแผนภาษีเป็นการจัดการด้านการเงินเพื่อให้เสียภาษีน้อยที่สุดอย่างถูกต้องตามกฎหมาย		
39. เงินรางวัลจากการถูกสลากกินแบ่งรัฐบาลได้รับการยกเว้นภาษี		
40. เงินได้จากเงินเดือน โบนัส หักค่าใช้จ่ายได้ 40% แต่ไม่เกิน 60,000 บาท (ปีภาษี 2559)		
41. จำนวนเงินได้สุทธิที่ได้รับการยกเว้น ไม่ต้องชำระภาษีคือ 180,000 บาทแรก		
42. อัตราเงินเฟ้อ มีผลต่อการวางแผนเพื่อการเกษียณ		
43. ผู้ที่มีฐานะทางการเงินดี ไม่จำเป็นต้องวางแผนเพื่อการเกษียณ		
44. อาชีพข้าราชการ ไม่จำเป็นต้องวางแผนเพื่อการเกษียณ		
45. หากมีการออมและลงทุนตั้งแต่อายุน้อย จะทำให้ปริมาณเงิน ณ วันเกษียณมีจำนวนมากกว่ากรณีการเริ่มออมเมื่ออายุเยอะ		
46. กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ หรือ RMF เป็นการลงทุนประเภทที่เหมาะสมสำหรับการวางแผนเพื่อการเกษียณอายุ		

ส่วนที่ 3 : พฤติกรรมการจัดการการเงินส่วนบุคคล

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับพฤติกรรมของท่านมากที่สุด

	ระดับการปฏิบัติ					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคยปฏิบัติ
1. ท่านมีการทำบัญชีรายรับรายจ่ายอย่างสม่ำเสมอ						
2. ท่านกำหนดตามเป้าหมายทางการเงินของตนเองอย่างสม่ำเสมอ						
3. ท่านมีการวางแผนทางการเงินเพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนด						
4. ท่านปฏิบัติตามแผนทางการเงินที่ท่านกำหนด						
5. ท่านทราบว่ามียุทธวิธีสินและหนี้สินอยู่เท่าไร						
6. รายได้ของท่านมีเพียงพอกับการดำรงชีวิต						
7. ท่านเคยทำอาชีพเสริมเพื่อหารายได้เพิ่มเติม						
8. ท่านเคยลงทุนในหลักทรัพย์ต่างๆ เพื่อหาผลตอบแทนเป็นรายได้เสริม						
9. พฤติกรรมการบริโภคอาหารเหมาะสมกับฐานะของท่าน						
10. ท่านคำนวณค่าใช้จ่ายทุกครั้ง ก่อนการซื้อสินค้า						
11. ท่านตัดสินใจซื้อสินค้าตามความจำเป็นมากกว่าเงื่อนไขของการจ่ายเงิน						
12. ท่านตัดสินใจซื้อสินค้าตามความจำเป็นมากกว่าความต้องการ						
13. ท่านเลือกซื้อสินค้าหรือบริการเพราะมีการลดราคาและ/หรือมีของแถม						
14. เมื่อมีเงินไม่พอใช้ ท่านแก้ปัญหาด้วยการกู้ยืมเงินทุกครั้ง						
15. ท่านก่อหนี้โดยไม่จำเป็นอยู่เป็นประจำ						
16. เมื่อท่านมีหนี้สิน ท่านจะสามารถชำระหนี้ได้ทุกครั้ง						
17. ท่านมักก่อหนี้โดยไม่คำนึงถึงภาระดอกเบี้ยที่ต้องจ่ายในอนาคต						
18. การมีภาระหนี้สิน ทำให้ประสิทธิภาพการทำงานของท่านลดน้อยลง						
19. ท่านกำหนดสัดส่วนเงินออมไว้อย่างแน่นอน						
20. เมื่อมีรายได้ ท่านจะใช้จ่ายก่อน หากมีเงินเหลือจึงจะออม						
21. เมื่อมีรายได้ ท่านจะออมก่อน จะนำเงินที่เหลือไปใช้จ่าย						
22. ทุกครั้งที่ลงทุน ท่านได้ศึกษาข้อมูลที่จำเป็นอย่างละเอียดทั้งอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการลงทุน						
23. ท่านมีรูปแบบการลงทุนที่หลากหลาย เพื่อประโยชน์ในการกระจายความเสี่ยง						

	ระดับการปฏิบัติ					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคยปฏิบัติ
24. ท่านเลือกลงทุนโดยให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของเงินทุน แม้ว่า จะได้รับผลตอบแทนในระดับต่ำ						
25. ท่านสามารถรับความเสี่ยงจากการขาดทุนได้บ้าง เพื่อชดเชยกับโอกาส ในการได้รับอัตราผลตอบแทนที่จะสูงขึ้น						
26. ท่านสามารถรับความเสี่ยงได้สูงที่สุดเพื่อโอกาสในการได้รับผลตอบแทน ที่สูงที่สุดในระยะยาว						
27. ท่านวางแผนทุกครั้งก่อนทำประกันชีวิต/สุขภาพ เพื่อสามารถเลือก ประเภทวงเงิน และความคุ้มครองที่เหมาะสมกับท่าน						
28. ท่านทำประกันชีวิตอย่างต่อเนื่อง เพราะคิดว่าเป็นการลดความเสี่ยง อย่างหนึ่ง						
29. ท่านซื้อประกันสุขภาพกับบริษัทประกันภัยทุกปี แม้จะมีประกันสุขภาพ ที่ได้รับจากภาครัฐหรือนายจ้างอยู่แล้ว						
30. ท่านมีการวางแผนภาษีล่วงหน้า ก่อนถึงกำหนดการเสียภาษี						
31. ท่านคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้วยตนเองทุกครั้ง						
32. ท่านเลือกลงทุนหรือออมเงินประเภทที่ได้รับการยกเว้นภาษี						
33. ท่านศึกษาวิธีการจัดสรรเงินเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตหลังเกษียณอายุได้ อย่างไม่เดือดร้อน						
34. ท่านแบ่งเงินเดือนหรือรายได้บางส่วนไว้ใช้ในชีวิหลังเกษียณอายุ						
35. ท่านเตรียมแบ่งทรัพย์สิน (ถ้ามี) ให้กับบุตรหลาน หรือบุคคลที่ตั้งใจไว้ ภายหลังเกษียณอายุการทำงาน						
36. ท่านสะสมเงินจำนวนหนึ่งไว้ในยามเจ็บป่วย						

37. วัตถุประสงค์ในการออมเงินของท่านคือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1.) เพื่อเป็นเงินทุนในการประกอบอาชีพ หรือลงทุนในอนาคต
- 2.) เพื่อซื้อสินทรัพย์ต่าง ๆ เช่น บ้าน ที่ดิน รถยนต์
- 3.) เพื่อผลตอบแทน
- 4.) เพื่อแผนการศึกษาของตนเองและบุตร
- 5.) เพื่อไว้ใช้รักษาพยาบาลยามฉุกเฉิน
- 6.) เพื่อไว้ใช้ในยามเกษียณอายุ
- 7.) เพื่อเป็นมรดก
- 8.) เพื่อการท่องเที่ยว
- 9.) อื่นๆ (โปรดระบุ) _____

38. ท่านมีการออมเงินในรูปแบบใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1.) เงินฝากออมทรัพย์ธนาคารพาณิชย์
- 2.) เงินฝากประจำธนาคารพาณิชย์
- 3.) เงินฝากออมทรัพย์สหกรณ์ออมทรัพย์
- 4.) เงินฝากประจำสหกรณ์ออมทรัพย์
- 5.) สลากออมสิน/ธกส.)
- 6.) กรมธรรม์ประกันชีวิต
- 7.) กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
- 8.) หน่วยลงทุน
- 9.) พันธบัตรรัฐบาล
- 10.) หุ้นสามัญ
- 11.) การถือเงินสด
- 12.) การซื้อบ้าน ที่ดิน รถยนต์
- 13.) ทองคำ/เครื่องประดับ
- 14.) การเล่นแชร์
- 15.) อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

39. วัตถุประสงค์ในการลงทุนของท่านคือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1.) เพื่อปกป้องเงินทุน คือ ไม่ต้องการให้มูลค่าเงินต้นสูญหาย
- 2.) เพื่อต้องการกำไรจากส่วนต่างของราคา
- 3.) เพื่อต้องการผลตอบแทนในรูปของเงินปันผล และดอกเบี๋ย
- 4.) เพื่อให้มูลค่าเงินลงทุนเติบโตเพิ่มมากขึ้นในระยะยาว
- 5.) เพื่อผลประโยชน์ด้านภาษี

40. ท่านมีการลงทุนในรูปแบบใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1.) หุ้นสามัญ
- 2.) หุ้นกู้ภาคเอกชน
- 3.) พันธบัตรรัฐบาล
- 4.) กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
- 5.) อสังหาริมทรัพย์
- 6.) การเล่นแชร์

41. ท่านมีทำประกันชีวิต หรือไม่

- 1.) มี 2.) ไม่มี (ข้ามไปตอบข้อ 44)

42. วัตถุประสงค์ในการทำประกันชีวิตของท่านคือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1.) เพื่อจะได้ไม่เป็นภาระครอบครัว กรณีเสียชีวิตก่อนวัยอันควร
 2.) เพื่อตั้งกองมรดกให้ลูกหลาน
 3.) เพื่อเป็นทุนการศึกษาให้แก่บุตร
 4.) เพื่อคุ้มครองภาระหนี้สิน
 5.) เพื่อเป็นการออมเงินระยะยาว
 6.) เพื่อเป็นทุนสำหรับค่ารักษาพยาบาลในระยะยาว
 7.) เพื่อให้มีรายได้ไว้ใช้จ่ายเมื่อเกษียณอายุตลอดชีพ
 8.) อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

43. ท่านเลือกทำประกันชีวิตรูปแบบใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1.) ประกันชีวิตแบบชั่วระยะเวลา 2.) ประกันชีวิตแบบตลอดชีพ
 3.) ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ 4.) ประกันชีวิตแบบบำนาญ/แบบมีเงินได้ประจำ

44. ในการยื่นภาษีครั้งล่าสุด ท่านหักค่าลดหย่อนรายการใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1.) เงินสะสมกองทุนประกันสังคม 2.) เงินสะสมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
 3.) เบี้ยประกันชีวิต 4.) เงินสะสมกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)
 5.) เบี้ยประกันชีวิตคู่สมรส 6.) เงินสะสมกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)
 7.) เบี้ยประกันสุขภาพบิดา/มารดา 8.) เงินสะสมกองทุนสงเคราะห์ครูโรงเรียนเอกชน (กสอ.)
 9.) เบี้ยประกันชีวิตแบบบำนาญ 10.) กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF)
 11.) กองทุนรวมหุ้นระยะยาว (LTF) 12.) ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัย
 13.) ค่าใช้จ่ายท่องเที่ยวในประเทศ 14.) ค่าซื้อสิ่งทอหัตถกรรมเพื่ออยู่อาศัย
 15.) ค่าซื้อสินค้า/บริการ 16.) เงินบริจาค
 17.) อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

45. ท่านมีการเตรียมตัวเพื่อการเกษียณในรูปแบบใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1.) กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ 2.) กองทุนประกันสังคม
 3.) เงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการ 4.) กรมธรรม์ประกันชีวิต
 5.) เงินฝากธนาคาร 6.) หุ้นสามัญ
 7.) หุ้นกู้ภาคเอกชน 8.) พันธบัตรรัฐบาล

ส่วนที่ 4 : หากมีการจัดอบรมการจัดการการเงินส่วนบุคคล โปรดเสนอหัวข้อที่ท่านอยากทราบมากที่สุด
